

@001A ༄། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞན་དོན་ལེན་འཛིན་རྣམ་བཤད་བཞུགས་སོ། །

@001B ༄། །ཨོྲཱ་(SvA)སྟི། ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་སྟིན་གྱི་བྱུང་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱ་བོ་ཡུན་དུ་བབས་པས་བྲན་གྱུར་བ། །ཡེ་ཤེས་སྟུ་གྲུས་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་བདེ་

བ་མ་ལུས་ཡལ་ག་སྟོང་གིས་མངོན་པར་བྱིས། །ཁྱོད་གྱི་གྲགས་པའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀར་ལྷ་བའི་ཕྱེང་འཛིན་རྒྱ་གཏེར་སྐྱ་རགས་གཡོ་བ་ཡི། །ས་ཆེན་ཕྱིན་ལས་དྲི་བཞོན་གྱིས་བྲབ་འཇམ་
དབྱངས་

དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། མདོའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཤད་
པར་བྱ་

བ་ཡིན་ན་ཡང་། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐོག་མར་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོའི་
གཞན་དོན་གྱི་

ལེའུའི་བཟོད་བྱ་ནི། རང་གིས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ན།
དེའི་ལོག

ཏུ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག། སྐབ་ངག་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་
སུན་

@002A ༄། །འབྲིན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་སུན་འབྲིན་གྱི་རྣམས་པར་བཞག་པ། མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚད་
མ་

རྣམས་པར་ངེས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཡང་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་སུན་འབྲིན་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་བཀོད་པའི་སུན་འབྲིན་རྣམས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བྱུང་
བའི་ཚུལ་གཞུང་

གི་སྐབས་པལ་ཆེ་བར་བཤད་པ་དག་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞན་དོན་ལེན་འཛིན་སྐབས་སུ་སྐྱབ་ངག་བསྟན་ཟིན་པ་ན། སུན་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་
ཆོག་རྣམ་པར་

འབྲེལ་བའི་གཞུང་ལོགས་སུ་རྩོམ་པ་མ་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ངག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་རྩ་ཆོག་རྣམ་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལེན་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་

གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ན། རྗེས་བྱེད་སྐྱབ་ངག་གི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། གཏན་ཆོགས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོའི་གཞུང་ཚན་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་
རྣམ་པར་འབྲེལ་

བར་བྱེད་པའི་ལེན་འདིའི་དོན་ཡང་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། འདིར། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཤད་པ་ལ། རྗེས་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྗོད་
བྱ་དོན་གྱི་རང་

@002B བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱན་

ལས་བདུས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད། སྤྱར་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྐྱོས་ཏེ་སྤྱ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཀྱན་ལས་བདུས་སུ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྐྱོས་པའི་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དང་། དོན་ཞེས་པ་
དང་། གསལ་བྱེད་ཅིས་པའི་ཆོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཙད་དང་

ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་ཆོག་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་། རང་གིས་མཐོང་བ་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་སྐྱོས་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་

བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱ་ཆོལ་རང་གིས་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གིས་མཐོང་བ་སྐྱོས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱ་ཆོལ་རང་གིས་
མ་སྐྱབ་ཀྱང་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་

རྟགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཚུགས་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་

ན། སེར་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རྟོལ་བ་རང་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རྟོལ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་རྟོལ་བ་བདག་གི་ཚད་མས་

@003A ༄༄༅། །མཐོང་བ་མིན་ཡང་ཕྱི་རྟོལ་གཞན་དག་གིས་མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་པས། སངས་རྒྱས་པ་ལ། སློབ་དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་དེ། སྐྱེ་འཇིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རྟགས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སློབ་དེ་ལ་གྲངས་ཅན་རང་གི་ཚད་མས་མ་མཐོང་ཡང་། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པར་ཕྱི་རྟོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་

བཞིན་མོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲ་ཞོལ་རང་
གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་ཞོལ་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་གྱི་རྟགས་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་དངོས་དང་། རང་གི་ཐལ་འབྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཕྱི་ཞོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟགས་ཚོས་

ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་
དུ་གྲུབ་པས། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་དགག། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པར་བསྟན། ཞོལ་བས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་འབྱུང་ན་ཏེ་ཅན་ཐལ་བའི། །དང་པོ་ནི། །ཤེས་བྱ་ཚོས་

@003B ཅན། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་རྗེས་སྤྲུང་པ་ག་པའི་གཞོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་ཚིག་གཞོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིན་ཏྲུ་ལ་དཔྱེད་པ་ན་ཡང་།

དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོངས་

སྤྲུང་པ་ཉམས་ནས་ལུང་ཡོངས་སྤྲུང་པ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཤིན་ཏྲུ་སྟོག་གྲུབ་དེར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྲུང་པ་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་རྗེས་སྤྲུང་པ་གིས་གྲུབ་པའི་

ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྤྲུང་བར་སྟོའི་ལག་པའི་རྩལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་
རྩལ་སྤྲུང་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་འོག་མ་དག་ནི། སྟོབ་དེ་སེམས་

མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཉམས་སྤྲུང་པའི་ཆོ་སྟོབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ལག་པར་བྱའོ། །རྒྱན་
མཁན་པོ་ནི། འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སྟོབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པ་

ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། སྟོབ་དེ་སྟེ་འཇིག་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོག་ཙམ་སྟབ་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་དངོས་པོ་

སྟོབས་ལྷགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ལུང་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྟབས་ཁོ་ནར་སྟབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་སྟོ་
བདེ་སྟེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྱུབ་ན། སྟོན་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ།

@004A ༄༄༅། །སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་དེར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྟབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེར་གྲངས་ཅན་རང་གི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་སྟེ་འཇིག་ཅན་དེ་སྟབ་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་པ་འགལ། སྟོབ་དེ་སེམས་ཡོད་ཡིན་པ་དེར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྱུབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟེ་འཇིག་ཅན་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་འགལ།

ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། གཞུང་འདི་དང་། ལུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རིགས་པ་རྣམ་གྲངས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དེའི་
ཆོ། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཟློད་པའི་སངས་རྒྱས་

པའི་ལུང་དེ་ནི། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ། སློབ་དེ་སེམས་ཡོད་དུ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སློབ་དེ་
སེམས་མེད་ལ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཟློད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། རྟགས་དེས་གྲུབ་པའི་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། སློ་
བ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་

སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་གྲོལ་བ་ངེད་གྱི་ངོར་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཡང་། ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཆད་མར་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་
ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་

@004B སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པས་ལུང་དེ་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་རམ། ལུང་དེ་
ཉིད་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྦངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ངོར། དེའི་ངོར་

སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར། །དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་ཏེ་
སངས་རྒྱས་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ལུང་ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར།

དྲི་ཀ་བྱེད་གཞན་དག་གལ་ཏེ། ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པ་ལས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ལུང་གང་ཡིན་ཞེས་འཆད་མོད། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་
ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལུས་དང་

གྲིབ་མའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པར་གྲོལ་བ་སུ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དགའ་ཞིང་། གཞུང་ལ་ལེགས་པར་འབྱོར་བ་མ་མཐོང་ངོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་སངས་རྒྱས་
པས་ཁས་སྦངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་

ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་དང་འགལ་བ་སློབ་དེ་སེམས་ཡོད་
དུ་ཁས་ལེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་སངས་རྒྱས་

པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་ལས་
གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་དེ་ཁས་ལེན་པ་འདོར་བའི་

@005A ༄། །ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཡན་ལག་མིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ལུང་འདོར་བའི་དུས་གསུམ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་སུན་འབྲིན་པ་ལ་རྣ་བ་
གཏོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་

མཐོང་བའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོའི་ཆོ་མདོར་ཡང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་ཆོ་ངེས་པར་འདོར་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། སློབ་དེ་
སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་

འདོར་བའི་དུས་གསུམ་པོ་ཚང་བར་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་མི་
རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འདོར་བའི་དུས་དང་པོ་ཚང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ལུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ཚང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར། ཚད་མས་ཞེས་སོགས་དང་།
གསུམ་པ་ཚང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར། དེ་དང་འགལ་བ་ཞེས་

སོགས་གྲིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་
གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་ཉོགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་

གྱུར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མ་བཟོད་དོ། །བཟོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་ཉོགས་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་གྲོལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རང་གི་ལུང་ལ་བརྟེན་

@005B ནས་ཏྲོགས་ལ། ལུང་དེ་བྱིད་ཚད་མར་ཁས་མི་ལོན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཏྲགས་ལ་བཏེན་ནས་གངས་ཅན་བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱ་ཏྲོགས་པར་མི་འཐད་ཅིང་། སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་

དེ་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་རིགས་པས་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་དོན་ནི་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཏྲོགས་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་དེ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གཞན་ལ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤར་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བར་གྱུར་བ་ལས་ཕྱིས་ལམ་སློམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
གང་དག་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཏྲོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

དང་། ཐ་མལ་ལས་འདས་པའི་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཐབས་དེའི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གངས་ཅན་པ་འདིས་ཀྱང་

སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཐབས་གང་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་སྟོན་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དེའི་ཐབས་ནི་སྟོན་པར་རྒྱས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཐབས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་

@006A ལྷོ། །པ་ཅན་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱིའི་སློན་སྒྲིལ་ཀྱང་ཆད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་གཞན་དག་གིས་ཉོར་བ་ཁོ་ནར་བཤའ་
དོ། །གསུམ་པ་སྐོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་

ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པར་འཇོག་རྒྱས་པར་ཐལ། ཕྱི་
སྐོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་

དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་དང་། དེར་སྒྲུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱིས་བྱའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་དག་ཏུ་འཇོག་ཅུས་པ་གང་
ཞིག། འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་

བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་དགར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་

ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ལུང་ཙམ་ལས་ཤེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་པ་ནི། རྟགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོ་འདོགས་གཅོད་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
དངོས་ལ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་

@006B དང་ནི་འབྲས་བུའམ། སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཀྱི་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་
རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡང་སློབ་དེ་སེམས་

མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་

ན་གངས་ཅན་རང་ལ་འང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ། གངས་ཅན་རང་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སློབ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་
མི་གནས་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟགས་

ཆོས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པས། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྤྱོད་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་རྟོགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
མི་འཐད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཁ་ཅིག་རང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་

གྲུབ་ཅེས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གྲངས་ཅན་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་བུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་སེམས་མེད་
བེམས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གངས་རིའི་ཁྲོད་

ཀྱི་གཞན་སྟོང་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་བེམས་རིག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆད་པར་སྐྱབ་དང་འདྲའོ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྟོ་བདེ་
སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་

@007A ༄༄༅། །ཁས་ལེན་གྱི། མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། བྱེ་བྲག་
པས་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་

འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཆོ། བྱིད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནམ་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། བ་

ལང་གི་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། གསལ་བ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲིད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྦངས་
ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་སློབ་དེ་

སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཁས་སྦངས་ཏྲགས་སུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏོ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཏྲགས་དེ་རང་གིས་ཁས་སྦངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པ་
ཡིན་ལ་ཐལ་བ་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བཏྲགས་

པའི་ཁས་སྦངས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འདོད་པའི་ཆོས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་གཅིག་ཆ་
བཅས་སུ་མེད་ན་གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུས་

འབྲེལ་བ་ཡིན་པའང་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་སུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་ཅུས་པར་ཐལ། དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱིས་
དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ནུས་

@007B ངེས་སྟུ། དཔེར་ན། ཏུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་ཅན་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་། ཏུས་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་པར་ངེས་པའི་
གསལ་བ་གཅིག་དང་འདྲེས་པས་རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཏུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་ཕུ་ནི་ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བསྟན་ལ།
ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་ཅན་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། ཞེས་པས་བསྟུན་བུའི་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། ཡུལ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟགས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྟོག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་རྣམ་ངེས་སྟུ།
རང་རྒྱད་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་ཐལ་འབྱུར་ཤུགས་ལ་

འཕངས་པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་རང་རྒྱད་གྱི་མཐལ་ཅན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འབྱུར་དང་། རང་རྒྱད་གཉིས་ལའད་པ་ནི། ཕྱི་རྟོལ་གྱི་རྒྱད་གྱི་མཐལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
ལོག་རྟོག་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཐལ་འབྱུར་དང་། ཐེ་ཆོས་

བསལ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་རྒྱུད་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་རང་རྒྱུད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཐལ་འབྱུང་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོག་བྱབ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཐལ་

འབྱུང་དང་རང་རྒྱུད་ཕྱགས་གཅིག་ཕུ་འདིའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རྟག་དངོས་སོགས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་
མ་བྱས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

@008A ༄༄༅། །རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཐལ་འབྱུང་དེའི་གསལ་བར་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར། །དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟགས་སུ་འང་། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་ཏེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཙམ་ནི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བ་ལང་
དཀར་ཟལ་ལ། རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཆ་

དང་། རྟག་རྒྱུ་ལ་ཇེས་སྤྲོད་བའི་ཆ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་ཐལ་འབྱུང་གི་གསལ་བར་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ཙམ་འགོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྤྲོད་པ་ལ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་འགོད་པས་སྒྲོན་མེད་

དོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུད་འགོད་པའི་ཆོ། བ་ལང་གི་སྒྲིཆོས་ཅན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཇེས་སྤྲོད་མི་འགོ་སྟེ། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དམ། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཇེས་སྤྲོད་བའི་ཆ་མེད་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འབྱུང་ཏེ། བ་སྐང་གི་སྒྲིའི། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཇེས་སྤྲོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་

བྱུང་པ་འགལ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཆ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ཆ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་སྒྲོན་པའི་སྒྲོས་གར་མ་བྱེད་ཅིག །གཞན་ཡང་། ཤེས་

@008B བྱ་དུ་མ་ཡིན་ནམ་མེན། ཡིན་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དུ་མ་མ་ཡིན་པའང་ཉམས་ཤིང་། མེན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ལན་མེད་
དོ། །དེ་བས་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཙམ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་

ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བ་སྒྲུང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དུ་གང་འཛིན་ཡང་སྤྲིའི། དུ་མར་

ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཕྱིན་ཆད་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སློལ་མ་ཕྱོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་དུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། ཆོས་དེ་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་ན། ཆོས་དེ་དུ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཡོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བས་མཆོན་ཏེ། ཇི་སྟེན་ལྟའི་དབང་

པོའི་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་བརྗོད་ཀྱང་འདིའི་གཞོད་བྱེད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན། བ་སྒྲུང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། རྟགས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་
རམ་ཞེ་ན། རྟགས་འདིའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཉེས་པ་ཅིང་

འགྱུར་སྒྲོས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་འདི་ནི་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་བ་ལང་ཤན་པོའི་གཙོད་བྱེད་ལྟར་ཤིན་དུ་རྩིང་བས། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་
དངོས་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆ་

@009A ༄༄༅། །དུ་མས་སྟོང་བ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པས་སྐྱག་པ་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། མོ་གཤམ་གྱི་
བྱའི་སྟོ་བསངས་དང་བྲལ་བ་

གཞི་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བ་སྒྲུང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བ་སྒྲུང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆ་དུ་མས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་ན་གཞི་གྲུབ་དགོས་
པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་འདིའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཤིན་དུ་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་སེམས་
རངས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ཆད་མས་བསལ་

དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་པ་རོལ་བོས་ཁས་གྲངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཉགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་
མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡང་ཚད་

མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། རང་རྒྱུད་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་ཞེ་ན། གཞན་དོན་

རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ནི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ། སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ཉགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན་
པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཉགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་དག

@009B གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱུབ་བྱའི་དོན་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲ་
རྟོག་གིས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་

མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ནི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་དང་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཏགས་པ་དག་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་སྤིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ལུང་དག་ནི་རང་
བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་

ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྗེས་
དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་གསལ་བྱེད་ཅེས་

པའི་ཚིག་སྟོས་ཞེན། དེགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་རྟོག་གི་བ་སྤྲ་མ་དག་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་ངག་གིས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ན། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་

བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས། ངག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས་པ་སྒྲ་བར་བྱེད་ལ། གང་གི་ཚོ། སྤྱོད་ལ་རང་གིས་མཐོང་
བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་

དག་ཅེས་པ་ཙམ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བཀོད་ན། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་གྱི་སྐྱབ་ངག་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་དེས་མ་བཅད་དམ་སྟམ་
ཏུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་

@010A ལྟོ། །བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྟོས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ངག་དག་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་

ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སེལ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་རྟག་
འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་

གིས་སེལ་རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བས་ན་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་

དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་མ་སྒྲིམ་པར་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཙམ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་ན། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་
པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་

ཀྱང་གཞན་དག་གིས་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་
ཞིང་། གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་བྱུང་དུ་སྒྲིམ་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཆད་དུ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དག་གི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་

@010B ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་རྒྱལ་འདིས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའི། གཞན་དུ་ན་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་སེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་དག་གི་དགོས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་། ཚིག་དེ་དག་གི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཡང་། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དངོས་བསྟན་ནས། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་

འཆད་པ་དང་། དོན་སྟོས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་གསུམ་གྱིས་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དངོས་བཤད་ནས། དོན་ལས་དོན་ནི་བྱུང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོས་པ་དེ་ཉིད་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་

ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ནི། རང་ཉིད་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་ཚོལ་བའི་ངོར་མ་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་
བརྗོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་སྒྲོས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་པས། བྱལ་པ་བརྗོད་པ་མ་ཆད་ལ། ཉིར་སྟོང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོས་ཤིང་མཐུག་སྟུང་དམ་
བཅའ་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ངག་ཆད་ལྷག་གི་སྟོ་

@011A ལྷ། །དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྟོན་གཞན་རྣམས་ནི་སྐྱབ་ངག་གི་སྟོན་ཡིན་པར་རྟགས་སྤྲུལ་ཞིང་། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་དག་གིས་ཤྱགས་ལ་རྟོགས་པར་ཡང་།

རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ། དེ་དག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱུང་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་རྣམ་འབྲེལ་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་
གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ཉིད་དོགས་པའི་གནས་ཆེ་

བས་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཆད་མ་མདོར། འོན་ཏེ། རྟོག་གིའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པར་དམ་བཅའ་བ་
བཞོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེན། དེ་ཉིད་ལ་བྱི་བར་།

བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གཏན་ཆོག་ས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། ཡན་ལག་ནམས་ལ་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཏན་ཆོག་ས་གྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གྱི་དོན་འབྲེལ་བ་ལ། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་

ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ། རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ག། རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་
ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དམ་

@011B བཅའི་མཚན་འདི་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱོན་དེ་རང་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན། འབྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་
པའི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་

བཞི། དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོག་དང་རྟགས་ཚོག་གཉིས་ཀའང་ཚོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་
ཚོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་

ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྟགས་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་

ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཚོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་ཚོག་སྐྱབ་ངག་ཏུ་འཐད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་

ཅས་པའི་ཕྱོགས་ཚོག་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་
ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་

དགོས་ཤིང་། ཚིག་དེ་དག་གྲང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚིག་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་རང་
གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་

@012A ༄༄༅། །པོས། སྐྱ་བྱང་གི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆག་ད་རང་གི་བརྗོད་བྱར་བྱུར་བའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
གྲང་། རང་སྐྱ་བ་པོའི་ཀྱན་སློང་གི་བསམ་པ་སྟོན་ཅིང་དཔོག་པར་

བྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟགས་པའི་སྒོ་ལ་སྐྱ་བྱང་གི་རྗེས་དཔག་ཅེས་མི་ཟེར་གྱི། ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྐྱ་བ་པོའི་
རྒྱུད་ལ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་སྒོ་ལ་བྱུ་ལ་སྐྱ་བྱང་

གི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། །ཕྱོགས་ཚིག་དང་རྟགས་ཚིགས་གིས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་གྲང་། བསྐྱབ་བྱུ་ལ་རྟགས་པ་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆག་གིས་

དངོས་བརྒྱད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་ཤིང་། རྟགས་ཚིག་གིས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབ་
པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་

སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སྐྱ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། བྱོད་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ངག་སྐྱའི་ངས་པ་དངོས་སྐྱ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ། སྐབས་གྱི་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་ངོར་སྤར་མ་གྲུབ་

ཅིང་། དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོགས་

@012B པ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་གྱི་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་གཉིས་གྱི་དོན་
ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན། ལུང་འགལ་སྟོང་བའི་གཞུང་དུ་

འཆད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཀློག་བྱེད་མཐའ་དག་ཀྱང་དེའི་ཇེས་སུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན། བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་
དག། བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་
གྱིས་ཕྱོགས་ཆོག་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་

པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནི་བཟོད་པར་བཤད་པས། ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་པོ། །ཡང་ན།
ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། བོད་དུ་ཇི་སྟོན་བཤད་པའི་རིགས་པ་

དེ་དག་མདའི་ཆོག་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཁོ་
བོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཏན་ཆོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་
ནམས་མདོ་དང་སྟོར་བའི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་

@013A ལྷ། །གཏན་ཆོག་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནི། གང་དང་སྟོར་བའི་མདོའི་ཆོག་སྐྱོས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་དེ་ཡིས། དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག། སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན།
ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོག་ཟིན་ལ་

ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པས། དེ་ཉིད་མདོ་སྟེ་བསྟན་པར་མ་བསྐྱབས་པར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བཟོད་པ་ཡིས། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད། ཅེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྟན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་སྟོན་

གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །རྣམ་མེད་དེ་ནི་བཟོད་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་འདི་དག། ཀུན་ལས་བདུས་

ལས་བཤད་པའི་རིགས་པའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག། སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ཞེས་པ་འདི་ཉིད། གྲུན་ལས་བརྟམ་སུ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྟམ་པ་མེད། །ཅེས་པ་དེ། མདོ་ཆོག་
གང་གི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྟམ་པ་མེད་

ཅེས་པ་དེ་ནི་གྲུན་ལས་བརྟམ་སུ། འོན་ཀྱང་གཏན་ཆོག་གི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པར་བཤད་དེ། ཚུལ་
གསུམ་གྱི་རྟམ་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་

@013B བྱར་བསྟན་པས་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྟམ་པ་མེད་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སྣ་དབང་སློབ་ཀྱང་།
སྐབས་འདིར་མདོ་ཆོག་འདི་དག་བྲངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་སྲ་མའི་དབང་

དུ་བྱས་ན། ཕྱོགས་ཚེས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག། བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཚེས་དང་། ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་
ཚེས་གྱི་འབྲེལ་བ་དག། བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་

བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཞེས་པ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྟེབ་སྒྲོར་གྱི་དབང་གིས་ཚེས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །འདིར་གཞན་དག་ན་རེ། རྫོགས་
ཚིགས་དངོས་བརྒྱད་གང་གི་སྟོན་ས་ཀྱང་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་

མ་ཡིན་ཞིང་། ཏགས་ཚིག་བརྒྱད་ནས་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཏགས་ཚིག་དེ་ཉིད་རང་གི་བཟོད་བྱ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དངོས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་བརྒྱད་ནས་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ།

དེ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཚིག་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་ཚིག་དེ་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཚིག་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་རང་གི་བཟོད་བྱ་
གང་གི་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་ཕྱོགས་

སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་གང་ཡང་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་ཤྱགས་ལ་རྟོགས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམ་པ་
མེད། །ཅེས་པས་རྟགས་ཚིག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་

@014A གྲུ་། །འཕངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་པས་རྟགས་ཚིགས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཤྱགས་ལ་འཕངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། རྣམ་
པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་བྱེད། ཅེས་

པས་ཀྱང་། རྟགས་ཚིག་རང་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། བརྗོད་བྱ་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་སྟོན་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་ལ་འང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི་ཚིག་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

ཞེན། གཏན་ཆོག་གི་ཆོག་དེ་ནི་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྐྱབ་བྱེད་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཕྱིར་ཆོལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པ་ན་ཡང་གཏན་ཆོག་གི་ཆོག་དེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེ་ཆོམ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་

དང་ཤེས་འདོད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཡང་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉལ་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་པ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་
མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ནང་གི་

@014B ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱེད་དོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས་ཤིང་ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་བྲན་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཉལ་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་
དག་པར་གནས་པས་བསྐྱབ་བྱེད་དོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་།

བསྐྱབ་བྱའོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ན་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་གང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པ་གོ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་

ཡུལ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏན་ཆོགས་འཇུག་པ་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཉིད་ལས་ནི་གཏན་ཆོགས་འཇུག་དགོས་པས་
སྟོགས་ཆོག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རུས་

པ་བྱབ་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མ་བྱབ་བོ་ཞིན། ཏགས་ཀྱི་རུས་ཡུལ་གོ་བའི་ཕྱིར། སྟོགས་བརྗོད་པ་སྐྱབ་དག་
གི་ཡན་ལག་དང་པོར་བསྟན་མི་དགོས་

ཏེ། སྟོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་མེད་ཀྱང་བྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱབ་དག་དག་ལ་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་ཀྱན་མི་
ཏྲག། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་

ནི་བཟོད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཅི་འཇིག་ལྟོ་སྟེ། སྤྱོད་མི་ཉག་པ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱིར་སྤྱོད་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོག་དེ་ལས་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་མི་ཉག་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་

@015A ལྟོ། །འདོད་པ་ཡོད་པར་བཟོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོག་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་ཉག་པས་
ཉོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་

པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟར་བར་སྤྱོད་འགྲེལ་པར། བཤད་ཟིན་འདི་ལེ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་བཏོན་ནས་ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱོད་པར་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྤྱོད་པར་ཡན་
ལག་གཉིས་ལྟན་འདི་ལ་ཕྱོགས་དངོས་

སྤྱོད་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མན་ཆད་སྤྱོད་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་སྤྱོད་པར་གིས་དངོས་སྤྱོད་པ་
ནི་མེད་ན་ཡང་། བསྟུ་བ་བྱ་འགྲེལ་

པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་
ལ། ཚུལ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་།

བ་ཞིག་མ་བསྟན་ན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ཉོགས་པའི་གོགས་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་ན། སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་
དོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་

གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲིན་འབྱུང་ཞིང་རང་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲིན་དེ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། གཞུང་གི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་
ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་

@015B བཤད་པ་གཉིས་དང་ཕོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་ཕོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ།
ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་

མཚན་ཉིད་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དམ་(TBCA)འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའང་དམ་
བཅའ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཞེས་

པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅའི་བར། ཞེས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བའི་
ཚོལ་བ་དེ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་

ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འགྱུར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ། དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྒྲ་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་

ཟེར་ཞིང་། བྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་སྟོང་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གིས་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་
སྒྲས་སམ་མ་སྒྲས། མ་སྒྲས་ན་ཁོ་བོ་

ཅིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་གྱི། སྐབས་དོན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་ལན་དེ་ལྟ་བུས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་ན། དེ་ནི་
བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

@016A ལྟོ། །དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། རོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ལས་མ་གཏོགས་པར་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་གོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
ཅམ་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་

བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྣམ་གཉིས་སུ་ན་འབྱེན་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་
བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། ཕྱོགས་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནང་འགལ་བར་འཕངས་པའི་སྒྲོན་རང་ལ་མི་འབྱུང་བར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་ནི་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱོད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་གློལ་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དཔེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་

ཐལ་ལོ། ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་དེ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། རེད་གྱི་སྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་
སྐྱས་མོད། སྐྱས་ན་ཡང་སྟོན་

དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ནའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་འགོག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའ(1)། ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
འདི་ལྟར། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་གློལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་

@016B བཞིན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་
དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་གྱུར་ན། ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་

གོལ་གྱིས་བྱལ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ན། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱུང་བའི་བྱལ་པ་ཚང་བ་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་

དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། འདི་ན་སྟོ་ཐྱིར་བ་བྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཁས་སྦྱངས་ན། དངོས་པོ་བྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པ་དང་།
ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་རྟལ་

གྱི་ཁྲོད་ན་ཅི་བའི་བྱིས་པའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་སྦྱས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་
པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་

ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱས་པས་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཁས་སྦྱངས་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་ན། ཁྲོད་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་
མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱས་པ་ལ། དཔེ་རྟགས་

མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ། ཞེས་བརྗོད་ནས་སྐྱོན་དེ་རང་ལྷགས་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ཆོགས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་

@017A ༄། །མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལོགས་སུ་མ་བཞོད་པར། རང་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་པས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

རིགས་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲས་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་ཁས་སྦྲངས་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞོད་

པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱོགས་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་བཞོད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པར་འབྱུང་ལ། དེ་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་

ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ངོར། སྤྱི་མི་རྟག་སྟེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྟགས་དཔེ་དང་སྤྱི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
ཆོན། དེ་འདྲའི་རྟགས་དཔེ་དང་སྤྱི་མི་རྟག་པ་གཉིས་

ཀ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་བཀོད་བཞིན་པ་དང་། ཕྱི་ཕྱོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲོད་ན་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་
ཡང་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་

བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན། བྱིད་
རང་གིས་ཀྱང་རིགས་སྟོར། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་

@017B དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྤྲས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། རྒྱན་དུ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ནའང་།
ཞེས་བཏོན་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་

མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྒྲུ་མེད། སྒྲུ་སྒྲུ་ཟེན་ནའང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱང་། ལྷ་དབང་སྒོའི་འབྲེལ་བར། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོན་པ་
དམ་བཅར་བར། སྒྲུ་བའི་སྒྲོན་དེ་འཐད་མིན་ཏེ། ཞེས་

འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རིགས་པ་ཅན་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོན་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་
ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཕངས་པ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྱུང་

བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྒྲོན་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་
བའི་སྒྲོན་འཕངས་པ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་འབྱུང་

བར་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་སྦྱོར་བ་བསྐྱོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་མ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྦངས་ཤིང་། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་

སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་རིགས་སྒྲོར་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་
བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲོར་བ་

@018A ༄༄༅། །སྒྲོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཚིག་དང་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་གམ་སྒྲིམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་

དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དམ་བཅར་འབྱུང་རོ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་སྒྲོར་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། ཁོ་ན་ཞེས་
པའི་ངེས་གཞུང་གི་ཚིག་གི་བྱེད་

པར་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲིར་བརྗོད་ན་ཡང་། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་རིགས་གཅིག་གམ་སྒྲིམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་གིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
རིགས་སྒྲོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་

པར་གྱུར་བ་ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་བྱུང་པར་དང་བཅས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པར་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བྱུང་པར་བཅས་པར་བཟོད་པའི་

ཕྱིར། རིགས་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཁོང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་། དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པར་བཟོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་གཉིས་

@018B དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲང་བཟོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་

རྟགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱད་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་ན་ནི། རིགས་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་
སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རེད་དང་རིགས་པ་ཅན་གཉིས་ཀས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རིགས་
པ་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁས་

སྒྲངས་པ་ལ་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅུར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
གཉིས་ཀ་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་

པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། རེད་གྱིས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁས་སྒྲངས་གྲུང་། དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་དེར་རིགས་
གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། བྱད་པར་མེད་པར་བརྟེན་ཡང་། །རིགས་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །རིགས་གཅིག་མིན་ལ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག། བ་ལང་དང་བ་མིན་ལྟ་བུ་
རིགས་གཅིག་བདག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་

@019A ༄༄༅། །འགྱུར་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ནི་ཐེ་ཚོམ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུར་བ་ཞེས་པ་བྱད་པར་གྱི་ཚིག་མེད་པར། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་འོ་
ཞེས་སྒྲིར་བརྟེན་ན་

ཡང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དམ་བཅའ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་ཅིག་ཤོས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །རིགས་མི་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེ་

ཚོམ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། བྱེད་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཁོན་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་དང་བཅས་ཏེ་དམ་
བཅའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་

གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཁེགས་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པ་མ་ཁེགས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་
དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་མི་ཁེགས་སོ། །

ཞེན། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཅིག་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པས་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་ན། རྩ་མཁན་རྩ་བུ་མ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཀུན་ཡང་དམ་

བཅའ་བར་ནི། ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆེག་སྒྲུབ་དག་དུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་མེད་དོ། བྱི་
གོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་

@019B བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིབ་པའི་ཆེག་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་གོལ་གྱིས་མ་
གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བཞི་པ་འགྲེལ་བྱད་

གཞན་གྱིས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཚུང་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། མང་པོ་ལེན་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་སྒྲིའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་
ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་

པ་འགོག་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིག་དང་དཔའི་ཚིག་
བཞིན་ནོ། །ཞེན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་

བཞོད་ནས། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་ཅིང་། དེའི་ལན་དུ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཚིག་མིན་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྲུར་རོ། །ཞེན། ཞེས་
དོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་འགལ་སྒྲོང་བཞོད་ནས།

དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྲུར་ཡང་སུན་འབྱེན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་བཟོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ལན་དུ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་
པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྲུར་རོ་ཞེན།

ཞེས་སོགས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་དང་སྒྲིན་སྤྲོད་རིམ་པར་བཀོད་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་ཡན་རྩུན་འབྲིན་རིམ་པར་བཟོད་པ་དེ་རྣམས་ནི། མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ།
འབྲེལ་མེད་གྱི་དོགས་སྤྲོད་རིམ་པར་

@020A ལྟོ། །བཀོད་ནས་དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཡན་རིམ་པར་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོགས་སྤྲོད་རིམ་པར་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པ་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་
ལག་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་

རྟགས་འགོད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་རྟགས་གྱི་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མ་གོ་བར། རྩ་བའི་རྟགས་འགོད་པའི་ཆོ་མེད་ཅིང་། ཕྱིས་མ་ངེས་པ་འབངས་པ་ན། རྟགས་གྱི་བྱུང་
པར་འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དོགས་སྤྲོད་དུ་བཀོད་

པར་རིགས་སྒྲིའི་འབྲེལ་བྱེད་རང་ཉིད་གྱིས་རང་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ཡིན་པ་བཞིན་མ་གོ་བར་མིན་པ་བཞིན་བཀོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་རྟགས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་དག་དང་ཕོ་ནས་ཡོད་

པའི་ཚུལ་ནི། ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པས་སུན་འབྱིན་མ་ངེས་པར་འཇུག་པ་སངས་ཟིན་ཅིང་། བཞེད་
ཅེས་པས་ཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་མངོན་སུམ་

མ་ངེས་པར་འཇུག་པ་སྒྲུངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་ཞེས་པ་དང་། སུན་འབྱིན་གྱིས་མ་ངེས་ཞེས་པའི་ལན་རིམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་
པ་བཀོད་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་

པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་
ལག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་

@020B པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་གྲང་། རིག་པ་ཅན་གྱིས་ཐལ་འགྲུར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུང་དང་བཅས་ཏེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་བྱབ་པ་དེའི་ཁས་ལེན་ལ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིགས་པ་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ངག་ལྟར་སྒྲུང་
དང་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་

ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་ཞིན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་གི་ལན་ལག་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་

པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་རང་དོན་ལེན་པ་ལྟར་ཟིན་ཏོ། །སྐབས་འདིར། རྒྱ་འབྲེལ་ན་མས་སུ། འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བའོ། །ཞེས་སྟོན་
པ་བ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱས་པས་སྟར་ཏེ་

འདོན་པས་མ་ངེས་པར་བརྟོད་པ་ན། རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ལན་བརྟེན་ན། རིག་བྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་གཞན་དུ་གཞོད་པར་མི་རྩལ་པའོ་ཞེན། འདི་ནི་
ལན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ནི། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་བརྒྱུག་པར་མི་རྩལ་སོ། ཞེས་རིག་བྱེད་དགག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རང་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་དེ་དག་བྲངས་པ་ནི།
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་

@021A ཨྲ། །ཕྱོག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འོད་ཀྱི་ལྷོ་ཀྱི་བྱེད་མང་པོས། རིགས་པ་ཅན་གྱི་
ཕྱོགས་ཚོག་སྐབ་

ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་རིམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་དུ་བསུ་བའི་ཆ་ནས་རིགས་སྤོའི་འབྲེལ་བྱེད་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྐབ་བྱེད་སྐྱོན་སྤོང་
དེ་དག་ཕྱོགས་ཚོག་སྐབ་ངག་གི་

ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་སྐྱོན་སྤོང་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབ་བྱེད་དེས་ཕྱོགས་ཚོག་སྐབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སྐབ་མི་རྣམས་ཤིང་། སྐྱོན་སྤོང་དེ་དག་གིས་ངའི་སྐྱོན་སྤོང་
མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་

དེ་བས་ཀྱང་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྤོང་དཔོན་ཚོས་བྲགས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་རྣམས་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་བསུ་བའི་ཆ་ནས་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་
གནས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་

ཆོག་ལ་བཏིན་ནས་རྟགས་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་ཤེས་པ་སྡོན་ཆད་གངས་
ཅིའི་ཁྲོད་དུ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་ཤུགས་གྱི་བསྟན་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་གྱི་བསྟན་བྱ་རྟགས་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་
གྱི་དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་བཤད་

@021B བ། གཞན་ལུགས་གྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་
ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་

ལ་ཉོག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས། སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། གཞན་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལོག་པར་སྒྲིབ་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་སྤོངས་པ་མེད་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་དང་པོ་བཞིའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཚིག་ཟུར་ཐ་མ་མ་བསལ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཚིག་བཞིའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་

པ་དང་། ཉོགས་དཀའ་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱའི་
མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་།

ཁོ་ནའི་ཚིག་ཕྱད་དང་། བདག་ཉིད་དང་། འདོད་པ་ཞེས་པ་གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཟུར་བཞི་ཡིས། གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན་གང་ལ་བསྟུབ་བྱར་སོང་བའི་ཕྱི་གོལ་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ཚེ་

@022A ༄། །སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མིན་པ་དང་། དངོས་སུ་སྐྱབ་ངག་གིས་མ་བཟོད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་བཟོད་པ་དང་། གློལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་
དགོས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡོངས་

གཙད་གྱི་དགོས་པར་བབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཟེན་པ་དང་། མ་གྲུབ་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ལྟ་བུ་གློལ་

བའི་འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གློལ་བ་རང་གིས་དེའི་ཆོ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བསྐྱན་བཙེས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོགས་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
སྐྱབས་འདིར་མ་བསལ་བའི་ཆོག་

གི་དགོས་པ་མ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཤད་པའི་གཞི་ཆེ་བས། འདིར་ཆོག་གཞན་དག་གི་དགོས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མ་བཤད་པར་བྱར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་
སེམས་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་

ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་

པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞིར་འབྱུང་བ་ལས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་མ་བསལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་རྒྱས་པར་འཆད་
པ་བྱེད་པ་གཅིག་པས། དེའི་ཕྱི་མ་

@022B བསལ་བ་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་བསལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་གཅིག་གིས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མ་བསལ་བའི་དོན་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ལ། དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་བསལ་བ་རྒྱས་པར་

བཤད་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པའི་དགག་པ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་
བཅའ་གང་གི་དོན་ལ་ཚད་མ་དང་། ཁས་

སྒངས་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པོད་སྒྲ་མ་ཁས་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མས་བསལ་བ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པའི་
གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མ་

སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་སྐྱ་རྟག་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ། སྐྱ་རྟག་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།

ཚད་མས་བསལ་ན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྲིཀ་བྱེད་གཞན་དག་གིས། སྐབས་འདིར་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ།

མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། ཞེས་པའི་བསྐྱུས་དོན་འགོད་པ་ནི། གཞུང་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡང་
མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་

@023A ཨཱ། །མདོར་བསྟན་དུ། མ་བསལ་བ་མདོར་བསྟན་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་བཀོད་ན། ཅོམ་པ་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྟེན་མ་བྱང་བར་འབྱར་ཏེ། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོད་
ཀྱང་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་ལ་

བསམས་ནས་དེའི་རྒྱས་བཤད་མི་བྱེད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་མེད་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་། རྒྱས་བཤད་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་
སོགས་ནི་ལུས་མེད་པའི་ཡན་ལག་

དང་འབྲ་བར། རང་ཉིད་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མདོར་བསྟན་དུ་མ་བསལ་བ་མི་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚད་མས་བསལ་བ་གཞན་དོན་བསྟུ་བ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་
འཇུག་དཔྱོད་པའི་གཞིར་

མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ནས། རྒྱས་བཤད་དུ། བསྟུས་དོན་དེ་ལྟར་འགོད་པ་ནི་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དང་། མ་
བསལ་བའི་རྒྱས་བཤད་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་འཆད་མི་རིགས་

པར་ཐལ། ཚད་མས་བསལ་བ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་དངོས། མ་བྱབ་ན། དེ་ཡིན་པ་ལ། རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་
ཉིད་འདོད། ཅེས་སོགས་གྱི་སྐབས་

སྤྱ་མ་བསལ་བ་མདོར་བསྟན་མི་འཆད་པས་བྱབ་པ་བྱུང་། འོ་ན། ཆོག་བྱུར་བཞིའི་དགོས་པ་འཆད་པ་ན། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས་སྤྱ་བྱས་ནས། མ་བསལ་བའི་དགོས་པ་འཆད་
པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་

@023B བཤད་གཉིས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི་མ་བསལ་བ་མདོར་བསྟན་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སྤྱ་ཡང་། རང་ཉིད་དང་།

འདོད་པ་གཉིས། རང་ཉིད་དང་པོར་སྒྲོས་ཤིང་། འདིར་ཡང་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སྤྱ། རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད། ཅེས་རང་ཉིད་དང་པོར་སྒྲོས་པ་ལ། དགོས་པ་འཆད་པའི་ཆོ། རོ་ལ་
བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་རོ། ཞེས་རང་ཉིད་གྱི་

དགོས་པ་ཐ་མར་སྒོམ་ཤིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཛུགས་དུ། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་གོ་རིམ་ས་མི་མཐུན་པ་དང་། མདོར་བསྟན་
དང་། རྒྱས་བཤད་གོ་རིམ་ས་མི་

མཐུན་པའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་རོལ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་དང་པོར་སྒོམ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་
ཚོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་
ཚིག་དང་སྟངས་པ་

ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི། ཚིག་གཞན་དང་སྟངས་ན་དོན་སྟོན་གྱི། མ་སྟངས་ན་མི་སྟོན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་སྟངས་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་སྟངས་
པ་ལས།

@024A ཨཱ། །བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དང་ཕྱད་པ་ནི་ཤོལ་བ་ཁོ་ནས་
ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་

བས། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་གཙོད་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་མ་ཕྱད་ན། ཤོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་
ཞེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་

དེས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡང་ཡིན་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་མི་ཆོད་དོ། །དེས་ན་ཤོལ་བ་རང་ཉིད་
ཁོ་ནས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་པ་གོ་བ་ལ།

ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་ཕྱད་དགོས་པས། རང་ཉིད་ཅེས་པ་འདོད་པའི་ཐོག་མར་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཐོག་མར་སྟོས་ན། རང་ཉིད་དང་ཁོ་ནའི་བར་དུ་འདོད་ཆོག་གིས་ཆོད་པས་དེ་གཉིས་
ཕྱད་དགོས་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་དགོས་པ་སྡོན་ལ་བཤད་པ་ནི། འདོད་ཚིག་གི་དགོས་པ་ཚོལ་བ་རང་གི་ཞེ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྣམས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པ་གཙོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་

པ་ནི་གཞན་བསྐྱན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་གཙོད་པ་ཡིན་ལ། ཚོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་བྱེད་དང་། གཞན་བསྐྱན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་དེའི་བྱུང་བྱ་ཡིན་
པས། བྱུང་བྱེད་དང་པོར་བཀག་

@024B ན། བྱུང་བྱ་དགག་སྒྲ་བར་དགོངས་ནས། མདོར་བསྐྱན་དང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདོད་པའི་དགོས་པ་སྤྲར་སྒྲོས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཕྱིས་སྒྲོས་སེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་འདི་
དག་གིས། གཞུང་ལུགས་བྱི་དོར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་བགྱིས་པ་

ལ། རིགས་པའི་དབང་ཕུག་ཐུགས་དགོས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་གཞུང་གི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྐྱན་བྱ་བ། རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། ཞེས་འབྱུང་
ཞིང་། འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་

དང་། །འདོད་དང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། །འབྱུང་གཞན་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་
དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ། །ཞེས་འབྱུང་།

བ་རྣམས་ནི། །འབྱུང་བྱུང་མ་གཏགས་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། བོད་ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་ཁོ་ན་འདོད་པ་དང་། །རང་ཉིད་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ནས་འཆད་པ་ནི། ཆོག་ཕྱད་དང་
རང་ཉིད་འབྲེལ་བར་སྟོན་པའི་གནད་ཟབ་མོ་

མ་རྟོགས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སུན་འབྲིན་པའི་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལྟར་ལྡེའི་ནང་ནས་ངོ་བོ་ལ་རྒྱས་བཤད་མི་མཛད་པ་ནི། །གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱི་གོལ་
གྱིས་བྱབ་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པའི་

གོལ་བ་སུ་ཡང་མེད་པས་ལོག་རྟོག་གི་གཞི་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། །གཞན་རྣམས་ནི། །ལོག་རྟོག་གི་གཞི་ཆ་བས་རྒྱས་བཤད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དགོས་པ་ལ་
རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་པར་འདོད་པ་དེ་

@025A ༄། །དག་ནི། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་འཆད་པའི་ཞར་ལ་གསུངས་པ་ནི་
དགོས་པའི་དབང་

གིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙོ་དུ་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་
པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་འདོད་པ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་། རྟོགས་པའི་ཞེ་བས་འདོད་པས་བྱུང་བའི་རྟོགས་
ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་

དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས། མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་མལ་ཆ་དང་བསྟན་བཞིན་

ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་གྲང་། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དོན་བྱེད་པ་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་ལྷན་གྲོགས་
ཕལ་ཆེ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མི་མཁས་

པ་ཁ་ཅིག་ནི། བདག་དོན་བྱེད་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མི་
དགོས་ལེགས་པོར་སོམས་ཤིག།

@025B གཞུང་གི་འཆད་རྒྱལ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ལ་བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པ་འདི་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཡོངས་གཙང་ཀྱི་དགོས་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ངག་ཏུ་དངོས་
སུ་མ་མ་བརྗོད་གྲང་ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ལ་དོན་གྱི་བསྐྱབ་

བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མ་བརྗོད་ན་ཡང་
འདོད་པས་བྱུང་། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་

འགོད་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱི་མ་ཉིད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པར་སྦྱས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཚིག་གི་དོན་ཚང་ན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
ཐལ། རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་

བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་འདོད་ཚིག་གི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པ་བྱུང། གང་བྱས་ན་རྟག་པས་བྱུང། དཔེར་ན་ནམ་
མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་

གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཚད་མས་བསལ་བའི་

ཕྱིར། དེས་ན་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་། རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཚིག་སྦྱོས་པར་
འདོད་པ་ནི། རྒྱགས་པའི་འཇུ་

@026A ཨྲ། །བག་གོ། གལ་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་ཚིག་སྒྲིམ་པར་འདོད་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་
ཕྱོགས་སུ་ཁས་གླངས་

པ་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་པར་མི་འདོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁས་གླངས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་བ་ཙམ་གྱིས་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་ཞེ་

འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཡིན་པས་བྱད་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས། འདོད་ཚིག་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་

གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། འདུས་བསགས་ཆོས་
ཅན། ཏྲགས་ཡང་དག།

ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཞེ་

འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། མདོར་བསྟན་དུ། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་

@026B ཆོག་གིས་ངག་རྟུ་དངོས་སུ་མ་སྦྱས་ཀྱང་། རྟོག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་བསྟན་པར་སྦྱས་པ་ལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ངག་རྟུ་དངོས་སུ་སྦྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ངག་རྟུ་དངོས་སུ་མ་སྦྱས་

ཀྱང་རྟོག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་འདྲ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ངག་རྟུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་སྤྱ་རྟོག་གི་ཞེ་འདོད་པས་བྱུང་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅིང་ཁས་སྦྱངས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གྲངས་

ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ངག་རྟུ་མ་སྒྲིམ་གྱང་ཉེ་འདོད་
གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་

བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཁས་སྒྲངས་པ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁ་

ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་སེལ་བར་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་དམིགས་བསལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་གྲོལ་བ་རང་གིས་ཁས་

མ་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གྲོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་བཟུང་ངོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ན། གྲོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་
གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་

@027A ༄། གྲིཾྀག་གིས་གཅོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། གྲུན་ལས་བརྟུས་གྲི་རང་འབྲེལ་དུ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་གཅིག་ཕུ་དམིགས་གྲིས་བསལ་ནས། དེ་
ཉིད་གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་

ཡིན་པ་གཅོད་པ་རང་ཉིད་གྲིཾྀག་གི་དགོས་པ་ཡིན་པ་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་གྲི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་
བསྟོག་ན་ཡང་གྲུན་ལས་བརྟུས་གྲི་འབྲེལ་

པར་བདག་ཉིད་གྲི་སྟོབ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་གཅོད་བྱེད་དུ་དམིགས་གྲིས་བསལ་ཏེ། བཤད་པ་དེ་དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གྲོལ་
བ་རང་ལས་གཞན་གྲི་འདོད་

པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་གྱང་། རང་གིས་ཆོད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། དེའི་
ཆོ་ཕྱི་གྲོལ་

གྲིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ནམས་ཀྱང་སྤྱོད་གྲིས་བཞེད་པའི་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པའི་གནས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་འབྲེལ་དུ། དམིགས་བསལ་འདི་
ནི་དོགས་པ་དེ་བརྒྱུག་

པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དབང་སྒྲིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་འདོད་ཚིག་གི་དགོས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྐབས་སུ་བབ་པར་མ་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་
བྱམ་མཁན་པོའི་དགོངས་

@027B པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲིལ་བ་རང་ཉིད་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་བས་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་
བསྐྱམ་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡང་

ཕྱོགས་ཡིན་པར་བཅད་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་གྲིས་རང་འབྲེལ་དུ། རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་ནི། བསྐྱམ་བཅོས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྐྱམ་
བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་

ཕྱོགས་ཡིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་ཉིད་སྒྲོས་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་
ཡིན་པ་བརྒྱུག་ན་ཡང་འགལ་ཞིག

བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་ཕྱོགས་ཡིན་མོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་མཐོང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་བརྒྱུག་པ་དེའི་དོན་དུ་
རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ནི་བྱས་པ་

ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱི་འབྲེལ་བར། བདག་ཉིད་གྱི་སྒྲིབ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབྱིས་ཕྱིན་

པའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཞེ་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་གྱི་ཆོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་
འགལ་བ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་དགོས་

@028A ཨྲ། ཤེང་། དེ་ལྟ་ན་གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། འདུས་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ། རྟགས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
ཆོས་ཅན་

གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་འགལ་རྟགས་དུ་མར་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མིད་དེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་སྒྲིའི་སྒྲོར་རྩལ་ལ་སྟོས་ནས།
ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དག

དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་དུ་མར་དབྱེར་རུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོའི་ལག་པའོ། །རྒྱན་མཁན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་
འཆད་དེ། །གལ་ཏེ། མིག་

སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་གོལ་བས་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དང་། བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་དགོས་
ལ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲོབ་དཔོན་

ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་
སོགས་སུ་བཤད་པ་

ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ཞེ་འདོད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བའི་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད། གངས་ཅན་གྱིས་བཞེད་པའི་སྐྱས་ཆོད་གྱི་སྦྱོར་བ་འགོག་པ་ན། ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་དུ་སྦྱོར་
རམ། ཆོས་ཅན་གྱི་

@028B བྱུང་པར་དུ་སྦྱོར། ཞེས་སོགས་སུ་བརྟགས་ནས་འགོག་པའི་འགོག་ཚུལ་ལྟོས་ནས་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་དག་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་མི་
འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །གངས་

ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་གི་དོན་ནི། ཁོ་བོས་ཆོད་མ་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར། གཅེས་པའི་གནད་འདི་
ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས། མིག་

སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྒྲན་བཞིན་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། གལ་ཏེ་བདག་གཞན་དེ་མ་གྲུབ། དཔེ་
ལའོ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ས་ཁྱོད་གྱིས་

གཞན་ཞེས་པ་བདག་ལ་བསམས་པ་ཡིན་པས། ཏྲགས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་བཟོད་པ་ལ། གངས་ཅན་ན་རེ།
བདག་དོན་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་མ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་ཏྲགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
གྱིས་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་

ཏྲགས་དེ་ལ་ཏྲགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱིས་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་བཟོད་པ་ནི། འཕེལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གངས་
ཅན་གྱི་ལན་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་བསྟན་

@029A ཨྲ། །པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཀྱང་། བྲངས་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་། འདོད་

ཆོག་གི་དགོས་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་པས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དགག་པར་བཞེད་ནས། མ་བཟློད་ན་ཡང་
འདོད་པས་བྱུང་། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་

བྱར་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་བཟློད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་གསུངས་ལ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན། སློབ་དཔོན་

དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བཟློད་པའི་སུན་འབྱིན་དེ་ལྟག་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་དཔེར་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །མ་བཟློད་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འཆད་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྤྱན་འབྲིན་གྱི་ཚུལ་དེས་གངས་ཅན་གྱི་ཟོལ་སྒྱུར་གཅིག་བྱུང་མ་ཟད། རྒྱང་པན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟོལ་སྒྱུར་རྣམས་
གྱང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདིས་

ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་གྱང་། ཞེས་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྒྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་པར་
གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་

@029B བདག་དོན་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་གངས་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱུང་ཞེ་བས་འདོད་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སམ་འཁྱུགས་ལས་ཏོགས་
པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

དུ་ཚུལ་ད་ལྟར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། བདག་དོན་བྱེད་བྱེད་པ་ཉིད། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་སུ་སོང་བས་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་དེ་མཐུན། དཔེར་རྒྱུ་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲོན་
ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་བརྗོད་ན་དེའི་ཆོ་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་ཅིས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། དེར་མ་ཟད། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱུང་སོང་བས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་

ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེར་ནི་རྟགས་འདུས་བསགས་དེ། འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པས། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་མ་བཟོད་ན་ཡང་

འདོད་པ་ནི། སྐབས་ལས་རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གངས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་པ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་རྩོད་པ་ན། བདག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། འདུས་
བསགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་

སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། བདག་དོན་བྱེད་པ་
གང་ཡང་དེའི་ཆོ་མིག་སོགས་

@030A ༄། །ལ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཐད་ཅིང་། གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ལས། གཞན་དུ་ཡིན་ན་རྟགས་དེས་
གོ་ལ་བསྐྱབ་པར་

མི་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབས་པའམ། ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་དོར་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་སོགས་དེ་རང་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ཕྱི་ཕྱོད་སངས་
རྒྱས་པས་ཀྱང་། སྤར་ནས་བྱུབ་

ཟིན་ཅིང་། བྱངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྐྱབས་འདིར་སྐྱབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ལྷ་དབང་སྒྲོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ། དེའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད་པ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡོད་ན་

མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དང་། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས། དེ་གཉིས་གང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན།
རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་

བ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྐྱོན་སོན་གནས་པས། བྱངས་ཅན་ལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན།
རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་

རྒྱལ་པའི་ངོར་བདག་འབྲུག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ། དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་པས། བདག་འབྲུག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐབས་འདིར་ལྷ་དབང་སློའི་

@030B འབྲེལ་པར། གཞན་དུ་ན། གལ་ཏེ་ཚོད་པའི་གཞི་འབྱུང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་མི་འདོད་པར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་སྤར་མིང་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ལས། སྤར་སྤྱིའི་ངོ་བོ་
དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི། བད་སྟོད་པའི་སྟོབ་མས་སྤྲས་པའི་ཟོལ་སྟོར་དཔེར་བཞོད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་མཁས་པར་བྲགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མི་
འདོད་པ་སྟེ། མིངས་གི་སྤྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ལྡན་ཡིན་པ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་སྤྱ་བའི་བད་སྟོད་པའི་དོར། མིང་གི་སྤྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འབྱུང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་

ཉིད་ལྷ་ཤྲུག་གི་དགོངས་པར་སྒྲུབ་ནི། ལྷ་དབང་སྒྲོའི་འབྲེལ་བར། འབྲས་མེད་འབྱུང་། སྒྲིབ་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་མ་
བྱས་པར་འདོམས་དགྲིས་དང་།

མགོའི་ཅད་པན་མོར་བའི་མཁས་པ་སྟོན་གྱིས། རང་གི་མིག་དང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀའི་ངང་རྩལ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །འོ་ན་འབྲེལ་པར་བཀོད་པའི་དཔེ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་།

ཟླ་ཉི་ཉ་རིས། ཤེས་དང་ལྡན་དང་སྤྱི་དོན་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ། །དེ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་པས་རྟོགས་པས། །སྤྱི་ནི་འབྲེལ་བར་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་གོ་བྱུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་
འདོད་ཤེས་པའི་དོན་དང་། བྱི་རོལ་

@031A ༄། །རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུའི་དོན་དང་། །གོ་དང་ཁྱོད་དང་ལྷ་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོ་དག་བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པར་གོ་བར་བྱེད་ཅིས་དོན་གསུམ་
ལྡན་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་སྟོན་

མ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲ་ལ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་སྒྲ་དང་། བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ལས། བྱི་བྲག་
རྩ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་

པ་དག། སྒྲ་གཉི་ཡང་བད་མ་སྒྱར་བའི་སྟོན་རོལ་ནས། ལྟས་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ལྟས་བྱིན་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བ་ལང་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟན་དུ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟན་དུ་མི་

འདོད་དོ། །བྱི་བྲག་རྩ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་དག། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མིང་གི་སྒྲ་བད་མ་སྒྱར་བའི་སྟོན་རོལ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟན་མ་ཡིན་
པར་འདོད་པས། རྒྱལ་བ་འདིས་རྒྱལ་

བ་ཅིག་ཤེས་གྱི་ངོར། མིང་གི་སྒྲ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྟན་དུ་ཐོལ་སྒྱུར་གྱིས་སྒྱུ་བ་འདོད་ནས། མིང་གི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བདའི་སྟོན་རོལ་ནས་དོན་ལྟན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་འི་ནམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་དོན་ལྡན་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར། བདའི་སྤྲ་རོལ་ནས་དོན་ལྡན་ཡིན་པ་
ཅམ་བསྐྱབ་

@031B བྱ་ཡིན་ན། ཏྲགས་འགོད་པ་བོའི་ཆོལ་པ་རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབས་པ་དང་། ཕྱི་ཆོལ་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལའད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ངོར། བྱ་བ་ཅིན་བསྐྱབས་
པས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་

བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། གངས་ཅན་གྱི་ཟོལ་སྦྱོར་ལ། སྦོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྟུན་འབྱིན་དེ་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་ནས། སྟུན་འབྱིན་དེས། རྒྱང་ཕན་གྱི་
གཉིས་བཅས་གྱི་སྦྱོར་བ་

ཡང་ཁེགས་པར་ཞར་བུང་གི་རྩལ་གྱིས་སྦྱོན་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ཟོལ་སྦྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་། ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་
ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། ཏྲགས་

དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱང་པ་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པའི་
སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་ཞེ་འདོད་རྒྱང་པ་དག་ཏུ་སྒྲས་ན། བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྩིས་འགྲོ་མེད་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས་ནས། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་། བུམ་པ་གང་
རུང་གི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་ཏེ།

ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཅས་པའི་རྩིས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ན་བུམ་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བོ་ཡིན་པར་འགལ་
བས། རྟགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་

@032A ༄༄༅། །རྩིས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་སུ་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པས་ལུས་ཞིག་ན། གློ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་
སྤྲུལ་མེད་པར་འགྲུབ་

སྒྲུལ་དུ་བསམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་པ་ཉིད། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བུར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
རྟགས་དམ་བཅའ་

དང་འགལ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཆོ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་རུང་གི་སྒྲ་བཅས་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་ན། བུམ་པ་དེ་
ཉིད་ནི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། བུམ་པ་བུམ་པ་དང་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་གང་རུང་གི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། རྒྱང་པན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་། བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་འདི་དེ་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་
འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་

པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་བའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དབང་སྒྲོའི་བཤད་ལུགས་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུན་མཁན་པོ་ལྟར་ན། གཤམ་ཏེ་སྟོར་བ་འདི་ལྟར་སྤྲས་པའི་
ཚིག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་

@032B ལུས་སེམས་རྒྱུ་གཅིག་པའི་སྤྱིས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་འཕེན་པས་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་མེད་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
སྟོར་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱམ་

པ་ལུས་སེམས་རྒྱུ་གཅིག་པའི་སྤྱིས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་འདི་དེ་མི་ཤེས་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱོད་ཀྱིས་

དེ་ལྟར་འཕེན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་བའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །གཤམ་ཏེ། དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་མི་འགྱུར་ན་གྲུབ་མ་ཡིན། ཞེས་
བྱ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དང་བྱམ་

པའི་བྱད་པར་གྱིས་རྟོག་ན་སྐྱ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱའི་འཇིག་པ་སྐྱབ་ན། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། བུམ་པའི་འཇིག་པ་སྐྱབ་ན། དེ་སྐྱ་ལ་མ་
གྲུབ་པས་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འཇིག་པ་ཙམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིས། སྐྱ་ནི་འཇིག་
པ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་

ཡང་དག་གིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་སྐྱ་བཅས་དང་། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་གཉིས་ཀ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བུམ་པ་དང་ལུས་སེམས་
རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་གང་

@033A ༄། ༄། རུང་གི་སྐྱ་བཅས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བུམ་པའང་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྐྱ་བཅས་ཙམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་དུ་རྒྱུག་ན་ཡང་། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
མཚུངས་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྤྱི་ཙམ་སྐྱབ་ཅེས་བཞོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་ཡི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བས། བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་

སོན་གནས་སོ་ཞིན། སྤྱ་ཁོན་ལ་ལྡན་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་ལ་མི་རྟག་པ་མ་འབྲེལ་བ་བསྐྱོག་ཅིང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མི་ལྡན་པ་
དང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་

ཚུལ་གཉིས་ལས། སྤྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོན། སྤྱ་ཁོན་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚུལ་དུ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱ་ལས་གཞན་ལ། ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྤྱོན་ས་མི་སྐྱབ་ཀྱི། སྤྱ་ཡང་མི་རྟག་པ་
ཅེས་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱ་ལ་མི་རྟག་པ་

མི་ལྡན་པ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་ནི་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཙམ་སྐྱབ་ན། དེ་ནི་སྤྱོག་དང་
མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་དུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གྱུབ་ཟིན་

བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ལ། མི་ཏྲག་པ་བྱད་པར་བཞི་དཔེ་ལ་རྩེ་འགོ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། གལ་ཏེ། གཞི་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱབ་ན། བྱབ་ཟིན་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་
འདིར་སྐྱ་དེ་ལ་མི་ཏྲག་པ་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་

@033B པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཅན་སྐྱས་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཏྲག་པ་དེ་ནི་མཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་སོགས་ལ་རྩེས་འགོ་
མེད་པའི་སྒྲོན་དང་ལྡན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནམ་བཅད་

ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་འདོད་ཆེག་སྒྲོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་ཏྲག་པ་ཙམ་བཀག་པ་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་
མི་ཏྲག་པའི་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་དང་། ཆོས་མི་ཏྲག་པ་

བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྐྱ་ལ་ཏྲག་པ་འགོག་པའི་ཏྲགས་ནམས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དག་ནི་ཡིན་པ་བསལ་
བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་

བཀའ་གུང་ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་རྟགས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་ནི་ཆོགས་
སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་དག་བསལ་བའི་

སྒོ་ནས་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་བྱ་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རྩ་གྲོལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདོད་
ཡོད་པ་མིན་གྱི་སྐྱབས་འདིར་སྐྱ་ལ་ཆོས་མི་རྟག་པ་འགའ་ཞིག་

རྩ་གྲོལ་གྱི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་གངས་ཅན་པའི་ངོར། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་ན་རེ།
རྟགས་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀའ་པ་

@034A ༄༄༅། །ན། སྐྱའི་སྤྱི་རྟག་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀའ་ཅིང་། དེ་བཀའ་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ཡང་བཀའ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཡང་བཀའ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། རྟགས་དེ་ཞེ་འདོད་

ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ཚེ། བྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལྷོ་རྟག་དངོས་དོན་གཞན་བཀག་པས་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པའི་

འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་དེས་མཚོན་པ་གྲོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་གྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་

ཡིན་པ་གཙོད་པ་ཉིད་འདོད་ཚིག་གི་རྣམ་བཙད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་མི་
རྟག་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་

པའི་ཚོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཤིང་ཁས་སྦངས་པའི་ཚོགས་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅས་
ལས་ཚོས་ཅན་དེའི་ཚོས་སུ་བཤད་

@034B པ་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱབ་
བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་

ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། སྒྲོན་ཡིན་དེ་གཞན་བྱས་ལའང་
མཚུངས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སྔ་

ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅས་ཁས་སྦངས་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་སྟེ་ལུང་དོན་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། བསྟན་

བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཅེན། ཞེས་སོགས་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར། ཞེས་པའི་འགལ་སྟོང་ཡིན་པས། རང་སྤེལ་གོག་པའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་
ཆད་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་རང་སྤྱི་དགོས་པ་བཤད་པ།

ཞེས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཅེན། ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་རང་སྤྱི་དགོས་པ་དགག་པ། ཞེས་སྐབས་སོ་སོར་བཅད་ན། གཞུང་གི་འབྲེལ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་སོགས་མཚན་

ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་ནི་ཕྱོགས་སྟོན་དང་རྟགས་སྟོན་མི་འགལ་ཞིང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་རྣམས་ཀྱིས་
རྟགས་ཡང་དག་གི་རིགས་མི་མཐུན་སལ།

@035A ༄༄༅། །པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་སལ་དགོས་ན་ཡང་། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆས་
ཀྱི་སྟོན་སྟོང་བ་ཅུམ་

ཡིན་པས། ཕྱོགས་སྐྱོན་གང་ཡིན་ཏུགས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲོབ་དཔོན་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྐྱོན་པ་ཡིན་པས། འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་འཕྲོས་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་

མཚན་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། ཕྱོགས་ལ་མ་བྱལ་བྱལ་ཆེས་ཀྱི་སྐྱོན་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཆོག་ལྔ་སྒྲོས་དགོས་ན། རིགས་སྒྲིའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆོག་བྱར་ལྔ་པོ་
དེ་མ་ཚང་བས་མཚན་ཉིད་

སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པས། གཞུང་སྔ་མ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ཚན་ལོགས་པ་ཞིག་སྐྱོན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དག་ལ། ཞར་ལ་ཆོག་ལྔ་
སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་

ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རིགས་སྒྲིའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཞེས་བསྟུས་དོན་སོ་སོར་བཅད་ནས་བཤད་ན་ཡང་གཞུང་གི་འབྲེལ་རྒྱན་
ཆགས་པ་ཉམས་པར་

འགྱུར་བས། འདིར་ནི། དེ་དག་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཆགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་། རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་

@035B [#LINE APPARENTLY MISSING THIS PAGE] 'འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པས། བྱངས་ཅན་པ།
སྟོད་པ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། བྱངས་ཅན་སོགས་

ན་རེ། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་དྲང་སྟོང་གཟེགས་ཟན་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྦངས་ནས། ལུང་དེའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱན་བཅོས་དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་

བབྱང་བས་བསྐྱན་བཅོས་དེའི་དོན་གཅིག་ལ་རྟགས་དེས་རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཆོགས་འགལ་བ་དང་དམ་བཅའ་བ་དག་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
རང་གི་བསྐྱན་བཅོས་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་

པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲ་བ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས། རྟགས་དེས་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་གཞི་དུ་ན་
ཡང་། བསྟན་བཅོས་དེ་ལྟར་ཚད་མ་

ཡིན་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན། བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་བྱུང་པ་ཁེགས་ཞིང་། དེ་ཁེགས་པ་
ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཁེགས་

པས། རྟགས་དེ་ཉིད་རང་གི་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་བ་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲ་བ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་གངས་
ཅན་པ་དང་། སྒྲིད་པ་བ་ལ་སོགས་

@036A ལྷོ། །བ་ཡིན་པར་ཚད་ཆེན་ལས་བཤད་ཅིང་། ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་བ་པོའི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་བ་པོའི་ཞེ་འདོད་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལན་ཇི་
ལྟར་དུ་བཏབ་པ་ལ་

སོགས་གང་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྟོག་གི་བ་རྣམས་ལ་སྡོན་ཅད་སློ་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བར་སྤང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དིང་སང་གི་ཉན་པ་པོ་དག་ནི། འཆད་པ་པོའི་ཁ་ལ་བཟུ་ཞིང་བྲག་ཆའི་སྤྲ་ཙམ་
གྲིས་ཆོམ་པར་སྤང་།

ངོ། །དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྲིས། བྱེ་བྲག་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་ཅིང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྟག་པ་
ཡིན་དགོས་པས། སྤྲ་མི་རྟག་སྤྲུབ་ལ་

བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། བྱས་པ་དེས་སྤྲའི་སྤྲོང་དུ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་བསྟན་
བཅོས་ལས་སྤྲ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ཡིན་

པར་བཤད་པ་དེ་བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་ལྷུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པས་ལྷུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
ལྷུང་དེ་ཉིད་ལས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་

བཤད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་ཁེགས་དགོས་པས་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་འོ། །ཁ་ཅིག་རིགས་པ་ཅན་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བ་
པོར་འཆད་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་

@036B རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་བཟོད་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་ལ་གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་
བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་།

བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། རྟགས་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་
ཙམ་ཁེགས་པ་ན། རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་

སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་དྲི་རྟག་པ་ཡང་ཁེགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན། སྐྱའི་སྤྱིར་དུ་བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་བཤད་པའི་ལུང་གི་དོན། དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་
བརྟོག་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅས་

ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་པས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་ངི་

ལ་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། བྱིད་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་བརྟན་
བཙེས་ལས་ལའད་པ་གང་ཞིང་། བྱིད་ངི་རྟག་པ་འགོག་བྱེད་ཡིན།

པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལའད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ། དེའི་ཆོ་ངོ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཀག་
པས། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་

@037A ༄༄༅། །འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་མོ་ཞེན་དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་འགལ་བར་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་དོན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། དེའི་ཆོ། འདིར་ཆོས་
ཅན་སྐྱའི་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་སྐབས་སུ་

བབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པས་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ། བྱེ་བྱག་པས་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆོ། བྱས་པས་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་དང་། གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་བཀག་པས། སྐྱ་མི་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བྱས་པས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་སྐྱ་ལ་བཀག་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་

སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་པ་ཉིད་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་བྱས་པས་ངི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ཚང་བའི་ཕྱིར།

@037B ཅི་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་ཆོས་སྤྲུལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེའི་ཆོ། སྒྲིའི་སྟངས་དུ་གྲོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་

འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་གྲོལ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་པར་འདོད་ནས་འདྲི་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས། སྒྲ་གྲོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་སྒྲི་བར་འགྱུར་ཞིང་གྲོལ་བའི་དཔག་འདོད་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་

སྒྲ་མི་རྟག་པའི་བསྟན་བྱེད་འགོད་པའི་ཆོག་དེ་དག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པའི་ཆོ། ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་མིན་ཤེས་པར་འདོད་

ནས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོལ་བ་དེ་ལ་དཔག་འདོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཆང་ཞིང་། ཚོལ་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་
པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མ་ཆང་བཞིན་

དུ། ཉན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་བྲག་པ་བྱོད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གསལ་བར་དབང་ཕུག་གི་སྒྲིད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་

བྱེད་འགོད་པའི་ཆོག་དེའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོལ་བ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ནི། ཆོག་དེའི་འབྲས་
བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་པར་བརྗོད་དེ། སྒྲ་

@038A ༄༄༅། །མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཆོག་གི་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དཔག་འདོད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་འབྲུལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་
བྱུང་པ་ཡིས་ནི་དེ་འདྲའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དཔར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བྱེ་བྲག་པས། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་
བྱུང་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་

ལ་གཞི་དཔར་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གཞི་དཔ་མེད་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟན་བཅས་
མཁན་པའི་འདོད་པ་ཐམས་

ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ། ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། ལུང་དོན་ལ་གཞི་དཔར་རྟགས་
བཀོད་ན་གོལ་བ་སྟོན་

ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དགག། དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟགས་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོན། རྟགས་དེས་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་
གཞི་དཔར་ན་ཡང་། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་

གཞོན་པར་འགྱུར་ན། དངོས་སྟོབས་ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔག་རང་གི་སྟོན་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་
རྩིས་སྲུ་དཔག་པའི་ཡུལ་

@038B ལ་ཚོག་ །ཅིས་སོགས་སྲུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་རྒྱས་པས། དངོས་སྟོབས་རྩིས་
དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་གཞོན་པ་ཙམ་གྱིས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བུའི་གནས་ལ་དཔྱོད་

པ་དེའི་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ལུང་དོན་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མ་སྒངས་ན། ཚྱོད་པ་ངོར་བའམ། ཚྱོད་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན།
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་

ཆོ། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་མ་སྒྲངས་ན། ཚེད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དངོས་ཆོ་བས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་འདྲ་དེ་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབྱུད་པ་བྱེད་པའི་

སྐབས་སུ། །ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་ལ་དབྱུད་པ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་ཆོ་བས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ལུང་དེ་ཉིད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་དབྱུད་པ་བྱེད་པ་འདིར་ནི། ལུང་དེ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐམས་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་ན་མཛོས་པའི་

@039A ༄། །ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབྱུད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་

ལུང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེའི་ཆོ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལུང་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་དེ་ཉིད་དོན་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་གྱི། ལུང་དེས་གཏན་ལ་ཕབ་
པའི་དངོས་སྟོབས་

ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་མི་གཞོད་དཔྱེད་པ་འདི་ནི་ལུང་དེ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཚད་
མར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་

མཁན་པོ་ན་རེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ལུང་གི་དོན་ལ་དཔྱེད་པ་འདི་ནི། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་ན་མངོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བརྟགས་པར་
ཁས་སྦངས་སོ་ཞེན། བརྟག་མི་བཟོད་པའི་

བསྟན་བཅོས་ནི། དེའི་ཆོ་ཁས་སྦངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཚེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦངས་
པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ནི་

ཁས་ལེན་འདོར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
ཡུལ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆ་ལ། དངོས་

@039B སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་བརྟགས་པས། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་ལ་དབྱད་པ་རྣམ་པར་དག་ན། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེའི་

ཆོ་དེ་འབྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནི་རང་གི་དོན་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དོན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་

དག་པའི་ལུང་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལ་ནི་དཔྱོད་པ་འཕོ་བ་ན། དབྱད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་ཅིང་

དུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་མཐོང་གི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ཕྱིར་རོ། །ནི་ཞེས་པའི་དགར་ཚིག་གི་
རྒྱས་པས་འཕངས་པ་ནི། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག

པའི་ལུད་ཡིན་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་གནས་གཞན་གཉིས་ལ་དཔུང་པ་འཕོ་བ་ན། སྐབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་མཐོང་གི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གྲགས་
པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱིས་

ཅི་རིགས་པར་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཞེས་པའམ། ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་ཚོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་བྱལ་པའི་

@040A ༄། །དོན་ལ་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པའམ། ཏྲགས་དེས་གཞོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་ཡུལ་བྲིགས་ན། དེ་ལ་འབྲེལ་
བའི་བབྱལ་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་

ཁེགས་ཤིང་། དེ་ཁེགས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཁེགས་པས་རྟགས་འགལ་བར་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ། གཞལ་

བྱའི་གནས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡུལ་ལྷུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་ནི་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་བསྐྱན་བཅོས་དག་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་གཟུང་དགོས་ཞེས་པའི་

ལུགས་འདི་རིགས་པ་གང་གིས་བྱས་ཤིང་། རིགས་པས་བྱབ་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ད་ནི་བ་ལང་རྩི་ལ་སོགས་པ་བྱབ་མཐའ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་བས་མེན་ནི་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་

མཐའ་ལ་སློཾ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ལྷུང་གི་ཡན་ལག་མེད་པ་རང་རིང་བྱར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཉིས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་རྣམས་
ལ་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་ལ་བརྟེན་

དགོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟོད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི། གྲེ་མ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དཔུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་
ནི། མཐུན་པེར་ལ་རང་གིས་

@040B ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སྤྱི་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ལ་བྱབ་པའི་བྱབ་འབྲེལ་བསྟན་པ་སྟུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དེས་ཆོས་ཅན་དེའི་

ཆོས་སྤྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་གཞོན་ན་ཡང་། སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཅུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཏྲགས་ཡང་(DSA)ག་འགོད་རྩལ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གསུ་

ན་དེ་འདྲའི་ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་ཏྲག་སྟུབ་ལ་བྱས་པ་ཏྲགས་སྤྱི་བཤོད་པ་ན། བྱས་པ་དེས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེའི་ཆོས་སྤྱི་ལུང་
ལས་བཤད་པ་ནུམས་ནི་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་

པས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡང་དག་ཏུ་བཟོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲའི་ཆོས་སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་བཞག་པས། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་བཞག་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ལྟར་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་སྒྲ་
ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ན། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ལ་བྲུབ་པ་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་བསྟན་དགོས་ན། ངག་སྒྲ་བའི་
རྟགས་ལས་པ་རོལ་པོའི་བཟོད་འདོད་དཔོག་

@041A ལྟོ། །པ་དང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མི་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོན། གང་ཟག་པ་རོལ་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་སྒྲ་བ་ལ་བྲུབ་པ་མཐུན་དཔེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་བསྟན་
དགོས་པ་དང་། ཏུ་ལྟན་

ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུ་བ་ལ་བྱབ་པ་མཐུན་དཔེ་ཆང་མང་གི་སྟེང་དུ་བསྟན་དགོས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ། མཐུན་དཔེ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲངས་ཤིང་
བསྟན་པ་མེད་ལ་ཁོ་ནར་ནི་སྐྱེ་བོས་ཆོག་དང་

དུ་བ་སོགས་ལས་པ་རྩལ་པོ་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལ་མེ་ཡོད་སོགས་སྲུངས་སྲུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།

གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡིས་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་དཔེའི་སྟངས་དུ་བསྟན་དགོས་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་གཞོད་པས་དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པར་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་ནི་རང་ཕྱོགས་ཆོས་སྲུབ་པའི་གཞིར་རང་གི་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་དག་སྒྲུབ་པ་

ལ་བྱུང་པ་མི་འབྱུང་བས་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཏྲགས་དེ་དག་ནི་རང་སྟོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་གྲོལ་བའི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་
སྐྱེད་པ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེ་དག།

@041B དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་གཞན་དག་གཏན་ཆོགས་ངེས་ཅི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཏྲགས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏྲགས་རྣམས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྲ་
ཕྱི་འདི་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་སྡོན་ཆད་

མ་བྱུང་པར་སྒྲུང་ངོ། །གསུམ་པ་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཏྲགས་བཞོད་ན་གྲོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ། ལུང་དོན་བཀག་པས་ཏྲགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་ན་ཡང་།
གྲོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འབྱུང་ཏེ། རང་གིས་སྒྲུང་ཁས་

སྒྲུངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་གྲོལ་བ་དེས་བསྐྱབ་བྱེད་བཞེད་པའི་ཉེས་པས་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ནི། གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་
ཏེ། གྲོལ་བས་གཏན་ཆོགས་དེ་བཞེད་དམ་མ་བཞེད་

ཀྱང་རུང་བྱས་པ་ནི། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། རྟོག་པོ་ལ་བས་འདིར་སྒྲ་མི་ཏག་སྒྲུབ་ལ་
བྱས་པ་ཏགས་སུ་བཞོད་པས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས།

གལ་ཏེ། བྱེད་བྱག་པ་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅས་ལ་མ་བཏགས་པར་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་ལ་སྟོན་ཅན་ཡིན་མོ་ཞེས། གལ་ཏེ་རྟོག་པོ་ལ་མ་བཟོད་ན། དེ་ཅི་བསྟན་བཅས་
ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་

ན་དེ་བཟོད་པའི་རྟོག་པོ་ལ་སྟོན་ཅན་ཡིན། བྱས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་བཟོད་པས་རྟོག་པོ་ལ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་མོ། །གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་ན། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲང་བཞོད་

@042A ལྟོ། །པས་ཀྱང་རྟོག་པོ་ལ་སྟོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཆོགས་བཟོད་དམ་མ་བཟོད་ཀྱང་། ལྟར་སྒྲང་རྟོག་པོ་ལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། །རྟོག་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །གཏན་
ཆོགས་ལྟར་སྒྲང་གྱུར་

མ་ཡིན། ཞེན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཚེད་པའི་ཆོ། གཞན་དག་ལ་རང་གི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་རང་གི་འགོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་ནས་གཏན་ཆོག་ལྟར་སྒྲུབ་བཅུད་པ་ནི། རང་
ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་

རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་བཅུད་པས་ཀོལ་བ་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་པས་སྒྲི་མི་ཏྲག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཏྲགས་བྱས་པ་དེ་

ཀོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་རྒྱས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་བཤད་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ནི། གལ་ཏེ་བསྒྲན་བཅོས་ལ་ལར། བཤད་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་
སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་

གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་དེ་བཀག་པས་ན། རིགས་པས་གྲུབ་པར་སྒྲི་བའི་སྒྲི་མི་ཏྲག་པ་ལྟ་བུ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་འདོད་པ་ནི། རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ཚུལ་ལུགས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ཡང་

དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལས། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཀྱན་གྱིས་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་
མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མཚུངས་

@042B པར་བསྟན་པར་བྱས་ནས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་པར་སུས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་བཟོད་དགོས་ན། ཀྱན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དེ་

དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་ཆོས་དངོས་

འགལ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་མཚུངས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ན། འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཡང་། སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་
བྱས་པས་འགྱུབ་ལ། སྐྱ་ལ་རྟག་པ་སྐྱ་

ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགལ་བ་རྒྱས་མཚུངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟགས་བྲས་པ་དེས་མི་རྟག་པ་
དང་འགལ་བ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མས་

ངེས་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་འགལ་བ་མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དག་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲར་མི་རུང་ཞིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པར་བྲས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཏེ། དེ་དག་པན་ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་རྒྱས་མཚུངས་སུ་གྱུར་བའི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ནི་མིན་ཡང་། རྟགས་དེས་སྒྲ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ན། བརྟེན་བཅོས་ཀྱི་དོན་

@043A ༄༄༅། །བསྐྱེད་པའམ། བཀའ་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲ་གཉིས་མ་འབྲེལ་གྱང་། ལུང་དོན་བཀའ་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་
ནས། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་

བ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟགས་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལུང་དོན་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་

གཞོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་བཀག་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན། དེ་ཉིད་
ལ་རྟགས་གྱིས་གཞོད་ན་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་

གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། འབྲེལ་མེད་གྱི་དོན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞི་ན། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། སྐ་རམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་སྐ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ། སྐ་རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་
བསྐྱབ་མི་རྣམས་ན་སྒྲོན་ཅན་དང་། རྣམས་ན་

ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དོན་འདིར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་གྱི།
འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་

@043B མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པ་འདིར་ནི། བསྐྱན་བཅོས་གྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲོན་སྒྲོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྟགས་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་
དང་། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལའང་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཞོད་འབྱུར། ཞེས་པའི་སྒྲོན་སོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལྷུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲུན་ལས་བརྟུས་གྱི་

འབྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ། བསྐྱན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་རང་གིས་བསྐྱབ་
བྱར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསྐྱན་བཅོས་

ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་རང་དབང་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་གཞན་
དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། རང་

དབང་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའ་དང་
རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

རོ། །དེ་ཡང་སྟོགས་སྒྲ་མ་འདིའི་ནི་དོན་ནི་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་།
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་

@044A ཨྱ། །གཞི་དུ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པས་ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྱ་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་
པས་བྱུང་

པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་རང་གི་བཟོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྟུ་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྟབ་པའི་ཆེ་ན། བསྟན་བཅོས་དེའི་བཟོད་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྟབ་བྱར་འགྱུར་
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱིན་པ་

ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་སྟབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དམ་བཅའ་
མ་ཡིན་

པའི་ལུང་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བྱས་པས་སྟུ་མི་རྟག་པར་སྟབ་པའི་ཆེ་ནའང་། རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་རང་གི་བཟོད་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མི་སྟུ་བར་
བསྟབ་བྱ་ཡིན་པས་

དེའི་བཟོད་བྱ་མཐའ་དག་དེའི་ཆེ་བསྟབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་བ་སོགས་ལས་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་
སྟོན་སྟོང་དགག་པ་དང་། དོན་བསྟུ་

བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་དང་། རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
པར་སྐྱ་བའི་དཔེ་དང་།

@044B གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ། སྐབས་གྲེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡིན་པ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ། རགས་སྒྲོར་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་དང་། ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དམ་
བཅའ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅས་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་རྟགས་

མ་གྲུབ་པ་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རིགས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ཙམ་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་ཡིན་ན་རྟོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྟོལ་བས་

བསྐྱབ་བྱས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོའོ་ན། འོ་ན། རྟོལ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་

པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ལྷང་དོན་ལ་གཞོད་པས་རྟགས་འགལ་བར་ཅི་ཞིག་འབྱུར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རང་ཉིད་སྤྱི་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་
ཀྱི། དེའི་ཟུར་དུ་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་

ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེན་ན་ཡང་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་དགག་པ་
ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག

@045A ལྟོ། །ཕྱོག་གེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་ཐུན་མོང་དུ་གྱུབ་ཟིན་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགོས། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་

ཡིན་པ་དགག། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅས་སྒྲ་མ་ལ་གཞི་དཔ་མཐོང་ན། དེ་ངོར་ནས་བསྟན་བཅས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ། རང་ཉིད་འདོད་
ཅེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འོ་ན་

རང་གི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་ཆོག་གྱེད་མི་རྣམས་སམ་སྒྲམ་པའི་དོག་པ་འདི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན། གཞུང་ཁ་ཅིག་དུ། གང་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ན། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་

ཅེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ཏོག་ལྟན་བསྟན་བཅས་ལ་རང་ཉིད་འཇུག་ལྟོག་གྱེད་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱར་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་ཉིད་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ལྷུང་དེའི་དོན་ཚད་
མས་བཀག་པ་མེད་པར་ངེས་ན། ལྷུང་དེ་ཚད་

མར་འཛིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་བསྟོན་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཚད་མས་བཀག་པར་ངེས་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྟན་པོ་དེ་ལྟར་དོགས་

པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་། རང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དེ། མོལ་བ་སྐྱུན་པོ་དེ་དག་སྤར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི། རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་མི་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་
སྤར་ལུང་གཞན་ཚད་མར་འཛིན་པ་ནི།

@045B ཅེས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཁས་སྐངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་
དང་། ལུང་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གཞོད་པས། སྐབས་

གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན། ཉིས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྐྱུན་པའི་སྟོན་ས་དེ་འདྲའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་ནི། རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་སྐྱོས་པར་མཛད་དོ། །ཞིས་བྱ་
བར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་

ཅན་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་དགོས་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། སྟོགས་སྤྱ་སྤྱ་བ་པོ་སྤྱ་མ་ལས་གཞན་པའི་ཀྱན་ལས་བརྟུས་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི། སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་
ན། ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་

པའི་རང་རང་གི་འདོད་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གཉི་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རབ་དུ་གྲགས་ཤིང་། མཐུན་སྦྲང་དུ་
གྱུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་དག་ནི་རྩོད་གཞིར་

གཟུང་དགོས་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་རང་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟོན་ཆོས་ཅན་བྱད་གཞིར་གཟུང་
ནས་བྱད་ཆོས་ལ་དཔུང་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་

སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་གཉི་ག་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་

@046A ༄། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟོན་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་བྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལ། རྩོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་

བྱ་མ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱུ་བ་ཟིན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་གཉི་ག་ལ་ཐུན་མེད་
དུ་གྱུ་བ་ཟིན་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་

ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བོ་དེ་དོན་ཅི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱུ་བ་ཟིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཀྱན་ལས་བརྟུས་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་

མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་རྟོག་རྒྱས་པར་དགོངས་ནས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ན་དེའི་ཆོ་སྐབས་གྱི་ཕྱི་གོལ་གྱིས་གྱུ་བ་

ཟིན་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་ནི་བསྟན་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲོས་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྔན་པ་ཉིད་དུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཇེས་སུ་དཔག་པ་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་

@046B པའི་སྤྱིའི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་དགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་
རྟོགས་རྒྱས་ཤིང་། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་

པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དེའི་ཆེད་དུ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆས་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར། འགྲེལ་བྱེད་
གཞན་དག་གིས་སྤྱི་ཞེས་པ་སྤྱི་

མཆན་ལ་བྱས་ནས། རང་མཆན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་སྐྱ་སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། ཇེས་དཔག་གིས་རང་མཆན་མི་འཇལ་བར་
ཁས་ལེན་པའི་ངན་རྟོག་

སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆངས་པ་སྟེ། ལྷགས་ངན་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོས་ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་བྲིས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དུ་བས་ལ་ལ་མེད་པོག་པ་ན། གསལ་བ་
དང་འབར་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་

བྱས་པའི་མེ་སྒྱི་ཙམ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་། ཚུད་པ་དང་། ཚུད་ལན་སོགས་ཏ་ཅང་འབྲེལ་བར་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་། གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་

བྱར་བྱ་ནས་དེ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་བས་དེ་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱ་སྒོས་པ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་དེ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མི་
སྟིད་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་

@047A ༄༄༅། །ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་བས། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། རྟགས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
སྟོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་

གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱར་དུ་རང་སྐྱ་སྒོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱར་དུ་རང་སྐྱ་སྒོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཏྲགས་དཔེ་ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་།
དཔེ་སྐྱབ་བུའི་ཆོས་གྱིས་སྟོང་བ་

འདི་ནི་ཏྲགས་དཔེ་དེ་དག་གིས་སྒྲིན་མིན་ནམ་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཕྱིས་ཏྲགས་དཔེ་ལ་སྟོས་པའི་སྒྲིན་ནི་སྟོར་བ་དེ་སྟོར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲིན་དང་གཞི་མཐུན་
དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་བསྐྱབ་མི་རྣམས་ཤིང་འབྱུང་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པ་མ་ལྟས་པ་ཡང་། སྟོར་བ་དེ་ཉིད་

གྱི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་འབྱུང་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་གྱི་
སྒྲིན་དུ་འདོད་རིགས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་དཔེ་ཏྲགས་

ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ནམས་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། མངོན་སུམ་དང་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་
བ་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་རྟག

@047B ཅས་སོགས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འདོད་
པ་འཕྲེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་

ཏེ། འདོད་ལན་ཐབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་རྟགས་དཔའི་ཉེས་པ་ཡང་། སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་སྐྱོན་པའི་ཆོན། རྟགས་དང་དཔའི་སྐྱོན་མ་

ལུས་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཟུར་ཚད་མར་སྒོས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པས་ཀྱན་ལས་བརྟམ་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། སྐྱོན་ཆགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན།

རྟགས་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་མར་བྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་བྱབ་ཆེས་པའི་ཉིས་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལའད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གི་རྣམས་པ་འབྲིན་ཤེས་པ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བར་སྤང་ངོ། །འོ་ན་ཀུན་ལུས་བདུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་བྱར་རྣམས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་། འབྲེལ་བའི་མ་
བྱབ་བྱབ་ཆེས་ཀྱི་སྟོན་གང་གཅོད་

ཅེན། རང་ཉིད་ཆོག་ཕྱད་ངོ་བོའི་སྤྱོད་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་གིས། མ་བྱབ་པ་ལས། ལྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་སྤྱོད་མ་བྱབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ། ཕྱོགས་མིན་པ་
ལ་ཡང་བྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་

@048A ༄། །དུ། རང་ཉིད་དང་། ཆོག་ཕྱད་དང་། ངོ་བོའི་སྤྱོད་སྟོས་དགོས་ན། རིགས་སྟོར་ལའད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ། རང་ཉིད་དང་ཆོག་ཕྱད་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་
ཉིད་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེན། རིགས་

པའི་སྒོར་བསྐྱབ་བྱར་གྲོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའམ། འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ཞེས་གསུངས་བ་དེ་ནི། ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་པའི་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་

ལ་ནི་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་འདིའི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསལ་བ་ནི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་གྱི་བྱར་གྲོལ་བས་
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པར་གྱུར་བ་ཞེས་པ་དེ་འཇུག་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་སྒྲོའི་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཆོག་ཕྱད་དངོས་སུ་སྒྲོས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་བ་ཞེས་པས་སྔ་གྲོལ་རང་
ཉིད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཤྱགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གྱི་དོན་ཡོད་ལ་ཀ་བའི་རྒྱན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཆོག་ཕྱད་གྱི་དགོས་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ལས་བདུས་
སུ། རང་ཉིད་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་པས་ཤྱགས་ལ་འཕེན་ཅུས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲོས་ཤིང་།

རིགས་སྒོར་ཤྱགས་ལས་འཕེན་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པ་ནི། ཀྱན་ལས་བདུས་སུ་བཤད་པ་ལོག་རྟོག་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རིགས་སྒོར་བཤད་པ་
རིགས་མི་མཐུན་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་

@048B མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་རྟོག་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི། ཚིག་ཟུར་དབྱིས་ཕྱིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་གཉིས་དོན་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། གྲུན་ལས་བརྟུས་

པར་ཡང་། འདོད་ཚིག་གིས་ད་ལྟར་བའི་དུས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་བསལ་བས། ཚིག་ཕྱད་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གྲུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་

པའི་ཚིག་ལ་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་གཙོ་བོར་མ་འབྲེལ་ན་དེའི་ཚོ། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས་ཁ་ནའི་ངས་བཟུང་གི་དོན་སྐབ་བྱེད་དུ་བདོད་པ་ད་ལྟ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་རྟུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་

བྱར། རང་ཉིད་འདོད་པར་གྱུར་བ་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ན་ཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དག་ནི། སྔ་གོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པའི་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བ་བྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་བཟུང་མ་སྒྲོས་

ན། ཏུས་གཞན་མ་འོང་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོད་པའི་རྟག

ཀྱང་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་ནག་ཉིད་འདོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ན་བསྐྱབ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་

@049A ༄། །ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཚིག་ཕྱད་བས་_(HD) པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཕྱད་གྱིས་ནི། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་ཡང་། ད་ལྟ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བདོད་ཅིང་མ་
འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་

བའི་གཏན་ཚིགས་ད་ལྟ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་གཅོད་རྒྱས་ཏེ། ཚིག་ཕྱད་དེས་བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་གཅོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
རིགས་པའི་སྒྲོར་བཤད་པ་ལྟར། ཀྱན་ལས་

བཏུས་སུ་ཡང་འཆད་པར་རིགས་ཀྱི་ཉེས་བ་མང་བོ་སྤང་དགོས་པའི་བསྟན་བྱ་བ་ཁ་_(YD) གཞི་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་སྒྲོས་པས་ཅི་བྱ་ཞིན། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཚན་ན་རེ། སྐྱབ་ངག་

ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་དུ་འདོད་པ་དག

གི་ལོག་ཏོག་དགག་པའི་ཆེ་དུ་སྤྱོད་ས་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་མོད། ཅི་སྟེ་སྟེན་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྔ་ན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྟག་པ་མཐའ་བསྐྱང་གི་

ཚུལ་དུ་སྟོས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པས། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞི་
སྟེན་པའི་ཆོག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོ་ལ་

སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་འདི་སྤྱོད་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ས་ཡིན་ན་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་
གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་

@049B པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་སྤྱོད་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་མ་བཤད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ས་ནི་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་ཡུལ་ཕྱི་

གྲོལ་གྱིས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུལ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཕྱོགས་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་ནག་ཉིད་འདོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚད་མས་

མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། ཞེས་བསྟན་བྱ་བའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་
རིགས་པ་ཅན་པ་དག་བསྐྱབ་བྱར་

བསྟན་པར་བྱ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་
ཙམ་ཉི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བྱ་བ་ཟེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་
འབྲེལ་བའི་དོན་ནི། བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པ་བཤད་

པའི་གཞིར་བྱས་ནས། གང་བསྟན་པར་བྱ་ན། བསྟན་བྱ་ཁེ་ནར་རང་ཉིད་འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བའོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་རིགས་སྒྲིའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ད་ལྟ་
སྟབ་བྱེད་དུ་བདོད་ཅིང་། མ་འོང་པ་ན་

@050A ཨཱ། །བསྟན་བྱར་འབྱར་བའི་གཏན་ཆོག་སོགས་ད་ལྟ་སྟོས་ཡིན་པ་གཙོད་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཕྱད་མ་སྟོས་ཞེས་ན། དེ་ཡང་འདོད་
པ་ཞེས་པའི་སྐད་

ཀྱི་བྱིངས་ཀ་ཏ་བ་དེ་ཉིད་ཉིར་བསྟར་གྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱ་གོལ་བ་ནག་ཉིད་འདོད་པར་བྱུར་བ་ཞེས་འཆད་པ་ན། འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་
དེ་ཉིད་ནི་ཁྱེ་ཞེས་པའི་ཉེ་བསྟར་གྱིས་ཉེ་

བར་བསྟར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི། འདོད་པའི་རྒྱུན་ནི་ཁྱེ་འི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཁྱེ་(YD) ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་རྒྱུན་དུ་
ཡོད་པས་འདོད་ཆོག་ཡན་ལག་གམ་པལ་

བ་མིན་ཞིང་། བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཁྲུང་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཚིག་དེས་ད་ལྟ་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་ཅིང་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བའི་
གཏན་ཚིགས་སྒྲོས་ད་ལྟ་ཕྱིས་

ཡིན་པ་གཙོ་བོ་མི་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། འོངས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། ལྟས་བྱིན་འོངས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་བྱུང་

གཞིར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་གོ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་སྒྲོའི་འདོད་པར་གྱུར་བའི་ཚིག་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་
རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་

@050B གྲིས་དུས་གོ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་སྒྲོའི་འདོད་ཚིག་དེ་ཡིས་ནི་ད་ལྟ་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་འགོག་པར་རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
དེར། ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ། །

འདི་ནི་རྒྱ་མཁན་པོས། འདོད་རྒྱུ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། །འདོད་པར་འབྱུང་བའི་ཆོག་དག་ལ། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། ཞེས་པ་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡང་ན།
འདོད་རྒྱུ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །འདོད་པར་འབྱུང་བའི་ཆོག་དག་ལ། ཡན་ལག་ཉིད་

ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། ཞེས་འདོད་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་སྒོ་འདིར་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་ནི་ཁ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་དེ་འདོད་པ་ཡན་ལག་གམ། བྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་
བ་མ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་བྱད་

གཞི་ལྟ་བུར་སྟོན་བྱེད་དུ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་སྒོའི་འདོད་པར་འབྱུང་བའི་ཆོག་དག་ལ། རྒྱུ་དེ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་སྒོའི་
འདོད་ཆོག་དེ་ཡིས་ནི། ད་ལྟ་སྟབ་

བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་འགོག་པར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེར་ཁོ་ནའི་ངེས་གཟུང་སྒོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན། གྲུ་ལས་
བརྟུས་པ་འདིར་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་

ཆོག་ལ་ནི་ཤེས་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་དེ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། རིགས་སྒྲིལ་འདོད་པར་གྱུར་བའི་ཆོག་དག་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་
ཡིན་པས། རིགས་སྒྲིལ་འདོད་ཆོག་

@051A ལྷོ། །དེ་ཡིས་ནི། ད་ལྟ་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་འགོག་རྒྱས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཁོ་ནའི་དུས་བབ་སྒྲིལ་པ་དོན་མེད་དེ་
ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

མདོར་ན། རིགས་སྒྲིལ་བསྐྱབས་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། འདོད། གང་དུ་འདོད་ན། བསྐྱབས་བྱར་འདོད། གང་གིས་ན། སྤྲ་སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད། ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་འདོད་ཆོག་བྱུང་གཞི་
སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་འབྲེལ་པས་འདོད་ཆོག་

གིས་ད་ལྟ་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་གཅོད་རྒྱས་ཤིང་། ཀུན་ལས་བདུས་སུ་བསྐྱམས་བྱ་བ་བྱུང་གཞི་སྟོན་པའི་ཆོག་དང་། འདོད་ཆོག་བྱུང་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བས་དེའི་ཆེ་འདོད་
ཆོག་གིས་ད་ལྟ་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་

པའི་གཏན་ཆོག་སོགས་ད་ལྟ་སྤྲོགས་ཡིན་པ་གཅོད་མི་རྒྱས། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ། རང་ཉིད་སྒྲོས་པར་འདོད་པ་དག་ག་
པ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་

པ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གསུམ་པ་མཚུག་བསྐྱབ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས། གྲུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་སྤྲོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་བྱར་དུ་སྒྲོས་པའི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་ནི།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དེ་དག་

བརྗོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོན་དེ་དག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་པར་མི་རིགས་པ་དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་
པ་གྲུན་སྤྲོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་

@051B པར་སྒྲ་ཆོལ་དེ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དེས་ན་ཆོལ་བ་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོལ་བའི་
འདོད་ལུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་མེད་གྱི་ཁུང་དོན་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་སྟོགས་དང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀླང་པ་དང་པེ་ནི། གཞན་ལུགས་དགག་པའི་དོན་བསྟུ།
དེ་ནས་གསུམ་ནི། ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་

པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དོན་བསྟུ། དེ་ནས་བཞི་ནི། །རྣམ་བཙད་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དོན་བསྟུ་པའོ། །གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་གྱི་ཆོག་ཟུར་ལྔ་བ་མ་བསལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་
ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་

པ་གཉིས། དང་པེ་ནི། སྤར་གྲོལ་བས་ཁས་སྦངས་བ་བབྱང་དོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་ཁས་སྦངས་པ་དེ་ཡང་ཆད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འདི་ལ་རྒྱ་མཆན་
ཅི་ཡོད་ཅིན། ཆད་མས་བསལ་བ་ནི།

གཏན་ཆོགས་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟན་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ནི། སྒྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། ཕྱི་གྲོལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཐེ་
ཆོམ་གྱིས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་

གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་མཚོན་པ་ཡིན་གྱི། དེས་པར་ཐེ་ཚོམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་སྒོ་བྱར་དུ། དུ་བ་ལས་མེ་རྟོགས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས།

@052A ལྷོ། །པར་བཤད་པ་ལ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་པ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་
དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་

རང་རྟོན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རང་རྟོན་ལའོ། །ཞེས་པས་གཞི་གང་ལ་ཚད་མས་མ་གསལ་བ་དགོས་པའི་གཞི་ངོས་གཞུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུས་མ་བསལ་བ་དགོས་
ཞེན། དེ་སྟོན་པ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་

རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ་དགོས་སེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །འོ་ན་ཚད་མ་དེ་དག་གིས་བསལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དུ་ནི་
དཔེར་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་

པ་རྟག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བྱན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ།
སྒྲ་ལས་བྱུང་པའི་གྲགས་པ་

དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
དབྱེ་བ་ཡིས། ཞེས་སོགས་

ཀླང་བ་བཞི་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟམ་སུ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟོན་ལའོ། །ཞེས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། སྤར་ཚད་མ་མངོན་
རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་

@052B པ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བའི་གཞུང་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི། ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་པའི་གཏམ་མོ། །ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་
འདོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ལས་བརྟམ་སུ་གསུངས་

པའི་ཡིད་ཆེས་གྲིས་བསལ་བྱ་སེལ་རྩལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྲིས་
གཞོད་འདི་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་གྲིས་མངོན་སུམ་

གྲིས་སེལ་རྩལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྒྱ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ནི། རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ན། །འདི་སྐབ་ཡན་ལག་གྱུར་བ་ཡི། ཞེས་

སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ནི་འོག་རྒྱ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་གཞལ་བུའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སེལ་བའི་རྩལ་ནི། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་གྲིས་གཞལ་བྱ་
འཇལ་བའི་རྩལ་ལེན་སྒྲ་མ་དག་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས། དེའི་ཕྱིར། འདིར་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་གི་རྒྱས་བཤད་མ་བྱས་ཤིང་། འོ་ན་མངོན་སུམ་གྲིས་ལ་ཡང་མི་བྱེད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་
གྲིས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་རྩལ་ཡང་གོང་རྒྱ་རྒྱས་

པར་བཤད་ཟིན་པས། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བུའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སེལ་བའི་རྩལ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་
སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་

@053A ལྟོ། །ལ། རྗེས་དཔག་དོན་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དོན་དང་ཞེས་སོགས་མི་གསུང་བར། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དོན་
སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་

དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བུའི་དཔེར་བརྗོད་སྟོན་པ་ན་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སོགས་དཔེར་བརྗོད་དུ་མི་བྱེད་པར། སྤྱོད་པ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དཔེར་བརྗོད་དུ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ཉིད་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་

པ་བཤད་པ་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་མཛད་ཀྱི་རིམས་བཞིན་དུ་མི་སྟོན་པར་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་སེལ་རྩལ་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། །ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་
སེལ་རྩལ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་

སྐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ན། འོ་ན་རྟགས་དེ་
དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དག་གིས་རང་གི་གཞུང་།

བྱའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་མོ་ཞེས་བཤད་པ་འབྲེལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་
པ་ལ། མདོ་ལས་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་

བཞིར་བྱ་བ་དང་། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་མི་འགལ་བར་བསྟན། ཡིད་ཆེས་གྱི་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། གྲགས་པའི་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་
སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད།

@053B མདོན་སྤྱུམ་གྱི་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་རྟོགས་དཀའ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད། །རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པའི་མདོ་ཆོག་གི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་
པར་ལ་གཞོད་པ་སོགས་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་

དགོས་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་སེལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཞིར་བྱ་བ་དང་། སྤར་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་བྲངས་ངེས་པར་
བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིས། །རང་གི་གཞལ་བྱའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་

ཚད་མ་དེ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆས་བྲགས་པས་རང་ཉིན་ལའོ། །ཞེས་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མ་དང་། བྲགས་པའི་
ཚད་མ་དེ་དག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་རྟགས་

གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མ་ནི། ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུའམ། དེ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
བཞོད་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་

ཞིང་། གྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་གི་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ནི། འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་ཅན་བཟོད་རུང་གྲགས་པའི་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གི་རང་
ལུགས་ལ་ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བཟོད་

@054A ཨྲ། །བྱའི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་མིང་ཞིད་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལ་དབྱད་པ་ཤས་ཆེར་མ་ཚོགས་པས། ལུང་དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ད་ལྟ་ངས་
མི་རྣམས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་

ཞིག་ཤིན་དུ་རྟོག་གྱུར་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གདུལ་བྱ་དེ་འབྲའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་བྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་རང་གི་བཟོད་བྱའི་འབྲས་བུར་
ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས། ལུང་དེ་རང་

གི་བཟོད་བྱའི་སྐབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་གཞན་ངོར་རེ་ཤིག་ཁས་སྤངས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་འདི་ཉིད་དུ་འང་། དེ་ལ་ཁས་སྤངས་འབྲས་
རྟགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཉི་གའང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་དུ་
རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་

ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྒྲོར་ཇི་ལྟར་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་དོན་ལཱ་ཁུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་

སྒྲོབ་དཔོན་མི་བཞེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་མེད་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱགས་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་

@054B འདོད་པའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་གང་ཡང་སྐྱར་དུ་རུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་གྱི་སེལ་ཚུལ་

དཔེ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལུང་དང་རང་ཆོག་གཉི་ག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རང་གི་བརྟོད་བྱའི་བརྒྱུག་

ཕྱོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སེལ་བྱེད་ཆད་མའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་སྒྲོར་རང་ཆོག་དང་ལུང་
ཆོག་འགལ་བ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་དགོས་

པ་བཤད་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རང་གི་བརྟོད་བྱའི་སྐབ་བྱེད་དང་བརྒྱུག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ལུང་ཇི་ལྟ་བུ་
གཞོན་སྐབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དངོས་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ་ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། གཞུལ་བྱའི་དོན་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་
བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱར་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གཉི་ག་བསྟུས་ནས་དེ་གཉི་ག་

@055A ལྷ། །དཔེ་གཅིག་པོ་དེས་མཚོན་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་ཚིག་། དང་ལུང་ཚིག་གཉི་ག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་གིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

གོ་ལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟུས་པའི་རང་ཚིག་དང་། གཞན་ལུང་བྱེད་པ་པོས་སྟུས་པའི་བསྟན་བཅས་གཉི་ག་ཚོས་ཅན། ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ། ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་གིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ཚད་མར་

ཁས་ལེན་པ་པོས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་ཚད་མས་ངས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་བླངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། བྱེད་གཉིས་དེར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ན་རང་གིས་བསམ་པའི་

དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། རང་གི་ཆོག་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་བརྟེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལ་

དཔྱེད་པ་ཡང་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ཚད་མར་ཁས་

@055B མ་སྒྲངས་ན། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་བཅོས་ནམ་དག་དེའི་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་ནི། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟེན་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ཉིད་ལ་བསྟོག་ཕྱོགས་འགོག་པའི་གཞོན་

བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། །ལུང་འདིར་རང་གི་ཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
འདིར་སྐབས་བརྟེན་ཞེས་པ་ནི། ལུང་ཁས་སྒྲངས་ནས་དཔྱོད་

པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་ཙམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ལུང་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཤིན་སྒོག་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་

ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པས་དེ་ལ་ལུང་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རང་ཆོག་དང་ལུང་

ཆོག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བ་འདི་ལ། གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་
པའི་དཔེ་དག་གྱང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་⁽¹⁾

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་མཚོན་རྒྱས་ཏེ། སྤྱིར་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་
ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་པར་མི་

@056A ལྟོ། །རུང་བ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་པར་མི་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་དཔེ་གཅིག་པོ་དེས་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་།
ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་

གཉི་ག་ཐུན་མོང་དུ་མཚོན་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་དཔེ་གཅིག་གིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རང་ཚིག་དང་།
ལུང་ཚིག་གཉིས། ཡིད་ཆེས་

ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་བཤད་པས། དཔེ་གཅིག་གིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ནི་
དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ། རང་
ཚིག་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཞིང་།

ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་སྟོགས་ཅམ་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ལུང་དང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་
ནི། མ་འོང་པ་ན། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་

རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ལུང་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་འདི་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་

@056B ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ན། དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་སུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་
དམ་བཅས་ཤིང་། ཚིག་དེ་ཉིད་རང་གིས་བསམས་པའི་

དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཤྱགས་གྱིས། ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པས། དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་དངོས་ཤྱགས་འགལ་བའི་ཆོག་ཅས་བྱ་
ལ། དེའི་ཆོ་དངོས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་

འགྲུབ་པ་ལ་ཤྱགས་ཀྱི་དམ་བཅས་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཤྱགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དམ་བཅས་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཕན་ཚུན་གོགས་
བྱེད་དམ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡང་མ་ཡིན་

ཏེ། གཉི་ག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དམ་བཅས་ཙམ་ན་དངོས་ཤྱགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བར་གྱུར་བ་ནི། རང་ཆོག་འགལ་བའི་
རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་ཤྱགས་ཀྱི་དམ་

བཅའ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཚད་མ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤྱགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཉྱགས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
གྱི། རང་ཆོག་གི་བསལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་

དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གིས་རང་ལུགས་ལ་ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། གཞན་དོར། རེ་ཤིག་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལ་འབྲུལ་
ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག། སྤྱིན་པས་ལོངས་

@057A ལྷོ། །སྤྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་བརྗོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་
འདོད་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་གིགས་བྱེད་དུ་

འདོད་པ་དག་ནི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་བརྗོད་ཕྱོགས་ལ་གིགས་བྱེད་ཅམ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་།
ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་མི་སྲིད་

དེ། བ་རོལ་པོས་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་མི་རྩལ་ཤིང་། གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་དེ་
ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལུང་

དེ་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པར་ཐལ་
ལོ། །དེས་ན་གོགས་བྱེད་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་

ནི། སྐྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན། སྐྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་
བར་སྟོབས་མཚུངས་པས། ལུང་གཉིས་

པོ་རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྟོབས་
མི་མཚུངས་ཀྱང་། དམ་བཅའ་དེ་

@057B གཉིས་རང་རང་གི་དམ་བཅའ་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མིན་སྟོབས་མཚུངས་པས་ཕན་ཚུན་རང་རང་གི་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་བཞིན། འདི་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་ཡང་སྲས་ཀྱི་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་

ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔེ་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། གོགས་བྱེད་པ་ནི་གནས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རེ་ཤིག་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལུང་གོགས་བྱེད་

དུ་འདོད་པའི་དོན། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཤིན་དུ་རྟོག་གྱུར་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོན་སྐབ་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤིན་དུ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་

ན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྱིས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཉིད། སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྐབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་
བའི་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིན་པས་ལོངས་

སྟོང་བྱིས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་སྟེ། དཔུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀླགས་སུ་བཀོད་པ་ན། དེ་དེ་སྐབ་གྱི་ཀླགས་
ཡང་དག་ཡིན་པས་དཔུད་པ་གསུམ་གྱིས་

དག་པའི་ལུང་དེ། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། སྤྱི་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་

@058A ལྟོ། །ལུང་དེ་ཉིད། སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྤྱབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་
སྐབས་སུ་ལུང་གཞོད་

སྤྱབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྩ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གནས་འབྱུང་བའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བརྗོད་བུའི་དོན་གྱི་སྤྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། དེའི་
བརྗོད་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་

ཡིན་པ་བཀག་ནས། གོགས་བྱེད་ཙམ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྤྱབ་ཡིན་པ་དང་། གཞོད་སྤྱབ་ཏུ་འགྱུར་རྩ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
འགོག་ཅིང་། རང་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་

གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གཞོད་སྐབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལུང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་བསྒྲོག་

ཕྱོགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ལུང་དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་བཟོད་ཅིང་དམ་བཅས་ན་ཡང་།
ལུང་དེ་རང་གི་བཟོད་བྱེད་དོན་གྱི་བསྒྲོག་

ཕྱོགས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གོགས་བྱེད་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དེ་དང་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་པོ་དག་རང་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་མིན་
རྒྱས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

@058B ན་རང་གི་ཆོག་གི་དམ་བཅའ་རྒྱས་པ་མཚུངས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་ཆོག་དེ་ཡང་རང་གི་བཟོད་བྱ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་གཞོད་སྐབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆོ། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་ལུང་ཆོག་དེ་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བརྗོད་གྲུགས་དམ་བཅས་པའི་དམ་
བཅའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་།

ལུང་དང་དམ་བཅའ་དེ་དག། གང་གི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་ཏུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྒྲ་མི་

ཏྲག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ལུང་དང་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་པན་རྩལ་རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བརྗོད་གྲུགས་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་དམ་
བཅས་པའི་དོན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་

གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས། ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་སྟོན་པའི་ལུང་
ཡང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བརྗོད་གྲུགས་

ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅས་ཀྱང་རང་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གཞོད་དགོས་པའམ། དེར་མ་ཟད། རྗེས་དཔག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དམ་བཅའི་དོན་

@059A ལྟོ། །ལ་ནི་གཞོད་དགོས་ན་ཡང་། དེས་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་གཞོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤར་ཉིད་རྣམ་
པར་བསྐྱོག་ཟིན་པ་ཡིན་

པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ལུང་སྐབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དཔྱོད་དགོས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཆོག་གྱུར་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་ན། དེས་གཞོད་པའི་སྒྲིན་འདི་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
ལུང་གཞོད་སྐབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དང་། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་དང་བྲལ་

བའི་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། རྩལ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི།
གལ་ཏེ། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་

དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་སོགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཤིང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་

དཔག་སོགས་གཅིག་ཏུ་མ་བསྟུས་པར་དབྱེ་བའི་གྲངས་འཛིན་རེ་རེ་ལྷགས་སུ་བགྲངས་པ་ཅི་ཞེན། ཞེས་དགོས་པ་བསྟན་ནས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉི་ག་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་།

@059B སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལན་གཞུང་གི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། ཁ་
ཅིག་།

མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཞེས་པའི་གསལ་ཀ་མེད་པར། རྗེས་དཔག་དང་ཞེས་སྒྱིར་སྟོས་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་

སྟོས་ལ། དེ་ཉིད་གྱིས་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ། གཞུང་འདི་དག་འཆད་མེད། དེ་ལྟར་ན་རང་
ལྷགས་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག། རྗེས་

དཔག་ཙམ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་དག་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་དཔག་ཙམ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཚིག་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་

དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་གཞུང་འཆད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་གཞུང་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་
བར་མི་འགྱུར། དེས་ན་སྔ་མ་ལྟར་གཞུང་གི་

ཆོག་དོན་ལག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ལློག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ། ལུང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་ནས། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་ལློག་གྱུར་གྱི་དོན་ཏྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི། རྗེས་དཔག་

@060A ཨུ། །ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་ན་ཡང་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་སུམ་ཙམ་

གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལྟར། རྗེས་དཔག་ཙམ་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་གྲངས་འཛིན་རེ་རེ་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པ་ནི། ལུང་ཙམ་གྱིས་

གྲུབ་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞོད་སྐབ་ཏུ་མི་འཇུག་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་། ལུང་གཞོད་སྐབ་ཏུ་མི་འཇུག་གོ། ཞེས་ཚད་མ་དེ་གཉིས་

གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

འདོད་ན་སྐབས་དེར་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནམས་ཀྱང་གྲངས་འཛིན་རེ་རེ་སྒྲོས་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་གྱུར་བའམ། ཡང་དེ་གསུམ་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲོས་མི་དགོས་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱང་། ལོགས་ཤིག་ཏུ་གྲངས་འཛིན་རེ་རེ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པའི་

@060B ཕྱིར། བཞི་པ་རིགས་སྒྲོར་རང་ཆོག་དང་ལྷུང་ཆོག་གི་འགལ་བ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་རང་ཆོག་དང་ལྷུང་ཆོག་གཉི་ག་ཡིད་ཆེས་
ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་དེ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་

དམ་བཅའ་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རིགས་སྒོར། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བའི་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་
ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རིགས་སྒོར་དངོས་

ལྷགས་འགལ་བའི་རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལས་དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་ཙམ་རང་གི་དོན་གྱི་
བརྗོད་ཕྱོགས་བརྗོད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གོགས་

བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་གི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཁན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གལ་ཏེ་རང་ཚིག་དང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚིག་ལ་
ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་ན། ཅིའི་

ཕྱིར་རིགས་པའི་སྒོར། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་གཉིས། དཔེར་བརྗོད་སོ་སོར་བསྟན་ཅི་ན། བདེན་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རང་གི་དོན་གྱི་བརྗོད་ཕྱོགས་བརྗོད་
པའི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚིག་ཙམ་

ཡིན་པར་བྱད་པར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ནི་ངག་སྒྲ་མས་བཞག་པ་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཁས་
སྒྲངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་སྒྲས་པའི་

@061A ༄། །དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དེའི་ཤྱགས་ལས་འོངས་པའི་དམ་བཅས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི། རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོཞེས་ངག་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པའི་བྱད་
པར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རིགས་སྟོར། རང་ཚིག་འགལ་བའི་དཔེར་བཞེད་དུ། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་དང་
འགལ་བའི་དཔེར་བཞེད་དུ་ཕྱག་པ་པས་སྒྲ་ཏྲག་པར་དམ་བཅས་

པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རང་གི་བཞེད་བྱའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་བསྟོག་པ་ལ་གཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་ལུང་
གཞི་བྱེད་སྒྲ་བ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་ལ་

དཔྱད་པའི་ཆོ། ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་གཞན་མིད་ཅིང་། གྲོལ་བ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅས་ཚད་མར་ནི་མངོན་གྲོག་ལ་དཔྱད་པའི་ཆོ་ཡང་། ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞལ་བྱའི་དངོས་
པོ་ཀྱན་ལ་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་

དང་། བརྗོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྲོལ་བས་ཚད་མར་མི་འདོད་ན་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་བརྗོད་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་གི་བརྗོད་

བྱ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་ན། ཁོ་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་གྲོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་
སྟོས་པར་མི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་

@061B དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གྲོག་གྱུར་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་ནས། དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ། གཞོད་སྒྲུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
པ་དོར་ན། རང་ཆོག་འགལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས། ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཏེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྤར་ཤིན་ལྗོག་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་
བསྟན་བཅོས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་

ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ། སྐབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་ན། རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་
ན། ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྒྲི་

བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འདི་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་

ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས། དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཁོ་བོས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་གྱིས་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐར་ཐུག་པར་

འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་ཡུལ་གང་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆོ། ལུང་ཇི་ལྟ་བུ་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དངོས་ལགས་པ་ནི། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལ་བསྟན་
བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་དོར་ནའང་ཉེས་པ་

@062A གྲུ་། །མེད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཤློག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་མི་འདོད་ན། སྟོན་པ་ཉིད་མི་འཇུག་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །འདིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤློག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་
པའི་ཆོ། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་

ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། དེའི་ཆོ་ཡང་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཆོ། ལུང་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲང་
བར་བྱ་ཞེན། དེའི་ཆོ་ཡང་ལུང་ཡིན་

པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བར་ཁས་སྒྲང་ཏུ་རུང་བས་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་བརྟག་པ་བྱས་པ་ན། ཕྱི་རོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པལ་ཆེར་ནི། ནང་
འགལ་བ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་

བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་པའི་རྩ་བར་བཟོད་ཅིང་སྤྲར་ཡང་གང་ག་ལ་སོགས་པའི་འབྲུག་དགོས་ཀྱི་བྱས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་སྟེག་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་
ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྟར། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེས་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་འཛོམས་པར་རྩས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངར་བ་དང་སྦྱུམ་པའི་རྩས་ཀྱིས་བད་ཀན་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན། རྩས་བྱས་ཀྱིས་གྲང་
སྟེག་པའི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའོ། །འོན་དེའི་ཆོ་ལུང་ཇི་ལྟ་བུ་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་ཞེན། ལུང་གང་ཞིག་གི་དོན་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་

@062B ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་རང་ཆོག་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ། ལུང་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་ཕྱིར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་

ནས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་གྲིས་བདེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་ལྡན་དག་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་དབྱུང་
གསུམ་གྲིས་དག་པའི་ལུང་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་

འབྱུང་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་གྲིས་བདེ། ཞེས་པ་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་
ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་འདི་དག་ལ་བྱས་

པ་ཅམ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྲིས་ཤིག། གསུམ་པ་གྲགས་པའི་སེལ་
ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་

དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྗོད་རུང་གྲགས་པ་སེལ་བྱེད་དངོས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མདོའི་དོན་བཤད་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་
དང་། གྲགས་པ་ལོགས་སུ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་

བཤད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྒྱུ་བ་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམ་ཏྲི་ག་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཏིང་
ཚུགས་པས་སྒྱར་བ་གང་ཡིན་པའི་

@063A ལྟ། །འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་དེ། བྱོད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་

བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྩང་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རྩང་བར་དམ་བཅས་པ་རྣམས་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
ཡིན་ན། འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་

ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རྩང་བ་ཡིན་པར་བསྒྱུ་བས་པའི་སྒྲོ་ནས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྩང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་སུ་བསྟན་ནས། གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྱུ་བ་བྱ་
དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་

བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲགས་པས་བསལ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། སེལ་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་དངོས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་རུང་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་
པ་ཡིན་ན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་

རུང་ཡིན་དོགས་ན་ཡང་། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ལ་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་པས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་

གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་དུ་རུང་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་
གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་འདོད་

@063B པས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲགས་པའི་མིང་ཅན་བརྗོད་རུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཅིས་བཤད་
པ་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་མངོན་སུམ་སོགས་

གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མཉན་བྱ་སོགས་གྱིས་གནོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་གྱིས་གནོད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ངོས་བབྱང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་

ནི། འདོད་པ་དེ་ལ་བཏིན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཚོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྣ་ཚོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲར་བརྟུན་བྱས་ཟིན་པ་དང་།

སྒྲར་བརྟུན་མ་ཟིན་པའི་ཚོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་གང་ཡང་གདགས་སུ་རུང་བར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་རུང་
གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གྲགས་པའི་བསལ་བ་

སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཙམ་དང་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་བྱུང་བ་སྒྲར་གྲགས་
ཟིན་པའམ་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་

སྒྲུབ་གྲགས་མ་ཟིན་པའི་ཚེ་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡིས་བཟོད་དུ་རྩེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་རང་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱོག་སྒྲིག་སྒྲུབ་དག་ལ་གཞི་དཔར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་གྲགས་པས་ཇི་ལྟར་གཞི་དཔར་
ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མདོའི་

@064A ལྷ། །དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་དང་། དཔའི་བཀལ་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་འདི་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་ལས་

བདུས་སུ་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་སྒྲིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་
ཅན་ནི་ཁྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་

སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་བཤད་ནས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་བཟོད་དུང་གྲགས་པ་ལ་བཞེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མདོ་ཆོག་དེའི་དོན་ནི། ཚེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་ཏུ་རྩེ་བ་འགོག་པའི་ཇེས་སུ་དཔག་

པ་མེད་དེ། དེ་འགོག་པའི་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་འགོག་པ་ནི། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། རྗེ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་

རུང་བ་དེ་ཉིད་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་དུ་རུང་གི་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞོད་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་གྱུར་བའི་སྐོ་
ནས་རྟགས་དེའི་དམ་བཅའ་གྲགས་

པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩྭ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོན་ནི། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་

@064B སྐྱ་མ་འདིས་བརྗོད་རུང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ཅིང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་
ཆོག་ཕྱི་མ་འདིས། དངོས་སུ་བརྗོད་རུང་གྲགས་པས་

བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་གུང་། དེ་ཉིད་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བྱུང་པ་
ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་

པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཤྱགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་ཡང་འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་
ལ་ཡང་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་

མེད་ན། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་འགྲན་རྒྱ་ཡོད་པར་ལྟ་སྟོས་གུང་ཅི་དགོས་སྟུམ་དུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྒྲུབ་ནམས་ལ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་གུང་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་བཀག་ནས། མདོ་ཆོག་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲ་བྱུང་བྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ཅིང་། ཤྱགས་ལ་རྗེས་དཔག་གཞན་ལ་ཡང་
འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་

མཁན་པོ་ན་རེ། སྤྲུལ་སྤྲུང་གྲགས་པ་ལ་གཞི་བྱེད་མེད་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུང་གཙོ་བོར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོའི་བཤད་པ་ཉིད་

@065A ལྷ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལ་འགྲིག་པར་མངོན་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ནི་བ་འཆོས་

རྩ་བ་ཉིད་སྤྲུབ་གཏན་ཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུང་། བྱམ་མོང་མིན་པ་ཉིད་བཤད་པ། །གྲགས་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་པའི། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྷར་རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩལ་གཉིས་སུ་འགྲུར་ཞིང་། དང་

ནི་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་སྤྲུལ་བརྗོད་རུང་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་གྱིས་རྩ་
བའི་སྤྲུལ་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེར་བཅོལ་སྒྲིམ་དང་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གཞོད་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གྱིས་མདོའི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། དཔེར་བཅོལ་
ཕྱི་མ་དང་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོའི་དོན་

འཆད་པ་ནི། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་བཅོལ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དཔེའི་བརྒྱལ་ལན་ཡང་། ཚུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ན་དེ་ལྟར་གོ་བར་
བྱའོ། །ད་ནི་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་

ཏི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིམ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བཅོལ་དུ་རུང་བས་གཞོད་པར་མ་གསུངས་པ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་

@065B ཏི། སྒྲིམ་དེ་དོན་ལ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ཉིད་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་ལ་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཀྱན་འཇུག་རུང་དུ་འབྲེལ་བར་བྱལ་པ་དེས་ན་
དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་དེ་ནི་འདོད་པའི་དབང་གིས་

འཇུག་ཏུ་རུང་བར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་རུང་གྲགས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་གྲགས་ཟིན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་
ན། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི། དེ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེས་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོད་པ་དེ་རྩ་བར་གྲགས་

མ་ཟིན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་གྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་པས་བཅོམ་རུང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དཔེར་སྟོས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
དེའི་དོན་ཡང་། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བའི་སྐྱས་

བཅོམ་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཉིད་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་སྐྱས་
བཅོམ་རུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱུ་སྐྱོད་རྩང་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རོན་དེ་ལ་ཇེས་སྤྲུང་པ་གཞི་གཞི་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་རོན་དེ་ལ་
ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པར་མ་འགྱུར་སྟེ། མངོན་སྲུ་

@066A ལྟོ། །ཡང་ཚད་མ་ཡིན། པའི་ཕྱིར་རོཞེན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱུ་སྐྱོད་རྩང་གི་རོན་དེ་ཚད་མས་འགོག་ན། ཇེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོད་ལ་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་མངོན་སྲུ་དངོས་སྲུ་འཇུག་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འགོག་པ་ལ། ཡོད་པ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཡང་། ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཇེས་སྤྲུང་པ་གཞི་གཞི་དུ་
རྩང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་

ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱུ་སྐྱོད་རྩང་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་བ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སྤྲུང་བའི་པ་ན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པ་དེར་ནི། རྟགས་ཇི་སྟེད་བཞོད་པ་ན་མས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པའི་

ཐུན་མེད་མིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྐབས་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་།

མཐུན་སྦྲེགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་ན་

རྟགས་གཞན་བཀོད་ན་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རི་བོང་ཅན་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསུངས་པའི་བསལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། དཔེར་

བརྗོད་པ་འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྟན་པར་འདོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། བརྗོད་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། རྟགས་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་གང་ལ་ཐུན་མེད་མ་

@066B ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པའི་དོན་བཤད་ནས་སྐྱེ་ལས་བྱུང་པའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་སྦྲེགས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་རྗོད་

བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་བཟོད་རུང་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཚོད་བྱེད་ཀྱི། སྐྱ་ནི་བད་ལ་བཏིན་པ་ཅན་ཡིན་
ཞིང་། བད་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་

ལ་བཏིན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཡིས་བྱུང་བའི་བཟོད་རུང་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་བྱུང་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། ཚོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འདོད་
པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་

མི་རུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་བཟོད་རུང་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན།
བསལ་བ་དེ་ཡང་སྟོགས་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། མདོ་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནམས་
ལ་ཡང་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་

པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་བཟློག་རྩལ་གྲགས་པའི་བསྐྱོག་སྟོགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། བཟློག་རྩལ་གྲགས་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་
མ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གྲགས་པའི་རྩིས་

@067A ལྷོ། །དཔོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེར་བཟློག་དེ་ཉིད་དང་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་རིམ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ནས། ད་ནི་རི་བོང་ཅན་གྱི་
བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་

སྤྱིར། ཞེས་པ་དཔེར་བཞོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དང་སྒྱུར་ཏེ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། གང་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩིས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་
དེས་བཟློག་རྩལ་གྲགས་པ་འགོག་པའི་

རྟགས་ཐམས་ཅད་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བཟློག་རྩལ་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་ཀྱི་རྩིས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་ལ་ན་རི་བོང་ཅན་
ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྐྱུ་ལ། བཟླ་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཉུག་པར་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཟླ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པར་བརྟན་

པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་ཀྱང་། ཚད་མ་གཞན་ཡོད་པར་མི་འགལ་ཏེ། མངོན་
སྟུང་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྐྱབ་
པ་ལ་ཡོད་པ་བྱན་མོང་མ་

@067B ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཞན་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དེར་
རྟགས་ཇི་སྟེད་བཀོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཐུན་མེད་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲགས་བསལ་གྱི་དཔེར་བཞེད་པ་སྟོན་པ་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་གཏན་ཆོག་གི་སྒྲུབ་བ་གསུངས་པ་

འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་པོའི་དོན་བཤད་ནས། གཉིས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། སྒྲ་ནི་བདེ་ལ་བཏིན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདོད་ཙམ་བཏིན་པ་ཡིན། སྒྲ་ཡིས་བྱ་བ་པ་མ་
བྱ་བ་མིན་པས་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་

སྒྲ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ནི། བཞེད་རུང་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་མོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཇེས་སུ་
དཔག་པས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ།

གལ་ཏེ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་དཔག་མེད་པར་བཞེད་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཇེས་སུ་དཔག་པ་
ལས། གྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་

པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡུལ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་ཅིན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ན་དངོས་
པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་རྣམས་རང་།

@068A ལྷ། །གི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་རྗེས་སུ་འརྱུག་ཕྱོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་
དཔག་དེ། དངོས་པོའི་དབང་།

གིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ལ་མི་འརྱུག་པར་འདོད་པ་ལས་སྦྱིས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འརྱུག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དཔའི་བཀལ་
ལན་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། བཤད་ཚུལ་སྟེ།

མའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བཀལ་བའི་ལན་དུ་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་མའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བཀལ་བའི་ལན་དུ་སྦྱར་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི།
མ་ཐུན་

ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་འགལ་ཏྱགས་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏྱགས་སུ་བཤད་ཅི་ན། ཏྱག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་ཅན་

འདོད་པའི་དབང་གིས་ཁྱེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཏྱགས་སུ་འདོད་ཅིང་བས་_(HD) པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་
འཇུག་ཅིང་། སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་

འདོད་པའི་བད་སྟོད་པའི་སྟོ་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བད་སྟོད་པའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། བད་སྟོད་པའི་ངོར་རི་བོང་

@068B ཅན་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཁྱེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཀྱང་ཁྱེ་བའི་སྐྱ་གྲགས་པའི་
དབང་གིས་འཇུག་པར་མི་འདོད་པའི་བད་སྟོད་

པ་དེ་ལྷ་བའི་སྐྱ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་དོན་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མ་ངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།

བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངས་པའི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་ཅུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་

གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ནི། ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་བརྗོད་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བགོད་པ་ན། འདི་ལ་ཡང་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་
བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་

ལྷ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་ལྷ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་དེ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་ལྷ་བར་གྲགས་ཤིང་བརྗོད་པའི་དོན་གང་ཞིག་གི་
འདོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བའི་

སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྟགས་སུ་འདོད་ཅིང་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་

@069A ཨུ། །སྐྱབ་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་གཅིག་ལས་

མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རི་བོང་ཅན་ནི། རྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན། གྲགས་པབ་མཐའ་དག་
ལ་ལོགས་པར་ཞུགས་པའི་རྟོལ་བ་བད་སྟོད་པའི་

སྟོང་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅེན། གལ་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ནི་རྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔེར་བཞོད་པའི་རྟགས་སྟོར་གཅིག་ཕུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་
པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་དེ་སྐད་

བཤད་ན། རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གང་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་རིགས་ན། ཡང་། དེ་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུང་པ་ནི་མིན་ཏེ། མདོ་ཆོག་

གཉིས་ནི། ཇི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་_(tRI)ག་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་དེ་ཞེས་
གྲགས་པས་གཞོད་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བའི་སྐྱ་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་

@069B ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ག་ཡང་འགལ་རྟགས་ཡིན་གྱི། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ལ། གང་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་
དག་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངས་པར་བཤད་པ་ཅི་

ཞེན། དེ་དག་ནི་བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞད་པ་གྱིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་
བྱེད་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དུ་འདིར་ནི་

གཞོད་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དཔེར་བཅྱོད་སྔ་མ་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་བཅྱོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དཔེར་བཅྱོད་
ཕྱི་མ་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་

བཏགས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རི་བོང་ཅན་རྒྱར་མི་འདོད་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་བཤད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན། དེ་དག་ལ་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དངོས་ལ་

གཞོད་བྱེད་ནི། དེ་དག་རང་རང་གི་དམ་བཅའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར། ལྷ་ཚོགས་རང་
བཞིང་ཉིད་གྱིས་རུང་། །ཞེས་པར་བཤད་

ཟིན་པས་འདིར་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་། ཟླ་བར་གྲགས་ཟིན་པ་གཅིག་ལས་མེད་པ། འདིར་ཡང་དྲི་ཡི་བསྟན་བཅས་ལས། ག་ཕྱར་ལ་ཟླ་བ་དང་། ཁམས་
ཀྱི་བསྟན་བཅས་ལས། དངུས་ཅུ་ལ་ཟླ་

@070A ལྟོ། ལ་དང་། སྟན་དང་གོས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ལས། གཞོན་རྒྱ་མའི་གདོང་སོགས་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་སྒྱར་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། ཉེས་ན་སྟན་དང་གོས་

མཁན་སོགས་ཀྱི་བད་ལས་དེ་བོང་ཅན་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེ་དེ་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ལྟར་འཐད་ཅིས་པའམ།
ཡང་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲང་སྒྱ་སྒྱར་ནས་

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་དེ་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་བད་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤད་པར་བྱའོ། གཤལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་

ན། ཞེས་སོགས་ལ་བཤད་པའི་རྩལ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོན་ནི། སྐབས་འདིར། གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། །གྲགས་པས་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །རི་བོང་ཅན་ལའང་

བརྒྱུག་མེད་ཕྱིར། །དངོས་པོ་ལ་ནི་གྲུབ་པ་དེ། ཞེས་སྟེལ་ནས་འཆད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། གྲགས་གྲུབ་ཁས་ལེན་རི་བོང་ཅན། །མ་ཡིན་པ་
ལའང་བརྒྱུག་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་མེད་ལ།

འདོད་ལ་གིགས་བྱེད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་མཐུག་ཏུ། གལ་ཏེ་ལ་ལར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་མོ་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གི་འཆད་རྩལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་
ཅན། ཞེས་སྒྲུས་བ་ལ། གལ་ཏེ་བདེ་སྟོད་པའི་

@070B དོར། ག་ཕུར་ལ་སོགས་པ་ལ་ལར་རྒྱ་བའི་སྐྱ་དེ་གྲུབ་བ་ཡིན་པས། རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་བའི་སྐྱས་བརྩོད་རུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞིན།
བདེ་སྟོད་པ་དེ་ནི་ག་ཕུར་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱ་བའི་སྐྱ་དངོས་

སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་མིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལའང་། གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ནས།
དངོས་པོ་ལ་ནི་གྲུབ་པ་དེ། ཞེས་སོགས་གྱི་

གཞུང་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གྲང་གཞུང་གི་འདོན་ཚུལ་སྟེ་དབང་སྟོང་དང་བྱད་པར་མེད་ཅིང་། གྲགས་གྲུབ་ཁས་ལེན་རི་བོང་ཅན། །མ་ཡིན་པ་ལའང་བསྐྱོག་མེད་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོགས་བཅད་དང་ལྷག་པ་

གང་ཡང་རྣམ་ངེས་ན་མེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། བད་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་གྲང་ཅི། ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདའི་དབང་གིས་
འཇུག་པ་ལ། དོན་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་

བྱུང་པ་མེད་དེ། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བདའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྲང་། འཆོད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིས་སུ་ལ་ལ་ཁོ་ནར་སྒྲ་དེ་གྲུབ་གྱི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ཅིན། བད་
སྟོན་པ་བྱོད་གྱིས་འཆོད་པ་པོའི་སྒྲ་དེ་ནི་བདའི་

དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས། བྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ལ་གྲགས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། རི་
བོང་ཅན་ལ་འང་རྒྱ་བའི་གྲག་

@071A ཨུ། །བའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ནས། དངོས་པོ་ལ་ནི་བྱབ་པ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་
མཁན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་

ཇི་ལྟར་འདོན་པའི་རྩལ་ནི། ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འབྱུང་གསར་གྱི་གཞུང་གི་གོ་རིམས་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་རྩལ་ནི་འདི་ལྟར། འདིར་ཡང་ག་བྱར་དངུལ་སོགས་
ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་སྐྱ་བའི་རིགས་སྟོའི་འབྲེལ་བྱེད་ན་རེ། གལ་ཏེ་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་
ལར་རྒྱ་བའི་སྐྱ་དེ་བྱབ་པ་ནི།

སྟོས་སྟོར་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྲིས་རང་དགར་སྒྱར་བ་ཡིན་ལ། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རི་བོང་
ཅན་རྩ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་

སྒྱབ་བའི་མཐུན་དཔེར་མི་འཐད་དོ། །ཞེན་རི་བོང་ཅན་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད། སྟོབ་དཔོན་གྲིས་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དཔེར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟོལ་ཉེས་པ་དེར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་
གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་

@071B བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྒྲ་དེ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་
བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་རི་བོང་ཅན་གཅིག་ཏུ་རྩ་བ་ཡིན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་གྱི་གང་ལ་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་སྒྲ་བ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ག་བུར་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི། གདུང་བ་སེལ་བ་དང་དཀར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་བའི་སྒྲ་བྱུང་པ་ཡིན་པས་

དེ་དག་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་བྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྒྲ་བ་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་
བརྒྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་གདུང་བ་སེལ་

བ་དང་དཀར་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པ་བརྒྱུག་ཀྱང་ཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་དགོས་པའི་

སྒྲ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བད་ཅན་གྱི་སྒྲ་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་
སྒྲ་ལས་བྱུང་བའམ། ཉང་གི་སྒྲ་ནི་མ་

རྟོག་ལས་བྱང་བའི་ཚེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་རྩང་བ་ནི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་ལ་ཡང་འདོད་པས་བད་སྒྱུར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་བརྗོད་རྩང་དེས་གཞོད་ན་གྲགས་

@072A ལྟོ། །པས་གཞོད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བུ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བད་སྒྲོད་པའི་ལྷང་ལ་ཡང་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་ལར་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། དེའི་ངོར་
མཐུན་དཔེ་མེད་པར་འཐད་ཅི་ན། བད་

སྒྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་ག་བྱར་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་།
གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་

དགོས་པ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བད་སྒྲོད་པའི་ངོར་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་སྒྲ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ཏུ་རྩང་བར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན།
གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡར་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲ་
སྒྲར་བའི་ཚོ། རྒྱ་བའི་སྒྲ་ལས་དངོས་པོའི་

རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཏྟགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཏྟག་
པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་

ལའང་བརྗོད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་བཏོན་ནས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་བའི་སྒྲ་ལས་ཏྟག་པས་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་ཚུལ་དེ་བརྗོད་ཏུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བའི་སྒྲ་འི་

@072B བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་
ཞིག་འགྲུབ་ཅེ་ན།

མདོར་བསྟུས་ན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་ལ་དོན་གང་ལ་ཡང་འདོད་པའི་དབང་གིས་བད་སྒྲོར་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྒྲིམ་པའི་
གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་བརྗོད་རུང་གྲགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བདའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་རྣམས་དོན་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེར་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་འགོག་པ་ནི་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་སྒྲའི་དོན་དམ་
འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་དོན་

དམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞོ། །བཞི་པ་གྲགས་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་བརྗོད་རུང་གྲགས་
པ་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་

པ་དེས་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་སྤྱི་རེལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་

@073A ༄༄༅། །རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བྱང་པར་མེད་ན་ཡང་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་ལྟར་རྗེས་དཔག་ཅིས་གཅིག་ཏུ་མ་
བསྟུས་པར་དེ་གཉིས་གྲངས་

འཛིན་རེ་རེ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་ལོགས་སུ་
སྟོས་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་

དགོངས་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ན། ལོགས་སུ་སྟོས་པ་ཡིན་པར་གང་
ལས་ཤེས་ཞིན། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་

པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ན། གྲུན་ལས་བཏུས་གྱི་ཚུ་བར། རྗེས་དཔག་ཅིས་གཅིག་ཏུ་མ་བསྐྱུས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་རྒྱལ། ཡིད་ཆེས་རྒྱལ། བྲངས་པའི་

རྗེས་དཔག་གསུམ་ག་བྲངས་འཛིན་རེ་རེ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་གོ་བའི་དགོས་པས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། གྲུན་ལས་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡིད་ཆེས་དང་
བྲངས་པས་གཞོད་པར་འདི་གཉིས་ནི་དམ་

བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན། ཅིས་པ་དང་སྐྱེལ་ས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། ཞེས་གཞོད་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་
དཔག་གི་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་

@073B པར་གསུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ཡིད་ཆེས་གྱི་རྗེས་དཔག་ནི་ལྷུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱོག་
ཕྱོགས་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་

ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་གྲིས་བྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱོགས་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་གོ་རྟུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་མངོན་སུམ་གྱི་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་
བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་ཅུང་

ཟད་བཤད་པ་ལ། བཤད་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྲིས་གཞོན་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཡང་། མདོའི་རྩ་བར། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས།
དོན་སྟོས་པ་དང་། བསལ་བྱའི་དམ་བཅའ་

ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། འབྲེལ་བར་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྐྱའི་སྤྱང་དུ་མཉན་བྱ་བཀག་པ་དཔེར་མཛད་པ་གཉིས་གྱི་དོགས་སྟོགས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བཤད་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ།

རྩ་བར་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པར་དང་། འབྲེལ་བར་མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དངོས་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐ་ནི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉ_(ID)་དུ་བྲགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་ཡིན་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱ་དང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐ་དད་

པའི་ཆ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། ཉན་ཤེས་ལ་སྒྲ་སྒྲང་བའི་ཆོ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ནི་སྒྲང་བའི་སྒོ་ཉན་ཤེས་ནི། སྒྲེས་དགོས་པ་ལ། དེ་སྒྲེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་

@074A ༄༄༅། །མི་རྟག་སོགས་གཉིས་སུ་སྒྲང་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཤེས་ལ། སྒྲང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་རྟགས་པའི་ཕྱིར་དུ་
མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་དང་ཐ་དད་དུ་སྒྲང་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ནི་སྒྲར་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོང་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྒྲའི་ངོ་བོར་

མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱས་མི་
རྟག་གི་ཐ་དད་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་

བའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་མིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་པར་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་མངོན་
སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་

སྐར་མེད་དོ་ཞེས་དཔེར་སྒྲོས་པས་ཆོས་ག་མོད། སྐ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པས་དེས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ལྗོན་པ་དེ་དག་སོགས་ཀྱི་
སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཉེ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་

མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་སྐ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ངོ་བོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སྐ་ལ་སྒྲོང་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་
གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་

@074B རོ་ཞེས་པའི་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དོན་དེ་དག་ནི་སྤྱི་ཚོས་རང་མཚན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དཔེར་སྒྲོས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སྤྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡིན་ན།

དེ་ཉིད་སྒྲ་ལ་སྒྲངས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲའི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་པས་བྱུང་པར་བརྗོད་པར་

བྱ་བའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གོང་དུ་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དོན་ཐམས་

ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་འདིར་རང་མཚན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བའི་མགྲིན་བཟང་དག་གིས་ང་རེ་རྗེ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲགས་ཀྱང་མཁས་པ་དག་གི་ནམ་བ་མཁྱུ་བར་བྱེད་པར་

མ་ཡིན་ནོ། །མཉན་བྱ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་ཚད་མ་ངོས་ཟིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་ཉན་ཤེས་གྱིས་གྱུབ་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་དེ་ལ། བྱད་

ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ངོས་ཟེན་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཉམ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་
སྟོབས་གྱིས། སྐྱེ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་

@075A ལྷོ། །གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། མཉམ་བྱའི་སྐྱས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་
བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་སྟོན་པ་ན།

སྐྱེ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཉམ་བྱ་ཡིན་པར་ཉན་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེས་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་

ན་བཅད་གྱི་དགོས་པ་དང་། འདིས་ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པའི་མདོ་ཆོག་གི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལོག་རྟོག་
སེལ་བའི་དགོས་པ་དངོས་བཤད་པ། བསལ་བྱ་ལོག་

རྟོག་དེ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དགག་པ། རང་གི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིལ་སྤང་བ། དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བ། ཞུ་ལ་བྱུང་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲིལ་དུ་མི་སྒྲིལ་པའི་
རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་

པོ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཆོག་མོད། རང་རྟོན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཚུད་པའི་དུས་ཀྱན་དུ་གོ་ལ་བ་བདག་ཉིད་གྱིས་བསྟུ་བ་
བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་

པའི་བསྟུ་བ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་གང་ལ་བརྟན་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་ལྟན་པའི་རྟོན་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་གྱི་བསྟུ་བ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྟུ་བ་བྱ་ལ་

@075B གཞོད་པར་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་རྟོན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྟུ་བ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་དེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་
གཞན་ལ་ནི་གཞོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐབས་གྱི་ཆོས་ཅན་

འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་སྟེ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་གཞོད་པས། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་
ཆོ། རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་སྟོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

ཡང་འདིར་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིན་ལ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་འདི་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོགས་གྱུར་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས་པས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པས་གྱུར་།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དགོས་པ་བྱུང་པར་བ་ཡོད་པས་སྟོན་མེད་དོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་

དགོས་ཏེ། ཉིན་ནི་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས། དེ་བརྟེན་པ་ནི་འགལ་བ་སྟེ་ཉིན་གཞི་ཆད་མས་ཁེགས་ནས་བརྟེན་ཆོས་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིན་ལ་ཞེས་སྟོས་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དོན་དུ་རང་

རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྟོས་ན། རྟོན་པས་འདོད་ཡུལ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞིག་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཐོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན།
དེས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་རྟོན་བའི་

@076A གྲུ་། །འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་གྱིས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱམ་དུ་སེམས་
པར་འགྱུར་བ་དེས་

ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས་སོ། །ཞེས་པའམ། ཡང་ན་དེ་ལྟར་སྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྟོས་ན། ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཆོས་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཆོགས་དོན་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་

སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེས་ན་དེ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་འདིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་ལ་
བརྟེན་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཆད་

མས་ཁེགས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཆད་མས་ཁེགས་པས་དམ་བཅའི་ཆད་མས་བསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་ཁེགས་པ་ཙམ་གྱི་དམ་
བཅའི་ཆད་མས་བསལ་བར་སྟོན་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པའི་ངོར། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོན། སྐྱ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་སྐྱ་ཆད་མས་ཁེགས་ན། སྐྱ་ལ་
མི་རྟག་པ་བརྟེན་པ་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དམ་

བཅའ་ཆད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་ནམ་པར་
བཅད་ཙམ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་གྱུར་

@076B པའི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟག་རྫས་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་ནི། དེའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་
འབའ་ཞིག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་གྱུར་

བའི་ནམ་མཁའ་ཚད་མས་བཀག་པ་ཉིད་དེ་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་ཚད་མས་བཀག་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དམ་བཅའ་ཚད་
མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་བཀག་པས། དམ་བཅའ་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཙམ་ཚད་མས་བཀག་ཀྱང་དམ་བཅའ་
བསལ་བའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་། ཆོས་ཅན་ལའོ་ཞེས་མ་སྟོས་པར་རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་
སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་སྟོན་པར་

བྱེད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འདི་ཡང་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་ན་དམ་བཅའ་སྟོན་དུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་

རང་རྟོན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་ནི། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ནི་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་
རྟོག་དགག་པར་བཞེད་ནས་བསྐྱབ་བུའི་

@077A ༄། །ཆོས་རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་གྱི། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་
པར་གྱུར་བ་དག་ཚད་མས་

བཀག་པས་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་རང་རྟོན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསལ་བུ་ལོག་རྟོག་དེ་དཔེར་བཟོད་ནས་བཀག་
པ་ནི། འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་

དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་ཏྲག་རྩ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས། དངོས་པོར་
གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་

བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་གིས་སྡོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསུང་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་སློ་ནས་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་སོགས་པ་འཕྲིད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་རྟག་རྒྱས་མིན་ཏེ། རང་གི་ཡོན་
ཏན་སྤྲུལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག

ཅར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པས་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་དེས་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྒྱས་ཡིན་པ་བཀག་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་

གྱི་ངོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པས། དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་སུན་
འབྲིན་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཞེས་

@077B བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་ཆད་མས་བཀག་པས། འདོད་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གྱུར་གྱི་
ནམ་མཁའ་ཆད་མས་བཀག་ན། དེ་རྟག་རྒྱས་ཀྱིས་སྡོང་བ་

ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་_(RvA)་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེ་དངོས་པོས་སྟོང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་
གྲུབ་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། རང་

རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་འདི་དག་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་ཆེ་དེས་སྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་
རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་འདིས་ནི་སྐྱེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་

པའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀ་གྲངས་ཅན་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པས་བྱུང་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྟོན་སྐྱེས་བྱུང་བྱེད་ཡིན་ན་

དེའི་ཆེ་རྟེན་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཚད་མས་འགོག་དགོས་པས་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར།
ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་

བརྟེན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཅན་བཀའ་པས་བསྐྱབ་བྱ་བཀའ་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་
ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་

@078A ༄༄༅། །ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་གྱིས་བྱུང་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་སྐྱབ་བྱ་
ཡིན་ཡང་། སྐྱབ་བྱུང་བྱར་འགྱུར་

མི་དགོས་སོ། །སྐབས་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཙམ་བཀའ་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐབས་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྐབས་གྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་གི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་བཀའ་པས། སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་
པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་

ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་འདིར་ཡང་། ཆོས་ཅན་བཀའ་པའི་སྒྲོན་ས་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་བཞུགས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། གངས་ཅན་པ། བདེ་བ་དང་། སྤྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་། གཏི་མུག་གསུམ་ཆ་
མཉམ་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་བའི་གཙོ་བོ་སྒྲོ་

སོགས་ནམ་འགྱུར་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་རྣམས་པ་མིན་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་
སྒྲོ་སོགས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བྱ་བ་བཀོད་པ། འདི་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་རིས་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞན་དག་
དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་རྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་

@078B ནས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་གྲོལ་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་བཀའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ནི། གལ་

ཏེ་ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བ་ཡིན་པར་ངས་ན་དེའི་ཆོ། ཏྲགས་ཆོས་ཅན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་
ན་ཡང་། རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་ཏྲགས་

ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་མི་ཏྲག་པའི་བདེ་སོགས་ཉིད་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏྲགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱ་རིས་འདི་

ཉིད་ཏྲགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་ལྷག་ལྷན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བརྒྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ནའོ། །ཡང་ན། རེད་ཀྱིས་གངས་ཅན་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་སོང་ཆོད་དང་། སྐྱ་རིས་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། སོང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ན། རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས་རྟགས་གྱི་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འགལ་བ་

@079A ལྷ། ༄༄༅། །མེད་སྤྱིར་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྐྱུ་རིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་ཉིད་བདེ་སོགས་རྟག་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་གྱི་སྐྱུ་རིས་
ཅམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅིང་

དེ་ནི་ལྷག་ལྷན་གྱི་རྟགས་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་རིས་དང་སོང་ཆོད་དེ་གཉིས་ཡིན་གྱི། དོན་
བྱེད་རྣམས་སྟོང་སྐྱུ་རིས་དང་སོང་

ཆོད་གང་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་གི་རྟགས་གྱིས་ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་གྲུན་ཀའི་གནས་
མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཁ་

ཅིག་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་རྟག་རྒྱས་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྷག་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་སྒྲུར་བ་དང་། རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་བདེ་སོགས་
དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྷག་ལྡན་ཡིན་

པར་འདོད་ཅེས་སྒྲུར་བ་སྤང་མོད། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། །གཞན་དག་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། །ལྷག་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་། །གཉི་གའང་འཇིག་རྟེན་འདས་
ལུགས་ཡིན། །ཡང་གཞན་དག་ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་

ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་བདེ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་དུ་འདོད། ཅེས་སྒྲུར་བའང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་དོ། །བཞི་པ་དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་རང་
ཉིད་ཀྱི་འདོད་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་

@079B གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་དེའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་
ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་

ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་རང་ཉིན་ལ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྟོས་པའི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ལ་
གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་

ནོ་ཞེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཚོས་ཅན་སྟོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཞན་ལ་འང་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤུགས་
ལ་བརྟེན་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་ཞར་ལ་བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉི་ག་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནམ། དེ་དག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་བརྟེན་པའི་སྐབས་འདིར། ཅིའི་ཕྱིར་མ་བརྟེན་ཅེན། དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བདག་ནི་བྱབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི། བྱངས་ཅན་ལ་སྐྱ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་

ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དགའ་བྱེད་བདག་པོ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་ཅི་ཡོད།
ཅིའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་

@080A གྲུ་ཞེས་ངེས་པས། བདག་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་དམ་བཅས་པ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་བདག་དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་། རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་སྒྲིན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་ཅོ་ཞེས། དེ་ནི་གཏན་

ཆོགས་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་འཇིག་གོ་ཞེས་པ་འདིར། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཇིག་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། གངས་ཅན་
གྱི་ངོར་སྒྲུ་འཇིག་གོ་ཞེས་དམ་

བཅས་པའི་ཆོ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་འཇིག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་འཇིག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད། སྒྲ་འཇིག་པ་གངས་ཅན་གྱི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཡོན་
ཏན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལཤད་ཟིན་ཏོ། །བདག་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན།

སྒྱུབ་བྱེད་གྱི་སྐྱོན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་

@080B དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། སྒྱུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དཔེ་རྟགས་ལ་གློས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔེ་རྟགས་དེ་ཉིད་དང་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་ལཤད་ཟིན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་

ཆོས་ཅན་མེད་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མིན་ནོ། །དྲུག་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་ཚུལ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་
པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ།

བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཆད་མ་མདོའི་རྩ་བར། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། མངོན་

སུམ་སོགས་བཞེས་བསལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། གཞན་དུ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རི་བོང་ཅན་ནི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ནས།

དེ་ནས། འདི་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དང་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་

ལས། ཡན་ལག་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྫས་ནི་ཡོད་

@081A ལྷ། །པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་(RDZS)་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ངག་དང་དག

གི་བདག་ཉིད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ངག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ངག་དང་བརྟུན་པ་དག། ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་གཉི་ག་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་
སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ངག

གི་བདག་ཉིད་གྱི་བརྟུན་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བ་དེ་ལྟ་ན། གཉི་གའི་བྱད་པར་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འོ། །གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས།

ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྩ་བར། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ལ་དགོས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དམ་
བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་

ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་

སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་ལ་
མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པའི་

@081B དམ་བཅའ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དུས་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་འཆད་པ་ན། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་

པས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་པ་ན་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་

གཞོན་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་མ་གསུངས་

པར། མདོར་བསྟུས་ཏེ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་
མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་ཚུལ་

ཏོགས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི། འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་འདིས་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་
བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་

པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། རང་འགྲེལ་དུ། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་། མདོར་
བསྟུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བསྟན་ན།

ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོན་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞིན་མ་ཡིན་སྟེ། སྲིད་དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་

ཆོས་གྱི་བྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་

@082A ཨྲ། །བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་གནོད་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ནི་ཤྱགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གནོད་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་

སྒྲ་རྟག་པ་གནོད་བྱེད་ཤྱགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གནོད་པ་

དང་། རྒྱས་ནི་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་སྟོས་ནས། གནོད་བྱེད་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ཤྱགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་ཐམས་ཅད་
བརྟན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་གྱིས་དེ་ཉིད་གྱི་

གཞིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་(tR'I)་ཀ་བྱེད་

གང་དག་ཀྱན་ལས་བདུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་མ་བསྟན་ཞེས་སྟེ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དག་གི་གཞིན་ཚུལ་མ་བསྟན་ཞེས་སྟེ་བ་
གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་པའི་གཞུང་

ལུགས་མང་དུ་མ་ཐོས་ཤིང་། མདོ་རྩ་འགྲེལ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་རང་དགར་སྟེས་པས་རང་ཉིད་གྲིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
གཞིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་

@082B ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞིན་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། དེ་བས་ན་འདིར་དམ་བཅའ་ལྟག་མ་དག་ལ་གཞིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་འགོག་པའི་དམ་

བཅའ་ལ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞིན་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། གཞིན་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ངོས་གཟུང་པ་དང་། དེ་ལ་གཞིན་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་

ཡན་ལག་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཡིན་ཞེན། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོད་པས་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཙམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་པའི་

ངོར་སྐྱབ་འདོད་དེ། གྲེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་སངས་རྒྱས་པས་

གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་བྱམ་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་རྩལ་སྤྱུ་བྱུང་ཅིང་། དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་གྱང་། དེ་གཉིས་

གཞན་ཡིན་པའི་ཆ་རྩལ་སྤྱུ་མ་གྲུབ་

ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་རྩལ་གཞན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་དགོས་པ་ནི། རྩལ་ཕྲན་ལ་སྐྱིབ་ཐོགས་

བྱེད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་

@083A ཨྲ། །མེད་པར་མཐོད་ནས་གང་གིས་སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་དམ་ཆའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟར་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་།

ཇི་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་

ལས་ལྗེད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད། ཅེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་གསུམ་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ལྗེད་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་དང་། དེས་

བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། ང་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་ལྡན་ཅིང་། ཡན་ལག་ཅན་ལས་

རྣམས་གཞན་ཡིན་ལ། གསུམ་

པོ་ཉིད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྣམས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་ཡིན་ལ། ལྗེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ།

བྱེ་བྲག་པས་ལྗེང་དོན་

གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་

པར། ལྡན་དོན་རྩལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉེས་བཤད་ཀྱི་དུག་གིས་ལྗོངས་པར་མ་བྱས་པ་དག་གིས་ཆོས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་ཚུལ་བཤད་པ་

@083B ནི། སྤྱིར་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ལ། འོན་ཀྱང་བསྟན་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་

དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟབས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྟན་བྱུང་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན་དམ་བཅའི་

སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་

ན་འདིར་ཡང་ལྗེད་དོན་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། བྱང་
པར་དེ་དག་ལ་ཚད་མས་

གཞོད་ན་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྗེད་དང་དེས་དང་པའི་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱ་བའི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
འཕྲོད་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་

ཡོད་ཅེས་པ་ནི་མཚན་པ་ཅུ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། དེའི་བྱ་བ་ཡུལ་གོས་གཞོན་པའི་རྩས་པ་དོན་གཞན་དང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་

པའི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེས་ན། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡན་

ལག་ནམས་ལས་རྫས་གཞན་

@084A ༄། །དུ་དམ་བཅའ་པའི་ཆོས་གསུམ་ནི། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། དེའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་པས། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མ་མདོར། ལྷིད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སློབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞོད་ཚུལ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ནམས་མཆོན་

པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དམའ་མེད་དེ་ཉིད་ཉེར་མཆོན་ཏེ། །གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཇི་བཞིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་མདོན་སུམ་སོགས་གྱིས་

གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ནམས་ལ་ཡན་ལག་ནམས་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། དེས་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་སྤང་དམའ་བའི་བྱེད་

པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྟགས་

གྲིས་ཁིགས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཅིང་། དེའི་རྩལ་ཡང་རྒྱས་པར་ཆོག་དོན་གྲིས་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་
གཟུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྗེས་

གཞན་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷིད་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་གང་ལ་ལྟན་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་

@084B མངོན་སུམ་གྲིས་གཞོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱམ་པ་དང་དེའི་ལྷིད་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་ན། བྱམ་པའི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ལྷགས་གྱི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སོ་སོ་སྒྲུང་དགོས་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་ལྷས་

ཤེས་གྲིས་གཞལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་གི་ལྷིད་ཐམས་ཅད་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་

ལྷིད་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྤང་དམའ་

པའི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཅིང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་པས།
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་

དཔག་གི་གཞོད་ཡུལ་སོ་སོ་དང་། གཉིས་གས་ཀྱང་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དག་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་
ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་

གཞོད་ཅིས་འཆད་མོད། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་སོང་གི། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་ཡན་
ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་

ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དང་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ཅན་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་གཉི་ག་ལ་གཞོད་བྱེད་

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་

@085A ཨྲ། །ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་ཙམ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གང་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་བསྟུབ་
པར་བྱ་བའི་

ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉི་ཀ་དེ་ལ་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། དེ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་སྟུབ་འདོད་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པས་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅིང་། ཐ་སྙད་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཅིས་སོགས་སྟེ་
ཆོགས་པ་ཅིག་སྟེ་དགོས་

པ་བྱུང་མོད། ཅུ་བ་བཅད་ཟིན་ནས་ཡལ་ག་གཅོད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་མདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་དེ་དག་གི་དགག་སྟུབ་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ། །ལྗོད་ལ་སོགས་

པའི་བྱད་པར་དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བྱད་

ཆོས་སུ་ལྡན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་གཞོད་དེ། ལྷིད་སོགས་རྩལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་རང་ལ་བྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་ན་ཆ་ཤེས་མེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྷིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩོས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་ཤིང་། ཡན་ལག་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཤྱགས་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྩོས་
གཞན་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་

@085B པས་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་ཁས་སྒྲངས་གྱི་གཞོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཁས་སྒྲངས་སྡུ་བྱི་འགལ་བའི་གཞོད་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཆེས་རྩལ་དཔག་
གི་གཞོད་པ་ལ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། ཁས་

སྒྲངས་འགལ་བ་དང་། རང་ཆོག་འགལ་བའི་གཞོད་པ་ནི། མངོན་རྩལ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་

སོགས་ཆོས་གསུམ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་

པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སྒྲངས་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་གྲངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མ་བཟོད་ནས། འཕེལ་ལྡན་འབྲས་བུའི་ཕྱིང་
བ་ཡི། །ཕྱི་བརྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སྒྲིད་སོགས་

དོན་གཞན་གསུམ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། མཁས་པ་བྲིད་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་སྟེ། ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སྒྲིད་

སོགས་དོན་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མ་བཟོད་པར་ཁས་སྒྲངས་དེ་བོར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཁས་སྒྲངས་སྒྲ་མ་མ་བོར་བར་ཕྱི་
མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁས་སྒྲངས་སྒྲ་

མ་མ་བོར་གྱི་བར་ལ། ཕྱི་མ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆོ། སྒྲ་མ་བོར་བའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་དུ་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་

བརྟན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་

@086A ༄། རྒྱུས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་གཞོད་པ་འབབ་པར་བལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་
གཞོད་པ་མི་འབབ་པའི་གང་ཟག་སྟུང་།

མི་སྤྱིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། ཕྱོགས་དེ་ཡང་གཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕེལ་ལྷན་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་
བ་ཡི། །ཕྱི་བརྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

པས་ལྷིང་སོགས་དོན་གསུམ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ན། ཁས་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པར་རིགས་གྱི། ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྡིད་དག་
ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞོད་བྱེད་

སྟོན་པར་ཇི་ལྟར་འཐད། དོན་འདི་ནི་ལྡིད་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་ལ་བཅའ་བས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ལྡིད་སོགས་དོན་གཞན་ཡན་

ལག་ཅན་ལ་མིད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་རྟལ་

ཕྱན་གྱི་ལྗིད་སྤང་ལ་གཞལ་བས་རྫོགས་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྗིད་སོགས་དོན་གསུམ་གཞན་མིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ་དངོས་
འགལ་རང་ཉིད་ལ་དེ་མ་ཐག་ལྟོག་པར་ཤེས་པར་གྱིས་

ཤིག་ །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞིག་ཏུ་བྱགས་ལ་དམ་བཅས་པ་དེས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་དམ་བཅས་

@086B པ་ལ་གནོད་པས་རང་ཆོག་གིས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མ་
ཁྱབ་ན་ཡན་ལག་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་ཀུན་

རྫོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱད། འདོད་ན་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་མིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རང་ཡང་རགས་པ་ཡིན་པའི་རྗེས་གྲུབ་ཁས་

ལེན་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་རང་ཚིག་འགལ་

བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། དངོས་འགལ་ངོ་མི་ཤེས་པར་བྱ་དོ། །གྲགས་པས་གཞོད་ཚུལ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པས་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་

པ་ཙམ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་དོ་ཞེས་བཟུང་། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། གྲགས་པས་གཞོད་པ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་ན་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉི་ག་དང་
འགལ། ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་

ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འབྲེས་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་སང་གི་ལྟས་བྱིན་དེ་རིང་ཡང་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚོན་ཏེ་
གཞོད་བྱེད་ཆེས་མང་ལ། འདོད་ན་དེ་དམ་བཅའ་

སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་ཞིང་། གྲགས་པས་བྱུང་པའི་དོན་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འབྲེས་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཚད་

མས་བྱལ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་

@087A ༄། །པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱལ་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་གྲགས་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པས་
གནོད་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དངོས་

སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གྲགས་པའི་གནོད་ཡུལ་རིགས་མི་གཅིག་པར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་ནི། ཅ་འདྲི་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་

ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་རམ། བཟོད་རུང་གྲགས་པ་ལ་ཟེར་རམ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བདེ་ལ་བྱང་བས་
བྱལ་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་བྱལ་པའི་དོན་ཡིན་ན།

འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞི་བྱལ་ན་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་

གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་

གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་དོ། །རང་ལུགས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ལྗིད་སོགས་ཡོན་ཏན་
རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མིད་ན།

བྱམ་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་བ་དང་དཀར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྟོག་སོ་སོར་འཕྱག་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་ལྗིད་

@087B སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཕྱག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ལྗིད་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་ལྗིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་
འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྱག་

ཏུ་རུང་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདིས་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་

གང་ཡང་རུང་བ་དང་མི་མཐུན་པས་དམ་བཅའ་སྐྱོན་

དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྗེད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཀྱང་། དེ་དག་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ལྗེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་

འཇུག་པ་ལ། གྲགས་པས་གནོད་པ་ཡིན་པས་གནོད་ཡུལ་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ། མངོན་སུམ་སོགས་
གྱིས་གནོད་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི། ཡན་ལག་

ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་
མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་བཤད་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གང་། བྱུང་པར་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་གནོད་ཅིན། གཞན་དག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་

ཆོས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་ཆོ་ནི། ཡན་ལག

@088A ༄། །ཅན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་ཆོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དེ་
ཉིད་མངོན་སུམ་

གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་གློ་ས། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་
པ་ལ་དཔག་ས་ནས། ཡན་ལག་ཅན་ལའང་

དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་དམིགས་ཀྱིས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རང་ལྡོག་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྒྱས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་ཅི་མ་ཞིག་ཚུད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཞི་ལྡོག་རྣམས་རང་རང་

གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྒྱས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་ཚུད་པ་ཡིན་པས། གླུ་བས་འདིའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡང་དེ་དག་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན་གྱི་

ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་

ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་ཡང་། བུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ། ཚད་མས་གཞོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྲད། དེས་
ན་རང་ལུགས་ནི། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་

ཆོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་བྱད་པར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པའི་རྩལ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་
པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་མེད་པར་ཐལ།

@088B ཡན་ལག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བུམ་པའི་མཆུ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་བསལ། ཡན་ལག་
ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཆོ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆ་ཤེས་མེད་པ་དེ་དག་གི་བྱད་པར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་པའི་རྩལ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་རྣམས་མངོན་

སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཆ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མ་

ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་ཅིང་རྟགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་

འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གཞོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བུམ་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཐ་སྟོན་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ།

བུམ་པ་སོགས་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་

ཞིང་། དངོས་སུ་ཆ་མེད་དུ་སྒྲིམ་

@089A ཨྲ། །པས་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ། མངོན་སུམ་སོགས་གྱིས་གནོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། རྩས་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩས་

དག་རྩས་དང་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་ཅེས་པ་ནི། རྩས་གྱི་རང་ལྡོག་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་རྩས་དེའི་དོན་
ལྡོག་ཏུ་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་

འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲིམ་པའི་རྩས་གྱི་དོན་ལྡོག་ནི། རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། རྩས་དང་ཡོན་
ཏན་རྩས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པས་རྩས་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོན་

ཏན་རྣམས་ལ་ཡང་། གཟུགས་

ཀྱི་ཁྱད་པར་མངོས་པ་དང་མི་མངོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་གཞན་མི་བརྟེན་ན། དེ་དག་ལ་མངོས་མི་མངོས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྟོག་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་
བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་

ལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་ཐལ། རང་ལས་རྒྱས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱས་རྒྱས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་དངོས་སུ་

@089B འཕངས་ནས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་གཞོད་པ་སྟོན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཤུགས་ལ་རྒྱས་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སོགས་དང་དུས་མཉམ་རྒྱས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་

རྒྱས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅིང་། རྒྱས་དེ་ཉིད་རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་

བྱེད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ལ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

རྟེན་དུ་སྦྲས་པའི་ཤྱགས་གྲིས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། དངོས་སུ་དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཤྱགས་གྲིས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ཡིན་པས་རང་ཚིག་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་དངོས་སུ་དུས་མཉམ་པའི་ཡོན་

ཏན་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། ཡང་དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྦྲས་པའི་ཤྱགས་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་གཉིས། རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་སྡུ་མ་གཉིས་ལ་
གྲགས་པས་གཞོད་པའི་རྩྱལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྦྱངས་གྲིས་གཞོད་པའི་རྩྱལ་འཆད་པ་ན། ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྲིས་དམིགས་རུང་
མ་དམིགས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་པས། ཡན་

ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པ་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁས་སྦྱངས་ནང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡ་གྲུལ་ཁས་སྦྱངས་མེད་པར་ཡང་། །ཁས་སྦྱངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། ཁན་གྱིས་སྟོང་འདི་འདོད་ཅིས་པ། གསལ་

@090A ཨྲ། བར་དབང་ཕྱག་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ནི་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་དཔར་མ་ཕྱིད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པས་གཞན་རིག་མདོན་
སུམ་ཁས་སྒྲངས་ན། དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་

བ་ལྟར་བདེན་པས་སྟོང་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པས་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱི་སྟོན་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་རྗེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་ན།
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཚོལ་

བ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། བཞི་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱ་དཔར་གཉི་ག་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ནི། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་
ལ་ཆོག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཆོག་ཡིན་ན་ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་

གོ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྒྲུས་པའི་ཤྱགས་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ཆོག་གང་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བདེན་པ་སྟོན་པ་དང་། བརྟུན་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་

ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་

སོགས་པའི་ཚིག་གི་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀག་པས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉི་ག་བཀག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་འདི་ཉིད་ལ་ནི་རང་
ཚིག་གིས་གཞོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དམ་བཅའི་དཔེར་བཞེད་ཙམ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་རང་ཚིག་གིས་གཞོད་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དམ་བཅའ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་
ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་པས། དམ་བཅའི་དཔེར་བཞེད་

@090B དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས། གཞོད་བྱེད་དམ་བཅའ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་གཞན་གྱི་

གཞོད་ཚུལ་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་འང་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བཤད་པའི་འབྲེལ་དགོད། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་གཞོད་

ཚུལ་གཞན་ཡང་ཉོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུན་ལས་

བདུས་སུ། ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞི་དཔེ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། ཁས་སྒྲངས་དང་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་དཔེར་བརྗོད་
སོ་སོར་བྱེན་ས་བསྟན་པ་འདིས་བསྟན་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་

གྱུར་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་དཔག་ནི། དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གྲུན་ལས་བདུས་སུ་དམ་
བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞི་དཔེ་

དཔེར་བརྗོད་ནི། ཆོག་ཆོགས་སྒྱུར་པའི་ཆེད་དུ་སོ་སོར་བྱེན་ས་རྒྱས་པར་མ་ལག་དཔེ་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་ཚུལ་གྱི་དོན་ནི་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། རྗེས་དཔག་
སོགས་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་རེ་མདོར་

བསྟན་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞི་དཔེ་དམ་བཅའ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་

ཁྱད་པར་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དོན་ནི་ཤྱགས་ལ་བསྟན་པའི་

@091A ཨྲ། །དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དཔེར་བཅོལ་པའི་ཤྱགས་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེལ་བའི་དཔེར་བཅོལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཅོལ་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་
པའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་

བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ལའད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དོན་
ནི། དུལ་ཕྱན་རིགས་མཐུན་དུ་མ་པན་ཚུན་

ཕྱད་པའམ་ལྡན་པས་བརྩམས་པར་གྱུར་བའི་དོན་གང་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ། ཡན་ལག་
ལས་རྫས་གཞན་དུ་འཛོག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་

གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ།

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ཆོས་གསུམ་

གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་རྟོལ་བ་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དེས་ནི་མ་
མཐོང་བ་རྟལ་ཕྱ་རབ་དག་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོགས་

པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་པར་འདོད་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་
སྐད་ལའད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་བྱད་

@091B པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་སྐྱབ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྱུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་བུམ་པ་དང་
བུམ་པའི་ཡན་ལག་དག་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ་ནི། གལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། འཛིམ་རིལ་ལྔ་བསྐྱེས་པའི་གོང་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་མ་བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་རིལ་ལྔ་ལ་མེད་པའི་

འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་

ཐལ། དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ལྗིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འདོད་ན་འཇིག་རིལ་བོངས་ཚོད་མཉམ་པོ་བཅུ་ཚན་གཅིག་ལས་ལྷ་མ་བསྐྱེས་ཞིང་། ལྷ་
བསྐྱེས་ནས་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ན། ཕྱི་མ་ཉིད་བསྤང་ནི་དམའ་བ་

དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤར་མ་བསྐྱེས་པའི་ཆོ་ལྗིད་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །བསྐྱེས་པ་ན་ཕྱི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྗིད་དང་དེས་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བས་ལྗིད་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་དོན་གཞན་མི་འགྱུབ་པོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྗིད་དོན་གཞན་དང་དེའི་བྱ་བ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་
གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་

རྣམས་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ལྗིད་དང་བྱ་བ་དོན་གཞན་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་འཕྲོད་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་དག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱ་

བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩལ་

@092A ༄། །གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་ཐལ། གང་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་ལྗོངས་ལ་སོགས་པ་
ཡན་ལག་གསུམ་པོ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་དམ་

བཅས་པ་གང་ཞིག །བྱང་པར་རྩལ་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་རྩིས་ལའང་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཉིས་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོགས་ཆེན་པོའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་བ་དག་ཅིག་ཅར་སྤང་ལ་

བཅའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། སྤྱིས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཕུ་དེའི་ལྗོངས་སྤང་ལ་བཅའ་བས་རྟོགས་ཀྱི་སྤར་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གཞན་དུ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྗོངས་ཉིད་

ཡོད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཅའ་བས་སོ་སོར་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་བྱུང་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ན། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རས་བལ་གྱི་བྱུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྗོངས་སྤང་ལ་

བཅལ་བས་རྟོགས་གྱི། །ཁྱེད་ཀྱི་ལ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་རི་རི་ནས་བཞག

པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱིད་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཅལ་བས་སོ་སོར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིད་ཡོད་ན་སྤང་ལ་བཅལ་བས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱུང་པ་མ་དེས་སོ་ཞེས་བྱེད་བྱུང་པ་གཞན་
དག་ཟེར་རོ། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན། འཇིག་རིལ་སྤྱིད་མཉམ་བཅུ་

ཚན་གཉིས་པོ་དེའི་བཅུ་ཅིག་ཙམ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པ་དང་། བཅུ་ཚན་གཅིག་དང་པོར་གཉིས་གཉིས་སོ་སོར་བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱིས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྤང་ཁར་ལྡན་
པར་བྱས་པའི་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་

@092B དག་སྤང་སོ་སོར་རྩལ་ལྡན་ཅིག་བཅལ་བ་ན་སྤྱིད་ནི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཅིག་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་གོང་བྱ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་ལྔའི་སྤྱིད་ལྟག་པོར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། སྤང་སོ་ནས་བརྩམས་

རྩམ་སྤྲད་དག། ཅིས་པར་རྩལ་སྤང་སོ་གཉིས་སྤྲད་པ་ན། ཡན་ལག་ཅན་རྩམ་གཞན་གཅིག་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྩལ་སྤང་གསུམ་བསྐྱེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱི་སྤང་བ་འཕེལ་རྒྱལ་ཁས་སྒྲངས་

པ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིམ་རིལ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་སྤྱི་ཡང་། གོང་བུ་དེ་ཉིད་འཇིམ་རིལ་གཞན་དང་བསྐྱེད་པ་ན། ཡན་ལག་ཅན་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་
འཇིག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ། འཇིམ་རིལ་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས། ཡན་ལག་ཅན་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ནས་བརྩུ་པོ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་བརྩུ་ཐམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་མ་ཁོན་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་
ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

གསེར་མ་ཤ་ལྔ་ཆ་གཉིས་ལས་གཅིག་རིམ་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཅིག་མ་བསྐྱེད་པ་ན་མ་ཤ་ལྔ་ལྔར་གྲངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
སྤྲུལ་རྣམས་ཞིག་ནས་མཐའི་ཡན་ལག་ཅན་

གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྩལ་སྤྲུལ་མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་ཐ་སྟོན་འཇུག་ན་ནི། སྤྲུལ་ཏོག་སྤྱབ་པས་འཇུག་པ་དང་། གྲངས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་

གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུངས་

@093A ༄། །ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱིང་བའི་ལྷི་བ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བ་དག་སྤང་
ལ་བཅལ་བས་མི་རྟོགས་པ་

བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཅལ་བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་དེ་རྩོམ་པའི་རྒྱ་
རྒྱལ་ཕྱན་ཉིད་གྱི་ལྗེད་སྤང་གིས་གཞལ་བར་བྱ་བར་

འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུངས་ཀར་ཙམ་དུ་མ་ལོངས་པར་གྱི་ལྗེད་དག་ཀྱང་རྩུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་ཞིང་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྗེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཅལ་བས་མི་རྟོགས་པ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་

ལ་བཅལ་བས་མི་རྟོགས་པས་ན། འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྗེད་ནི་སྤང་ལ་བཅལ་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག། །སྤང་ལ་བཅལ་བས་རྟོགས་པའི་ལྗེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། ཡན་ལག་ཅན་དང་རས་བལ་

གྱི་ལྗིད་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དེ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་། རས་བལ་གྱི་ལྗིད་སྤང་ལ་བཅལ་
བས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་ཅན་དེའི་

འབྲས་བུའི་ལྗིད་ཡང་སྤང་ལ་བཅལ་བས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྗིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞན་རྟོགས་པའི་སློན་ས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྫས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཅི་འགལ་ཞེན། ཇི་
ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྗིད་དོན་གཞན་

@093B ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་དོན་གཞན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཤལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ལས་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སོགས་པས་ནི་

འོལ་མ་སི་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ། །འོན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་གྱིས་ལྗིད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁོན་འགོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་དམའ་

བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡན་

ལག་ལ་མེད་པའི་ལྗེད་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་བཀག་པ་དེ་ནི། ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྷག་པོ་དང་། དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྷག་
པོ་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་གཞོད་རྩལ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་
པ་ནི། རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་

བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དཔེར་བཞེད་ཇི་སྐད་ལའང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་དཔེར་བཞེད་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
ཁས་སྐངས་དག་གིས་གཞོད་

རྩལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དག་ལ་ཁས་སྐངས་དང་རང་ཚིག་དང་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པ་རེ་གཞོད་པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ན། དམ་

བཅའ་གང་ལ་ཁས་སྒྲུངས་སོགས་གང་

@094A ཨྲ། གིས་གཞོད་པ་དེ་ལ། དེ་དང་དེའི་གཞོད་ཚུལ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་ལ་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ། ཁས་སྒྲུངས་རང་གི་ཚིག་སོགས་ཀྱིས། གཞོད་པ་
དག་གྲང་ཡོད་པས་ན། ཇི་སྐད་ལའད་པའི་ཕྱོགས་ལ་

ནི། རྟེན་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་འདོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟོགས་ལ་
བརྟན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་མ་ཟད། ཁས་སྒྲུང་རང་གི་

ཚིག་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དག་གྲང་ཡོད་ཅིང་། ཇི་སྐད་ལའད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྤང་ལ་ནི། གཞོད་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ལྟར། དཔེ་བརྗོད་གཞན་ཚོས་ཅན་ཀྱི་བྱུང་
པར་སོགས་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་དང་ཁས་སྒྲུངས་སོགས་

ཀྱིས་གཞོད་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ནི་འདི་བཞིན་འཆད་དེ། ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཉིད་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་ཇི་ལྟར་སྤིང་

པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་

པར་སེལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་ལ། ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གཞི་དཔ་དང་། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ། རང་ཆོག་གིས་གཞི་དཔ་གཙོ་བོར་འབབ་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པ་སོགས་

གྱིས་གཞི་དཔ་དག་ནི་སྤྱི་དཔས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་རྟགས་གྱིས་གཞི་དཔ་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དོན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་ནི་དཔེར་
བརྗོད་གཞན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སེལ་བ་

@094B གཉིས་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་ས་ཁས་སྒྲངས་གྱི་གཞི་དཔ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ། རང་ཆོག་གིས་གཞི་དཔ་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་དེ་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞི་དཔའི་དམ་བཅའ་ལ་སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་གཞི་དཔ་ཚུལ་འཆད་པའི་ཆོ། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་

ལག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་

གཞོད་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞོད་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལེགས་པར་བསུ་ནས། དེ་ལ་རྟགས་དེ་ཉིད་
གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་སྐད་

བཤད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྩལ་ཉི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་དག་རྩལ་དང་རྩལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློན་ས་
ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཅན་

གྱི་ངོ་བོ་ནི་རྩལ་གྱི་རང་ལྷོག་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་རྩལ་གྱི་དོན་ལྷོག་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའི་དོན་ཁོང་ནས་ཡུང་ནས་
དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ས་ཁས་

སྒྲངས་ཀྱི་གཞོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་

རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་མངོན་

@095A ༄། །སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དུ་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཁས་གླངས་ཀྱི་
གཞོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་

ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཆོག་གང་ལ་ཡང་དོན་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་སྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་ནས་དེ་ལ་རང་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་
འབབ་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་ལ། རྗེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། བརྗེད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་
ནས་དགག། དེས་བབྱང་གི་སྦྱར་ས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་

ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་འདིར། །བྱུང་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་བྱུང་བརྗེད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། རིགས་པ་

ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ། །ཞེས་པ་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ངོར་བྱུང་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མིན་བཞིན་དུ། གཞན་ཕྱི་རྒྱལ་དག་ལ་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་དེ་ལྟར་དུ་

བཀོད་པ་དེ་དེའི་ཆོ་སྒྲ་རྒྱལ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་དེ་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་

@095B པ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་གྱི། མ་གྲུབ་པ་ཀྱན་དེར་མི་འཕེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲས། ཤེས་བྱེད་སྐབས་གྱི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་

པར་བྱ་བའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་བྱད་པར་ལ་བཏེན་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པ་དེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་དག་མ་གྲུབ་པ་གཞོད་བྱེད་གྱི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་

གྲི་དེ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་སྒྲས་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་གི་སྒྲ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་ན་རི་བོང་_(RvA)་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱུང་འགྱུར། ཞེས་འཕེན་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་

འཕངས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱུང་གི་སྒྲ་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་
རེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་

རྒྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་ལུགས་དམ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་འདོད་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་འོ་མས་འབྲས་ཆེན་ཆོས་ཤིག་ཅས་བྱ་

བ་སོ་མ་ལ་ཟ་བའི་བྱ་བས་བྱུང་ཀྱང་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལས་མ་ཡིན་གྱི། ཟ་བའི་བྱ་བས་བྱུང་པའི་འདོད་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འབྲས་ཆེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
པ་ལ་ཡང་བྱ་བའི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་

@096A ཨྲ། །པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞིར་བྱུང་པའི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱུང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྒྲིན་སྟོང་དང་པོའོ། །གཞན་ཡང་དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་
པ་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་

ནས་དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱུང་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱུང་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཚིག་དམ་བཅའ་བརྗོད་པར་འགྱུར་
བས་སོ། །ཞེས་པ་སྒྲིན་སྟོང་གཉིས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱད་

ཐམས་ཅད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སོ་སོའི་རྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡོད་ལ། སྐྱབ་བྱུང་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན།
ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་དགོས་ཏེ། བྱད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བྱད་ཆེས་ཁས་

སྒྲངས་ནས་དཔྱོད་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱུང་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པས་
ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱུང་

བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གྲུབ་མཐའ་
སྟོབ་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའི་རྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི། བདག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི། ལུས་ཅན་
མིན་པའི་བདག་ཤིན་ས་རྣམ་སྟོན་ལ་འོངས་སྟོད་ཅེས་

@096B པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པ་བྱུང་པར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་སྐྱངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། མ་བརྟགས་པར། བྱུང་གཞི་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་ཁས་སྐྱངས་
ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལ་དཔྱོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།

ཁ་ཅིག་མི་མཐུན་པའི་རྒྱད་དབང་དུ་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། སོ་སོའི་རྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་སྟོང་གསུམ་
པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་སྟོན་སྟོང་དང་པོའི་ལན་ནི།

ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉི་ལམ་བཞུགས་པའི་ལན་གྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ལས་ལོགས་སུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱུང་འཕངས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
སྒྲོན་སྒྲོང་གཉིས་པའི་ལན་ནི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་

བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ལན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་ལན་དུ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ངག་འགོད་པའི་སྤར་ཕྱི་ཕྱོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། སྐྱབ་ངག་འགོད་པའི་སྤར་ཕྱི་ཕྱོད་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱས་བྱུང་པ་ཁས་

སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་སྒྲོང་གསུམ་པའི་ལན་ནི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་གང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་
བྱུང་མཐའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྐྱབས་དེ་གཉི་ག་ལ།

@097A ༄། །འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཅི། ཆོས་སམ་འོན་ཏེ་ཆོས་
ཅན་ནམ། གཉི་ག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དགག་

པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྩ་བར། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། ཅས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཆོས་མཐུན་པ་དེ་རྟོགས་

པའི་དཔེ་ནི་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར། ཕྱི་
གོལ་གྱིས་དེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་རྩ་བར། ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་རྟགས་དོན་མེད། ཅས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
རང་འགྲེལ་དུ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆོག་ལ་ཡིན་མོལ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་གས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོན། ཆོས་ཅན་
སྐྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་

གཏན་ཆོག་ལ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ཙམ་ཕྱི་ཤོལ་གྱིས་བྱ་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཅི་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉི་ག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མོལ་ཞེས། དེའི་དོན་ཡང་གང་
ཡིན། ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་

@097B པ་ལ་ཟེར་རམ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉི་ག་ཆོག་ལ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་དགག་པའི་ཕྱིར་མདའི་རང་འབྲེལ་དུ། ཅི་སྟེ་གཉི་ག་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གཉི་ག་འབྱུང་བར་

འབྱུང་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ཅི་སྟེ་ཕྱི་མ་ལྟར་ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉི་ག་ཆོག་ལ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མོལ་ཞེས། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རྩལ་ཀྱན་ལས་བཏུས་རྩ་འབྲེལ་དུ་མ་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་
འགོག་པའི་རྩལ་རྣམས་འབྲེལ་འདིར་ཁ་བསྐྱངས་སྟེ་འཆད་པ་ཡིན་ཞིང་།

མདོ་རྩ་འབྲེལ་དུ་དེའི་འགོ་གཙུག་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་འགོ་གཙུག་པའི་རྒྱ་མཚན་པ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དཔེའི་མཚན་ཉིད་དང་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་ཡང་སྟོན་དུ་རྟགས་སྒྲུབ་ས་མ་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ནི། འདི་ལྟར་བྲོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་དང་། ཆོས་ཡན་གར་བ་
སོགས་ལ་བྱས་ན་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། ཅས་སོགས་

ཀྱིས་སྟོན་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ནའང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་པན་རྩལ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་

པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཅན་དཔེའོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་བྲོད་རང་གིས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་མཚན་
ཉིད་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་མ་གྲུབ་པར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ། རྟེན་ལྗན་

@098A ༄། །ཁྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། དེ་དང་དཔེ་བུམ་པ་དག་རྟགས་སྐྱེ་ལྡན་དུ་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཤིང་།
ཁྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་ལྡན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་

ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ངེས་པར་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་

དུ་ཡས་པའི་སྐྱ་དང་བུམ་པ་རྟགས་སྐྱེ་ལྡན་དེར་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཤིང་ཁྱིས་དེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་
གྲུབ་པོ། །ཡང་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱའི་

ཆོས་སྐྱེ་ལྡན་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་སྤྱོད་ཤིང་ཁྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དཔེ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་དཔེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དཔེའི་མཆན་

ཉིད་སྒྲིལ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་ལ། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱུ་བ་བྱ་
སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་སྒྲ་ཆོག་པ་

དོན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་སྒྲ་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་སུ་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཚུད་པའི་ཆེ་ཇི་

@098B ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གཞན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་
དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་།

ཆོས་མཐུན་པས་ཞེས་སོགས་སྟོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བསྐྱུ་བ་བྱའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་བཞིན་དུ། བསྐྱུ་བ་བྱའི་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཆོས་ཅན་ཞེས་
པའི་མིང་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚེ། ཚེས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོས། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་
དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན་ལ་

འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འཆད་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་རྟགས་དོན་མེད། ཅེས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
བཀག་ཟིན་ཀྱང་། འདིར་ཉེས་པ་གཞན་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་བྱའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཚེས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་བཀོད་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་སྟུན་མི་འབྱེན། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་ཤས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱད་པར་དེ་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གཉི་ག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་

དངོས་སྟུ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངེས་གཞུང་གི་སྒྱུར་ས་ལ་བཏགས་ནས་དགག་པ་ནི། བྱིད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོ་ནའི་ངེས་གཞུང་སྟོར་བས། དཔེ་རྟགས་

@099A ཨྲ། །མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་དམ་བཅའི་སྒྲར་ངེས་གཞུང་སྒྲོར་རམ། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་
དམ་བཅའ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་

དམ་བཅའི་ཕྱིས་སྒྲོར། ཞེས་ངེས་ནས། དེ་གཉི་ག་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། ཆད་མ་མདོར། སྒྲ་མར་ངེས་གཞུང་དོན་མེད་ཕྱིར། ཕྱིས་ངེས་གཞུང་ན་མི་འདོད་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་དམ་

བཅའི་སྒྲར་ངེས་གཞུང་སྒྲོར་བ་དགག་པ་ནི། ངེས་གཞུང་དེ་དམ་བཅའི་སྒྲར་སྒྲོར་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་གོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནམ། སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་
བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན། དང་པོའི་དོན་

དུ་སྒྲར་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲར་ཡང་སྒྲར་གྲུབ་མ་ཟིན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། རིགས་པ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་

དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་རྟགས་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བྱལ་ཅིང་འཕངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་དམ་བཅའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གཙང་དགོས་པའང་མེད་དོ། །དེའང་

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་སོ་ཞེས་པས། རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཕེན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དཔེ་འོ། །ཞེས་པས་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་

@099B སྤར་ངེས་གཟུང་སྒྲོམ་ན། རིགས་པ་ཅན་དེ་ཡིས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ་དེའི་དགོས་པ་རིགས་པ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུས་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། འོས་གཞན་མེད་པའི་

ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དམ་བཅའི་ཚིག་གི་གཞུག་དེར་ངེས་བཟུང་བརྗོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ལ་དམ་བཅས་བྱལ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་ལྟན་པ་རྣམ་
པར་གཙོད་པའི་འབྲས་

བྱ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སོན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལྷགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དཔེ་དགག་
པ་ལ། དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་

འགལ་བ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་ན་རེ། དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་
འགལ་བ་ནི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

རོ། །དེ་ཉིད་དགག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོར། གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ། །དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཞེས་རུང་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ནི། རྟགས་དམ་
བཅའ་དང་འགལ་བ་ནི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

མེད་པའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འབྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཅོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་ས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་
གང་ཡིན། དང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་

@100A ཨུཊ། །དུ་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་། སྤྱོད་ས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཙམ་ནས་སྐྱོན་དུ་གོ་བ་ཞིག་དགོས་སེ་ཞེས་
ཀྱང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་དམ་བཅའ་

དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་དེ་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཀོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འང་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་
དང་ལྟན་ཅིག་རྟགས་ཚུད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།

སྐྱུར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ། མི་རྟག་པ་གཏན་
ཆོགས་ཀྱི་དོན་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མ་

ཡིན་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན། སྤྱི་རྟག་
སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་

རོ། །དེ་ཉིད་དགག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོར། དེ་ནི་དཔེ་ཉིད་མ་སྤངས་དག། །ཆོས་མི་མཐུན་པས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་རོཞེས་པ་འདི་ལ། མི་རྟག་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པ་དང་།

ལྟན་པས། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན། རྟགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དེ་ན་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། སྒྲོར་ངག་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲོར་བའི་

@100B བྱུང་པ་ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་ཅེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདིས་གང་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་རྟག་
པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པའི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
སུ་བསྟན་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་

མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ངག་དེས་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་གཏན་
ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་བྱབ་པའམ། འཕངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་སྐྱ་

ལ་ནི་གཞན་རྟག་པ་དེ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་སྒྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་སྐྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ནའོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་
པ་རྟགས་སུ་འགོད་འདོད་པ་ཡིན་ན། སྐྱ་རྟག་ཅེས་དམིགས་གྱིས་

བསལ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྱིར་བཏང་གི་ཚིག་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྐྱ་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་དཔོན་
གྱིས་མདོའི་རང་འབྲེལ་དུ། གལ་ཏེ་སྐྱ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་

རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་ན་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་བརྗོད་པ་ན། འདི་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེའི་སྒྱིར་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་མ་
ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་

@101A ཨོཾ། རྒྱུ་བ་དེས་སྐྱེ་ཏུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཏུགས་སུ་དོན་གྲིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མི་ཏུག་པ་དང་འགལ་བ་ཏུག་
པས་བྱབ་པར་སྐྱ་བས་སྐྱ་

ནི། མི་ཏུག་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པ་ཏུགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སྐྱེ་ཏུག་པར་སྐྱབ་
པའི་ཏུགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་མ་ཡིན་

ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏུགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེས་ན་དེའི་ལྷ་བུའི་རྒྱུ་བ་དེས་སྐྱེ་ཏུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཏུགས་སུ་འཕངས་པ་ཡིན་གྲང་།
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་

ཏུགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཏུག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་ཏུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེ་ཏུག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་

འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲ་མི་སྤོང་བས་སྒྲ་ཡང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡང་
མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དོན་ནི།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་ཏྲག་པར་སྒྲ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་བཤལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་ཤ་བ་ཁོ་
ན་ཤིང་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་

@101B སྤྱིས་ཁྱད་པར་སྒྲ་ངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱིས་ཁྱད་པར་སྒྲ་ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དཔེར་ན། སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་བ་ཉིད་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲ་
ཤ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཁ་

ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མིན་
པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཐད་གྱི་

ཁོངས་སུ་འདུ་བདེ་མེད་ན་བྱུང་པར་ཀུན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་གི་
བཤད་ལུགས་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཁན་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱས་ནི་མ་ལུས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་བྱུང་པར་ཀུན་གྲང་ཐམས་ཅད་དེར་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་རབ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་

ཚད་པ་དར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་ལ། འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དུ། གང་གི་ཆོ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་

ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་བརྟན་པ་ལ། དངོས་དང་ཚུད་

@102A ཨྲ། ལ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ནི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲོ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་པས། དེ་
ཉིད་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། ཅི་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མིན་ལ། སྤྲོ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། དེ་

ལྟར་ན་སྤྲོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟག་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་སྤྲོ་ཉིད་རྟག་སུ་བཞོད་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྤྲོ་རང་ཉིད་སྤྲོ་རྟག་པའི་སྤྲོ་བ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོག་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་དངོས་

སུ་བཞོད་པར་གྱུར་བ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སོགས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲོ་བྱས་མི་

རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཆོས་དང་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱན་ལ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལྟོག

པ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། སྐབས་གཞན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་
ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་

@102B ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྫས་དེ་ཉིད་དང་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་རིགས་ཏེ། བྱོད་དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་བྱས་མི་རྟག་དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱ་བྱས་

མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གནས་པ་འདི་ནི། རྟག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཙམ་དུ་
འཐད་དོ། །འོ་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ལ་

མི་བསྐྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་ལ་བསྐྱ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བདག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་
འབྲེས་པར་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་རང་མཚན་

གྱི་མཐར་ཐུག་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། བྱོད་འཇུག་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཀྱི་

རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ་ལྗོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ལ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་དང་རྟག་གཉིས་ལྗོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་དོན་
སྤྱི་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་

མེད་པ་ཅན་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཅི་ལྟའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་
དད་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་

@103A ༄། །བརྟགས་པ་ཡིན་ན། །ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཅེས་འདྲི་བའི་ལན་དུ། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་རང་མཚན་གྱི་མཐར་

བྱག་པའི་སྒོ་ནས་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
ལག་དཔྱད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་།

སྐྱ་མ་ནི་འགྲེལ་བ་དག་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཅུ་མོ། །དེས་ན་ཞེས་སོགས་རྟེན་བསྐྱུ་དང་། དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་རྟེན་བ་གཉིས་དེའི་དཔེ་སྟོན་པ་དང་། ལྟོགས་ཞེས་སོགས་དཔེ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུངས་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྱུན་

མཁན་པོ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེས་ན་ཞེས་སོགས་ནི། ཀུན་ལས་བརྟས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུང་བའི་ཚུངས་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་འགྲེལ་དུ། འོ་ན་
ཏེ་ཡང་འདུས་པ་རྣམས་ནི། འདུས་པ་

གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ལྟོགས་གཅིག་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པར་མཐོང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་ཏེ། འདུས་

བྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེན། འདིར་འདུས་པ་དང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་

@103B བ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདུས་བསགས་རྣམས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུས་
བསགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་

པར་བྱེད་རང་གིས་སྒྲས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་བྱེད་རང་གི་དམ་བཅའ་འདི་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཉིད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་
ལྟར་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་

ཞེན། དེ་དག་ལ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདུས་བསགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོན་ཡང་།

འདུས་བྱས་གྱི་བྱད་པར་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་

གྲི། འདུས་བྲས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེད་གཞིར་མ་འདུས་པའི་དཔེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་ནི་བྱེ་བྲག་དང་། རྟགས་ནི་སྤྱི་ཡིན་པས་སྒྲོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་

ཅན་ཉིད་དུ་འཐད་གྱི། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྩམ་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་

ཕྱི་ལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ལ་བྱུང་སྒྲིལ་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་སྒྱུར་ནས་ཆོས་ཅན་ཏུ་གཟུང་ཞིང་། སྒྲར་ཡང་དེ་ཉིད་གཏན་ཆོག་ས་སུ་བཀོད་པའི་
ཕྱིར། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསུམ་སུ་བཀོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན།

@104A ལྷོ། རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་པ་གྱི་ཡང་དག་གས། ཁྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་ནའང་། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཐ་དད་མ་གྱུབ་པ་

མིན་ཏེ། བྱོད་ཚོལ་བྱང་གི་སྒྲ་དང་ལྗོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་

པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་གྲ་_(RvA)་ཅན་འདི་_(RvA)་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་པ་རྟང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ན་རེ།

ཚོལ་བྱང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་བྱང་པར་ཡིན་པ་ལས་ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྗེས་དཔག་གི་

འཇལ་བའི་དྲས་སུ་སྒྲའི་ཡན་ལག་གམ། བྱང་པར་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དྲས་སུ་ཚོལ་བྱང་དེས་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་དེ་མཚོན་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་

ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཆེ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལྗོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷས་

བྱིན་གྱི་བྲིམ་གང་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ན། གང་ན་བྱ་རོག་སྒྲ་སྟོགས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱ་རོག་གིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྲིམ་མཚོན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་བྱ་རོག་མེད་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བྲིམ་རྟོགས་

པ་བཞིན་དུ། ཚོལ་བྱང་གིས་སྒྲར་སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དྲས་སུ་ཚོལ་བ་

ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་དེ་ལྟེ་རྟན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱང་བར་མཚོན་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཆོ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། དམ་བཅའི་སྟོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ལན་

གཞན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚུད་ལན་འབྲེལ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུད་ལན་ཇི་ལྟར་མ་འབྲེལ་ཞེན། ཁོས་ཚུལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
ཚུལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོན། ཚུལ་བྱུང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་

@104B ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཚུལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་ཆོན། ཚུལ་བྱུང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
པས། སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་ཡིན་

ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་ཆོན་སྐྱ་མི་
རྟག་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དཔེ་

དོན་ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་མེད་ཅེན། དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ནི་ཚུལ་བྱུང་གི་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱིམ་ནི་བྱ་

རོག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོལ་བྱང་རྩོལ་བ་ལས་བྱང་

བའི་སྐྱའི་བྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་རྩོལ་དང་། བྱ་རོག་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱིམ་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་རྩོལ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རོག་གི་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱིམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་
བྱང་ཆོས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་བྱེད་ཇི་

ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྩོལ་བྱང་དེ་སྐྱའི་བྱང་པར་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཆོ་རྗེས་དཔག་དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བས་བྱང་པར་

དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཞལ་ལམ། འོན་ཏེ་དེས་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཞིག་མི་རྟག་པར་གཞལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁས་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེས། འདུས་བྱས་ཙམ་མི་

@105A ༄། །རྟག་པར་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སོམས་ཤིག། གཞན་ཡང་གོང་གྱི་_(RvA) ཙན་རྟ་མ་ཡིན་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་དེས་ཀྱང་། _(RvA) ས་བྱང་

པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གོང་བྱ་ཙམ་རྟ་མ་ཡིན་པར་འཇལ་བ་

ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། གོས་དཀར་པོ་ཙན་ཁྱིད་དེ་ཤོག། ཅེས་པ་ན། གོས་དཀར་གྱི་ཁྱིད་བྱའི་སློབ་བྱ་མཆོན་པར་བྱས་ཀྱང་། ཁྱིད་ཡོང་བའི་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་དཀར་འོང་ངམ་མི་ཡོང་

ཡང་སློབ་སློབ་བྱ་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མཆོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཆོ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ནང་དུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ཆོས་ཙན་དུ་གཟུང་བའི་ཆོ་ན། ལྷ་རྟ་སོགས་
ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་

གྱུར་བའི་ཆོས་ཙན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་སྐྱའི་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱར་བའི་རྩོལ་བྱུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པར་འགལ། མ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་ཙན་ལས་གཞན་དུ་

དམ་བཅའ་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་བསྐྱབ་

བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལྗིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ། ལྗིད་
སོགས་ཆོས་གསུམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་

@105B བྱང་པར་དུ་འདོད་དགོས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། གྱེ་བྲག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
པ་ཐམས་ཅད་སྒྲར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

ནང་འགལ་བའི་བྱུར་གྱིས་ངལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། འདིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ལྷེ་རྒན་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དང་། ལྷེས་བྱའི་རྩོལ་བ་
ལས་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་བྱུང་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ན། ལྷོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྩོལ་བ་བྱུང་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་

མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། ཕྱོགས་ཡན་ལག

ནའང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་ཡང་ན་སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་ཚེ་ལ་བྱུང་ཅམ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷེ་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་

ནས། དེ་ཉིད་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ལྷེ་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་སྐྱར་བའི་ཚེ་ལ་བྱུང་

ནི། ལྷེ་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ལ་བྱུང་དེ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་ཚེ་ལ་བྱུང་ཅམ་
ཡིན་པས་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་

@106A ༄། །པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟག་པ་ཐ་མ་

གཉིས་ནི་འདི་ལྟར་ལའད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་ས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་
དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་

གྲུབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་མཉན་བྱ་ལྟོག་པའི་ཆོས་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་རྟགས་ཀྱི་རབ་

དབྱེ་ལའད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་དག་དང་ནི། དེར་སྒྲུང་པ་ལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཆོགས་སོགས་དོན་གྱི། །སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་རབ་

དབྱེ་ལའད་པའི་དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུང་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལའད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་

སྒྲིང་པོས། བསྐྱབ་བྱ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་ཅིན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིང་པོས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་པ་འདི་
གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་

@106B ཆོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་སྐྱབ་ངག་སོ་སོས་བརྗོད་བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་ཆོག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།
འདིར་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྤོན་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་དེའི་ཆོས་

གཏན་ཆོག་ཡིན་ན་ཆགས་པ་དེ་མ་གྱུབ་ན། གཏན་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གྱུབ་ན་གཏན་ཆོག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་མི་
རིགས་སོ་ཞེན། འདིར་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱ་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་

ནས་འཇུག་ལ། དེའི་དགོས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས། ཆོས་གཞན་ནམ་པར་གཅོད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་

འགྱུར་རོཞེན། གལ་ཏེ་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ནར་བྱད་པར་དུ་བྱེད་ན། སྒྲིན་དེར་འགྱུར་ན་ཡང་། རྣམ་གཅོད་ནི་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་གཏན་
ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་སྐྱར་ས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པས་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་

ཚུལ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྐྱ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོག་ཕྱད་དེ་བྱད་པར་དག་དང་ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པས། སྐྱ་ལ་བྱས་པ་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། སྐྱ་
ཁོ་ན་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་ཕྱད་དེ་བྱད་པར་ཅན་དག་དང་ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པས་

བྱས་པ་སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བ་བས་བེའུ་འབྱུང་བ་སྤིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་ཕྱད་དེ་དང་བྱ་བ་དག་ནི་ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་སྤིད་རྣམ་གཅོད་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ངས་གཞུངས་དོན་ནི་བྱད་པར་ལ་སོགས་པ་

@107A*[#DATA (APPA)རྟེ (NTLY) (INCO)(MPLE)ཏེ་ཐིས་ལིན། །བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ། ཆོག་ཕྱད་ཀྱིས་ནི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོག་ཕྱད་དེ་དངོས་སུ་

སྐྱུང་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས། དེས་གཟུང་དེའི་དོན་རྣམ་གཅོད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་

ཕྱིར་ན། ངག་རྣམས་ནི་སྐྱུང་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ཁྱེ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་པུད་དངོས་སུ་མ་སྐྱུར་ཡང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་རྟོགས་པ་ཡང་
རིམ་པ་བཞིན། དཔེར་བརྗོད་ན་ནག་པ་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་པ་འཇམ། སྤིད་

སྐྱུང་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་པ་འཇམ། སྤོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྤིད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་ཉིད་སྐྱུང་བ་ནི། ནག་པ་ལ་འཕོང་རྒྱུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་བྱིས་
པ་ནག་པ་འཕོང་རྒྱུན་ཞེ་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འདོད་པས་

བརྗོད་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི། ནག་པ་ལ་འཕོང་རྒྱུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱེད་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྤིད་སྐྱུང་ལས་གཞན་པའི་འཕོང་
རྒྱུན་པ་ཡོད་མེད་ཤེས་པར་འདོད་ནས་བྱིས་པ་ན། སྤིད་

སྐྱུང་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འདོད་པས་དམིགས་པའི་ཁྱེའོ་སྤིད་སྐྱུང་ལས་འཕོང་རྒྱུན་པ་གཞན་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤིད་སྐྱུང་

ལས་འཕྲོད་རྒྱུ་པ་གཞན་མེད་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་

@107B གྲགས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་ནས་བྲིས་པའི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་སྤྲེའི་སྤྲོད་སྐབས་ལས་འཕྲོད་རྒྱུ་པ་གཞན་མེད་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་རྗེས་
སྤྱི་འབྲུང་བ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། མཆོ་སྦྱོས་སྟོན་པོ་སྤྲོད་པམ་མི་

སྤྲོད་ཅེས་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཆོ་སྦྱོས་སྟོན་པོ་མི་སྤྲོད་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟགས་པ་སྦྱོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོ་སྦྱོས་པལ་ཆར་དཀར་པོ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་དུ་གྲགས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་མཆོ་སྦྱོས་སྟོན་པོ་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་

ཤེས་པར་འདོད་ནས་བྲིས་པའི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་། སྤྲེའི་མཆོ་སྦྱོས་སྟོན་པོ་སྤྲོད་པ་ཙམ་ཞིག་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སྤྱི་འབྲུང་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་
སྐབས་འདིར་འཆད་རྩལ་རིགས་མི་འབྲུང་བ་དུ་མ་བྱས་མོད་

ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་གཅོད་ཀྱི་རྩལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྤྲེའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་ལྟན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་དེའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་

པའི་སྒྲོན་བརྟན་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་
དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་དགྲར་བྱེ་བ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་

@108A ༄། །བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་
རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བ་ལས་

མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ཕུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་། སྒྲ་ཆོས་

ཅན། ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བྱན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྟེ། དགྲུ་པོ་རྣམས་སོ། །འདི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ནི། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་སྒྲོར་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་འགོ་ལྗོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འགལ་ཏྲགས་
འདི་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་། འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་བ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་བ་ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགལ་ཏྲགས་
གཉིས་སྟོས་སོ། །འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྗོག་པ་དངོས་

པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཤྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་

རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་

@108B དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་གསུངས་སོ། །ལྷོག་ཁྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་
དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་པན་ཚུན་མ་འབྲུལ་བར་བསྐྱབས་

ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་

རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གཞལ་བྱ་དང་ལྷོག་ཁྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲོས་སོ། །རྗེས་འགྲོ་
བྱུང་ཙམ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་བྱུང་པ་དག

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཆ་མཉམ་དུ་བྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་བཀག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུངས་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་དུ་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནམ་པར་བཅད་བཏགས་ཀྱི་

རྩ་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ལྷག་མ་གསུམ་སྟོས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་དུ་སྐྱབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནམ་པར་བཅད་པ་ཉིད་
ཏགས་ཀྱི་རྩ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་

བྱ་དེ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཏགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་དང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོགས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཤེས་
པའི་སྟོན་ས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་དེའི་བརྒྱུག་བྱ་

@109A ༄། ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུང་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དགོས་པ་དེ་ཉིད་
མདོར་བསྟན་པ་ནི། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་བྱུབ་དོན་དུ་

ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་དག་གིས་ནི་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲས་རང་གི་ཏགས་ཡང་དག་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏགས་

མཉན་བྱ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་ལའད་དངོས་སུ་

གསུངས་ཤིང་གཞན་ལྷག་མ་དུག་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ལ་རྒྱས་ལའད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ནི། གཏན་ཆོག་ལང་དག་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས་སུ་ལའད་པ་ན། འགལ་ཏྟགས་གཉིས་
སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཤྱགས་ལ་ཏྟགས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ལྷོག་བྱ་བ་ཅིག་བྱ་ཅན་གྱི་ཏྟགས་ལང་དག་ཡོད་པ་དག་ག་པའི་ཆེད་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། ཏྟགས་ལང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་པ་གཉིས་པན་
ཚུན་མི་འབྲུལ་བར་བསྐྱབས་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་རྗེས་

བྱ་བ་ཁོ་ན་ཅན་གྱི་ཏྟགས་ལང་དག་ཡོད་པ་སོགས་དག་ག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ལྷག་མ་བཞིའི་དགོས་པ་ཡང་བདེ་སྒྲག་དུ་ཏྟགས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་
རྒྱས་ལའད་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་

གི་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱར་ཕྱེ་བའི་སྐབས་སུ་གཏན་ཆོག་ལང་དག་གཉིས་དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་ཏྟགས་གཉིས་

དངོས་པོའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འབྱུང་

@109B བར་གྲུབ་པའི་སློན་སྐྱོད་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་
ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་སློབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་

ཡོད་དེ། རྗེས་བྱུང་འབའ་ཞིག་པ་དང་། ལྟོག་བྱུང་འབའ་ཞིག་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཚུད་ཅིང་། སུན་དབྱུང་བའི་སློན་སྐྱོད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྟོག་གཉི་ག་གྲུབ་དགོས་པས། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་

མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྷན་མ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་སློབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། གཏན་ཆོག་ཡང་དག་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

མཐའ་དག་ལས་ལྟོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་ཚུད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ན་མ་པར་བཅད་པ་ཏྲགས་ཀྱི་རྩ་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲས་རང་གི་གཏན་

ཆོག་གི་དཔེ་གཉིས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟགས་ཙམ་

མཚོན་རྟེན་པར་བསྟན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མཚོན་རྟེན་པར་བསྟན། རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། འཆད་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་
ཚེ་ད་པ་སྤང་། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་དེས་རང་བཞིན་གྱི་

@110A ༄། །རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མཚོན་པའི་དཔེ་ཡང་ཤྱགས་ལ་འཕངས་པར་བསྟན། རྟགས་ཡང་དག་མཚོན་པའི་དཔེ་དེ་གཉི་ག་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཉིད་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་

རྟགས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་

འཇུགས་པས་བྱབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་

དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རྟགས་གྱི་དཔེ་སྒོས་པའི་ཚུལ་བྱང་གི་རྟགས་འདི་ནི། འབྲས་རྟགས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུལ་ཚུལ་མཚན་པར་རྒྱས་པའི་དཔེ་ཐུན་མོང་པར་
འཐད་དོ། །དེ་ཡང་མི་སྟེ། ཆེལ་བ་ལས་བྱང་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྟགས་གྱི་སྐྱུ་རིས་ཙམ་ཡིན་པས་འདིར་འབྲས་རྟགས་གྱི་དཔེ་སྒོས་པའི་སྐྱུར་བའི་དོན་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་སྐྱུ་སྟོན་དུ་
སོང་སྟེ། སྐྱའི་རྒྱུན་ལྟུ་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བ་

ལས་བྱང་བའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་བ་ན་རེ། རྟགས་འདི་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་རྟག་པ་སྤར་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
སྤར་མེད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་

ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལྟུ་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་བཙལ་མ་ཐག་གསལ་དུ་བྱང་བར་ངེས་པར་མིན་པར་ཐལ། སྤར་ནས་རྟག་པར་ཡོད་པ་ཡི་སྐྱུ་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།

ཚུལ་བ་དེ་སྐྱ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་

@110B དེ་ཐོས་པའི་ན་བའི་དབང་པོ་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་ཡང་ནམ་པ་ཀུན་རྟུ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྒྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་དུས་རྟག་རྟུ་ཉན་ཤེས་
བསྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་སྐྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་

པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པར་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཅེས་འགའ་བའི་སྐྱའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་
པས་བྱབ་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་

རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་སྐྱ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་དེ་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་དེས་རིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པས་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དབུ་བར་བརྗོད་དུ་སྒྲོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་

རྟགས་དེས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཅོལ་

ཉིད་བྱུང་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་པ། དཔེར་སྟོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་

སྤྱ་འཇུག་པ་དེ་འབྲས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་པར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་
དག་གི་དབྱེ་བ་ནི། རང་དོན་ལེན་

@111A ༄། །བཅོལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། གཞན་དུ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྟོས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེན། རང་དོན་རྗེས་སྤྱ་
དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་

དེ་ཉིད་སྤྱབ་ངག་གི་བཅོལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗེད་བྱེད་སྤྱབ་ངག་གི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཅོལ་བྱ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རབ་དུ་

དབྱེ་བ་ཙམ་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོམ་པའི་

སྒྲོན་མེད་ཅིང་། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྩལ་གསུམ་ལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེས་ལས་ཐ་དད་པ་འདིར་བཤད་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་མ་བཤད་དོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤར་རང་དོན་
ལེའུར་འབྲས་རང་གི་ཏྲགས་འཆད་པ་ན། འབྲས་རང་གི་ཏྲགས་

ཀྱི་བསྐྱབ་རྩལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཏྲགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཏྲགས་དེས་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་
དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་མ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་

སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་འབྲས་རང་གི་ཏྲགས་ཀྱི་བྱད་པར་དེ་དག་མ་བཤད་པར་རྫོང་བྱེད་སྐྱབ་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ། བརྫོང་བྱ་འབྲས་རང་གི་ཏྲགས་དེ་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་
རྩལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་པས་བསྒྲོགས་

པའི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་། རང་དོན་ལེའུར་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྩལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་འདིར་བཤད་རྒྱུ་ནི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་སྟོན་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་

@111B སྟོན་དགོས་པ་མི་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །(tRt) ཀ་བྱེད་དག་གིས། འདི། ཅམ་ཡང་འཆད་མ་ཤེས་པར་སྒྲུང་དོ། །བཞི་པ་ནི། འོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སུ་སྟོས་པ་བཞིན་དུ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་

སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་སྟོས་པར་རིགས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་
གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་མ་སྟོས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། འབྲས་

རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བ་དེས་འབྲས་བུའི་རྟགས་དངོས་སུ་མ་ཚོན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་
ཤུགས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཕྱེ་རྟགས་ལ་

སོགས་པའི་རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བ་དང་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལྟུ་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་

རྒྱལ་པར་འདྲ་བར་རིག་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་

སྟོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་བུན་ཤེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཉིད་གྲིས་མཚོན་རྒྱལ་པར་དགོངས་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་དཔེ་ཤུགས་ལ་
འཕངས་པའི་སྟོན་པ་དངོས་སུ་འབྲས་རྟགས་མཚོན་པའི་དཔེར།

སྟོབ་དཔོན་གྲིས་རིག་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྒྲའི་རྒྱུ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་བཟོད་དོ། །ལྟ་པ་ནི།
ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། གཏན་

@112A ༄། །ཆོགས་ཡང་དག་འདི་གཉིས་སུ་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ཐལ།

རྒྱ་གང་ཡོད་པ་ན། སྒྲི་ཞིང་དེ་ཉིད་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་རྒྱ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་བའམ་རང་དང་བདག་ཉིད་ནམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའི་བྱབ་བྱ་དེ་བྱབ་བྱེད་ལ་

མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཀྱང་གཞན་

གྲིས་བརྟགས་པའི་ལྡན་པ་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྟགས་གང་དག་ལ་རྟགས་ལ་ཆོས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་དག་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་ལའད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

དག་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་
འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཕྱང་གསུམ་པ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་

དེས་ན་ཐ་དད་མི་འབྲུལ་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་ལ། མི་འབྲུལ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་མིན་ནོ། ཞེས་པ་དོན་བསྟོན། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྟགས་མཉན་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ལའད་པ་ལ། སྟོག་སོགས་

གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འབའ་ཞིག་ཅན་ཡིན་པ་དགག། དེས་ན་དེ་ཉིད་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། དེས་ཕྱིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ལའད་

པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

@112B ལཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་།

ལྟོག་བྱུང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་རིགས་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲས་པ་དེ་

དག་མཉན་བྱས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། ཇེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་ནི། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་ཏེ། སྟོག་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་བཅས་ཡིན་པ་གསོན་ལུས་

ལས་གཞན་མིད་པས་མཐུན་དཔེ་མིད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བྱུང་མིད་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་མཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བདག་མིད་ལ་སྟོག་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་པ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ལྟོག་བྱུང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ལྟོག་བྱུང་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྒྲོན་ས། མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ལཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟགས་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་ཉིད་ནི་ངས་པ་ཉིད་རྟགས་ཆོས་མེད་

ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་བརྗོད་ཟིན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟགས་ཆོས་བདག་ཅིག་དང་དེ་གྲུང་གང་རུང་གི་འབྲེལ་བ། མེད་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ཕྱོག་ཁྲབ་
གྲུབ་ན། རྗེས་འགོ་ཡང་གནས་པ་དགོས་པས། རྗེས་འགོ་མེད་ཅིང་།

ཕྱོག་ཁྲབ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཕྱོག་པ་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་སྤྱིར་བཏགས་ནས། སྟོག་ལྡན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡིན་
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ནི། སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་

@113A ༄། །ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་ནི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱུང་པར་
སྟོག་སོགས་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་མེད་ཅིང་རྗེས་འགོ་འང་ཡང་།

པ་མིན་ཏེ། བདག་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་རྟགས་འདི་ལ་ཕྱོག་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

མ་མཐོང་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་པའང་འབའ་ཞིག་ཙན་

དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་འདིར་ལྷོག་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷོག་པ་ངེས་ན་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་མ་ངེས་པའི་ནང་

དུ་འགོད་པར་མི་འགྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བརྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བདག་ལོག་པས་སློག་སོགས་ལྷོག་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་མི་མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟངས་དུ་ངེས་པ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས། །སློག་སོགས་དག་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ན་སློག་སོགས་མེད་པས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་ལ་བྱུང་པར་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྷོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། གཞན་

ལྷོག་པར་ནི་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ནི་སློག་སོགས་ཀྱི་འདུ་བ་ཙན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། སློག་སོགས་དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་བོཞེ་

ན། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་བདག་ནི་དམིགས་པ་ན། དེའི་

@113B རྟོགས་ཀྱིས་ཕྱིས་སྟོག་སོགས་དེ་དམིགས། །བདག་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་རྗེས་སྟོག་སོགས་དེ་མ་རྟོགས་ན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བདག་ཤིན་ཏུ་
སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལ་མཐོང་བ་དང་

མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་དཔེ་བུ་པའི་སྟངས་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་
ནི། བདག་དེ་ཉིད་བུམ་སོགས་གཞན་ལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་གསོན་རྩས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བར་མཚུངས་པ་ལ་གསོན་ལྷས་ལ་ཡོད་ཅིང་བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་
བྱུང་པར་དེ་དག་གང་ལས་འཐད། དེས་ན་གསོན་ལྷགས་བདག་བཅས་ཡིན་ན། བུམ་སོགས་བདག་མེད་ཏུ་མི་སྦྱབ་

ཅིང་།དེ་ལ་བདག་ལྟོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལོག་པས་སྟོག་སོགས་ལྟོག་པའི་བྱུང་པའང་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་ལ་སྟོག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཏུ་
བདག་གྱུང་མེད་དོ། ཞེས་ཇི་ལྟར་མི་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་ནི་

མི་འདྲ་སྟེ། སྟོག་སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས་གང་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་ན། ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ནའང་བདག་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསོན་ལྷུས་ལ་བདག་མེད་ན་སྟོག་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་ལོག་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། སྟོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་བྱམ་པ་ལ་སྟོག་

@114A ལྷ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ལྟར་གསོན་ལྷུས་ལ་འང་གལ་ཏེ་སྟོ་དེ་མེད་ན་སྟོག་ཀྱང་གསོན་ལྷུས་ལ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྟོག་ཡོད་མེད་དུ་གྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་གལ་ཏེ། གསོན་ལྷུས་དང་

བྱམ་པ་བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོ་ནས་ཅུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་ན་དེའི་ཕྱིར། གསོན་ལྷུས་སྟོག་ལྡན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པ་ཡང་སྟོག་ལྡན་དེར་རྟོག་དགོས་ན། བྱུང་རང་ལ་
ཡང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་གསོན་ལྷུས་བདག་བཅས་ཡིན་ན་བྱམ་སོགས་རྣམས་བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་ཅིང་། དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་གཞན་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་མཐའ་ལས་མི་འདོད་དོ་ཞིན། དེ་ཙམ་ནི་ཁས་ལེན་པའི་

རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཉིད་རྟོག་ལྡན་གྱི་འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པར་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གྱི་རྣམ་གཞག་དོན་མཐུན་གང་གིས་ཀྱང་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་བདག་སྟོོལ་

སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟོོསྟོོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེན། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོོག་དང་མིག་འབྱེད་ལ་སོགས་ནི་དྲན་འདོད་རྩོལ་བ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཡུལ་དབང་སྟོོ་
ལས་བྱུང་ལ་དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱེན་

ལ་ནི་ལྟོས་པའི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་དངོས་པོ་འདི་རྒྱེན་དང་བཅས་པའི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་དེ་ཙམ་ཕན་བྱེད་དུ་
ཡོད་པ་ལས་སྟེ་བའི་རྗེས་འགོ་དང་། མེད་ན་མི་སྟེ་བའི་ལྟོག་པ་ལ་

@114B བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མ་མཐོང་བའི་དབག་ཀྱང་སྟོོལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་རྟོག་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་མཉན་བྱ་
དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དངོས་དང་

མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེས་ན་སློག་པ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་སློག་སློགས་ནི་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ངེ་
སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་གྱིས་ནམ་མཁུན་

བྱ་དང་། སློག་སློགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སློགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་སློགས་དང་མི་མཐུན་སློགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་འབའ་ཞིག་པར་འདོད་པའི་རྟགས་

འདི་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སློགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་མ་མཚུངས་
པའི་ལན་དགག་པ་ལ། ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་

དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེས་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློག་སློགས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟོག་བྱབ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར།
ཞེན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མཉན་བྱ་

ཕྱོག་བྱ་འབྲུལ་པ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྟོགས་སོགས་ཕྱོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པའི་མི་

@115A ལྟོ། །མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དེ་ཕྱོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་སྟོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཕྱོག་བྱ་འབྲུལ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བརྟེན་པར་

འབྱུང་ཞིང་དེ་ནི་གཞན་སྟོག་སོགས་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོག་སོགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འགོ་མིད་ཀྱང་ཕྱོག་པ་རྒྱང་པ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྟོག་སོགས་ཕྱོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་
ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་མེད་ཅིང་

ཕྱོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་ཕྱོག་བྱ་ཀྱི་ངེས་བཟུང་སྒྲས་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བར་བསྟན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་སྟོང་མི་འཐད་པར་བསྟན། སྟོག་སོགས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་བྱུང་ཚུལ་རྒྱས་པར་
དགག། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ལྟར་སྐྱབ་མིན་

ཉིད་ལས་དེ། ལྷོག་མིན་ཅེས་མཉན་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲས་ཤིང་། ལྷོག་སོགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བྱུང་པར་སྒྲས་པའི་
ལྷགས་ཀྱིས་ལྷོག་སོགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱུང་ཆོས་

མིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པས་ལྷོག་སོགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱུང་ཆོས་ལ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བྱོད་
ཀྱིས་ལྷོག་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ལྷོག་ཅེས་

པའི་ཆོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གཉིས་ཀ་བྱུང་པར་བསྟན་པར་བརྗོད་དེ་ངེས་བྱང་ཅན་གྱི་ལྷོག་པ་བརྗོད་པ་ལས་རྗེས་འགྲོ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་
འཆད་ཤེས་པ་སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་བློད་དུ་མ་

@115B བྱུང་བར་སྒྲུང་ངོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློན། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དོན་གོ་བས། གཅིག་གིས་གཉི་ག་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་བརྗོད་ཅེས་འཆད་མོད། ཉ་ཅང་འབྲེལ་པར་མ་
མཐོང་ངོ །དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་

ལས་ལྟོག་པ་འདི་འདྲའི་མི་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་སྒྲིམ་པ་ནི། ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པ་དགོས་པ་དང་། །ལས་བྱངས་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོག་སོགས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་འགལ་ཏེ། སྟོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱོན་སྟོང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩལ་དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་སོགས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སམ་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་
ལྟོག་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་བྱེད་ལྟར་ན། བདག་དངོས་

མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་ལས་ཉགས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་
པ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པའི་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པོ་ཞིན། ཏྲགས་དངོས་མེད་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ཅེས་ཏྲགས་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཅི་ལྟར་དངོས་མེད་ལས་ཕྱོག་པར་འདོད་ཅིང་། འགོག་མི་རིགས་
པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་

@116A ༄༄༅། །རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློག་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སློག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་

དེ་ནི་བདག་དངོས་པོར་མེད་ན་འང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་སློག་ཕྱོག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་བདག་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་སྒྲུན་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་དཔྱེད་
ལ་ལྟོས་ཤིག །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སློག་བདག་དེ་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་

སློག་དེ་བདག་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། དེ་ཡང་མིན་ཞིན། །སློག་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འཇུག་པ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་ལས་ཕྱོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་ན། སྒྲུབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་

ཐ་སྐྱོད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དངོས་པོར་

མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་མི་སྒྲིབ་ཐོབ་ཅིང་ཐ་སྐྱོད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྐྱོད་དེ་

ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་། དོན་མཐུན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ་དགག་པའི་དོན་ནི་
གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་

@116B ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དང་། ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དེ་རིང་མེད་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་པས་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྐྱོད་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དེ་ལ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཇི་

ལྟར་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་སྒྲིན་ནས་དགག་བྱ་མི་འགོག་ཅིང་། ཅི་ལྟར་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་དེའི་སྒྲིན་ནས་དགག་

བྱ་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩུལ་དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་

སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་ནི། འོ་ན་བྱིད་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟངས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་ནས་ཡོད་ན་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཤིང་དགག་མི་རྒྱས། སྤར་ནས་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་ཤིང་
བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་

མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མེད་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་བསྒྲིག་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་བསྒྲིག་པ་སོགས་
རིགས་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྩུལ་ལྷགས་མ་གོ་བས། དངོས་

པོའི་དགག་སྐྱབ་དང་སྒོ་དེའི་དགག་སྐྱབ་མ་བྱེད་པར་རྩོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲིན་པོ་མང་བོ་ཞིག །སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ན། སྒོས་བྱས་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཉེ་ཆོ་
བའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་

ལ་ཕབ་པར་མ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། སྒོས་མ་བཅོས་པར། རིགས་པའི་བརྟགས་དཔྱད་དོར་ནས་གཞུག་མའི་དོན་སྒོམ་དགོས་ས་ཞེས་ངས་དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་། སྟིང་ནས་

སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་མི་དགོས་པར་འདོད་

@117A ༄། །པའི་ལོག་རྟོག་གི་སྒྲིན་རུམ་འབྲུག་པོས། བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་སྔ་མ་འདི་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་བཞག་པའི་

དབང་གིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དགག་

སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་དགོས་པས། དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི་དངོས་ཏིན་སྒྲོ་དོན་ཡིན་པར་བསྟན། དགག་སྐྱབ་གྱི་དངོས་ཏིན་རང་མཚན་
ཡིན་པ་དགག་ །སྒྲོ་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་རྩལ་

དང་གསུམ། དང་བོ་ནི། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་གྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ་ཇི་སྒྲིད་བཤད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྒྲིད་དང་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་
དགག་པའི་ཐ་སྒྲིད་རྣམས་གྱི་དངོས་ཏིན་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་མིན་

གྱི། སྒྲོ་དོན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། དངོས་པོའི་གནས་རྩལ་ལ་སྒྲིད་དང་བོར་བྱུང། དེའི་རྗེས་སུ་

བྱས་པ་སྐྱེའི་སྤྱད་ཏུ་བྱུང། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྐྱ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་པའི་

གོ་རིམས་དེ་འདྲ་མེད་དེ། སྐྱེའི་རང་རྒྱུ་ལས་བྱས་མི་རྟག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཚུངས་གཞི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་དངོས་པོར་བྱུང་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་སྐྱ་ལ་བྱུང། དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྐྱ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་པའི་གོ་རིམས་

དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྐྱ་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་ཅིང་། རྟག་པ་འགོག་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཏུ་གྱུར་བའི་སྐྱ་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱ་དོན་དེ་
ཡང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་ལམ་ཐ་སྐྱད་དག་དངོས་སུ་འབྱུག་པའི་གཞི་

@117B ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་ཅེས་འགོག་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པར་འདོད་པས། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དངོས་པོར་བྱུང་པས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །གཞུང་འདི་དག་ཀྱང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་

པ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་ཡིན་ན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཏུ་རུང་བ་འགོ་གང་མ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་ན། ལོག་པའི་ལམ་ནས་འབྲུལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་སོན་པར་འགྱུར་

རོ། །གཉིས་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཏེན་རང་མཚན་ཡིན་པ་

དགག་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཏེན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དངོས་ཏེན་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་ཏྲོག་
པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་སྐྱབ་འཇུག

ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཀྱི་ཚོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྐྱབས་སམ། མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བཀག་པ་ན། མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྩལ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་། ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་

རིགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་དང་སྐྱའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་གྲུབ་སྒྲ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་

སྐྱ་དང་སྐྱའི་བྱས་མི་ཏྲག་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་རྩལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། དུམ་སྒྲུམ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་དང་ནི་སྐྱབ་པས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བས་མ་ཁྱབ་པ་

བཞིན་དུ། བྱས་པ་བསྐྱབས་པ་དང་ནི་རྟག

@118A ༄། །པ་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན་སྐྱ་གཅིག་ལ་འདུ་བས་བྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷོག་པ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞིར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་མི་རྟག

པར་སྐྱབ་ན། སྐྱ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྟགས་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་དེའི་ཆོ་སྐྱ་ལ་ཡོད་མེད་སྟོབ་མ་ཕྱོགས་པས་བཏང་སྟོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་ཆོ།
སྐྱ་ལ་མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་ལྟ་

བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་གསར་དུ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་དེ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་
བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་པ་འགོག་པ་ན་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་

པ་དང་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་འགྱུབ་པ་ཡང་སྐྱ་དེའི་ངང་རྒྱ་ལས་གཞན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ། མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་སྒྲུང་བ་

ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་པ་དེས། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་བྱུང་ཅིང་། རྟག་པ་འགོག།

པ་སོགས་གྱི་ཐ་སྟད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མ་བརྟགས་པར་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྫོང་ཙམ་དུ་ཐ་དད་པའི་རོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་
གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་

ལྟར་ཐག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ཀྱན་རྫོང་པ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཐ་སྟད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོང་གྱི་རོན་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་
གསུམ་རོན་དམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་འཇུག་

@118B བའི་ཚད་མ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རོན་དམ་གྱིས་ཀྱན་རྫོང་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རོན་གཅིག་ལ་ཡང་རྩ་སྒྲོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་།
བཞོ་བཀལ་དང་གཏུང་འདེགས་པ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་

ལེག་པ་དེ་དང་། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་མ་འཇུག་པའི་གཞིར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་

ལ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་དུ་

རྒྱལ་མོད། ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྒྲིབ་ར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་པ་གསར་དུ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་དགག་སྒྲིབ་གྱི་ཐ་
སྐྱད་བྱེད་པ་ཡིས་བསྐྱད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་

སོགས་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རང་མཚན་སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་། མ་གུས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་
འགའ་ལས་རང་མཚན་ལ་མི་སྒྲིབ་ཞིང་སྒྲ་བཏགས་གཅིག་

དུ་མཐོང་བས་དོན་རང་མཚན་ལ་སྒྲིབ་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་བསྐྱད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། རྒྱན་མཁན་པོའི་གཞུང་འདོན་པའི་རྩལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན། དེས་ན་དེ་དག་
གིས་བསྐྱད་པའང་། སྒྲ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་རང་ཉིད་གྱི་ཤེས་

པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་སྒྲ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་ནི། དེ་དག་མི་ཤེས་བསྐྱད་པ་ཅན། ཞེས་འདོན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དེས་

ན། ཐ་སྐད་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་

@119A ཨྲ། །བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒོ་ནས། མི་ཤེས་པའི་བསྐྱད་པའམ། འབྲུལ་བས་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོག་ལྟན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་དགག་པ་
ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སྟོད་ཀྱིས་སྟོག་ལྟན་གྱིས་གསོན་

ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་སོགས་ལས་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་དུ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་
སོགས་བདག་མེད་དུ། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲུངས་པས་བྱབ་བོ་ཞེན། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲུངས་

པ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ལས་བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་སྟོག་ལྟན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་དངོས་པོ་མེད་

པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་

དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། དེ་ཉགས་དེ་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་མི་ལྟོག་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུམ་པ་དེ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་

ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་ནོར་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུང་བོ་གཉིས་ལས། གང་རུང་གཅིག་ལ་ནི་ངེས་པར་གྲུབ་ན། དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཅིག་ཤོས་

@119B ལས་ནི་ལྟོག་པ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་བོ་ཞེན། ལྟོག་ལྟན་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་

དེ་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྐྱང་རུང་གི་བདག་མེད་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྲུབ་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་

ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

སློབ་ཚུལ་ཅན། བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བདག་མེད་གྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རིགས་སུ་
གྱུར་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་སྟེན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། མཁྱེན་པ་ཤིང་སོགས་མཚོན་གྱིས་ཚོད་ཀྱང་། མཁྱེན་པ་རྩོུ་སོགས་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་པ་བཞིན་སྒྲིམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སློབ་སོགས་དེ་བདག་མེད་ལ་
ཡོད་སྟེན་དམ་སྒྲིམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་གང་ལས་ཀྱང་

སློབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བའམ་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན་སློབ་དེ་ཡང་སྐྱབས་ལ་ལར་བདག་
དེའི་འབྲས་བུ་དང་བདག་ཉིད་གང་ཅུང་དུ་ངེས་པའི་

སྒོ་ནས། བདག་སློབ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་སོགས་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་སྐྱབས་

གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་

@120A ༄། །པ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སློག་སོགས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་མི་ལྷོག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་མ་ཟད། བདག་མེད་
ལ་ཡོད་པའི་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས། བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་ལྷོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟའོ། །སློག་བདག་མེད་ལ་ལྷོག་ཏུ་རྒྱག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་མེད་ལ་མེད་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
རིགས་པ་ཅན་གང་གིས་ཆོས་དེ་ནི་གཞི་དེ་ལས་ལྷོག་

པ་མེད་པ་ངེས་པར་དངོས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སློག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་
ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་སློག་སོགས་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ལྷོག་པ་རྒྱང་བ་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། གལ་ཏེ་སློག་

སོགས་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡང་མིན་ཞིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་མིན་ན། གསོན་ལུས་དེ་བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་བཅས་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
དེས་ན་སློག་བདག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་

མཚན་ལའགད་པ་ལ། གོ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན། དེ་བདག་སློག་ལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། དུ་བ་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་གོ་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་མི་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་

@120B བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར། དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མི་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བ་ལྡོག་པར་བྱེད་ཅིང་མི་དེ་རྟུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་
ན་ཡང་དུ་བ་འདུག་ཅིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་དགོས་

ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀྱད་པར་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་

བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་

དེ་དག་ལས་མི་རྒྱ་དང་དུ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་བདག་སྟོག་ལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་ལཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས།
དང་བོ་ནི། སྟོག་སོགས་ཆོས་ཅན། གསོན་

ལུས་ལ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་དེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ཡོད་ན། དེ་
གཉིས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྲུབ་དགོས་པ་

གང་ཞིག །བདག་དེ་རྟག་དུ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་སྟོག་ཡོད་པའོ། དེ་མེད་པ་ན། སྟོག་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་སྟོག་ཆོས་ཅན། བདག་དེས་

ཁྱོད་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཅི་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་པ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དང་

ནམས་རྒྱ་ཐ་དད་ནམས་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

@121A ཨྲ། །དེས་ན། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚྲིག་པ་འུ་ཕ་ཐ་དད་པ་འི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནམས་སྒྲ་ཚྲིག་པ་དོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འུ་ཕ་ཐ་དད་པས་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་དོ་བོ་
ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ན་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་རང་
བཞིན་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཞེ་ན། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་གཅིག་

བུ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། མེ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཁམ་གཉིས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག། དེ་ཡིན་ན་མེ་དང་མེ་
མིན་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པ་འི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་

བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ནི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པ་འི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་འི་མེ་འི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་དེ་འི་ཕྱིར་རྒྱ་

མེད་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་

ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མཐོང་ན་ཡང་རྒྱ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འོ་མས་འབྲས་ཆན་རུལ་
བ་གཅིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་

གཅིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུ་ཏེ། རྒྱ་རིགས་མི་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤེར་བའི་རྩས་
པ་རིགས་མཐུན་གང་ལས་འབྲས་ཆན་རུལ་བ་གཅིག་ཐུན་

@121B མོང་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་ཐ་དད་དང་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་གཉི་ག་ཡིན་ནམ། གཞན་དུ་ན་རྩས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། གཤེར་བའི་རྩས་པ་ཉིད་
གཅིག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཤེར་བའི་རྩས་པ་ཡང་རྩས་ཐ་དད་

ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འོ་མ་རང་རང་ངོ་བོ་ལ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཤེར་བའི་རྩས་པ་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ་ལུས་

ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

དུ་མེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་དུ་བཟོད་དུ་རུང་སྟེ། མི་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་ནམ་གཟུང་དོན་ཡིན་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ། ཡང་ན། དེ་བཞིན་དུ་མེའི་བྱེ་བྲག་

རྣམས་ནི་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་དུ་བཟོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར།
དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་དེས་ནི་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ངེས་ན། དུ་བའི་

རྟོགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དུ་བ་མེ་དེ་ལ་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེར་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་
དོན་མེ་དེས་ཉིར་ལེན་བྱས་ཤིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་གྱི་ཡན་

ལག་བྱེད་ཤིང་སོགས་གཞན་ལ་ནི་སྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྟོགས་ནི་འབྱུལ་

བ་མེད་ཅིང་། དུ་བའི་ཉིར་ལེན་དང་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བའི་ཡན་

@122A ༄། །ལག་གི་རྟོན་དམར་འབར་བ་དེ་ལ་མིར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་མིན་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡོ་ཕྱུར་བ་དེ་ཡང་དུ་བ་མིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་
ཡིན་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་མེ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་

གི་ཞར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་རྟགས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་དུ་རྒྱལ་མོད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་རང་བཞིན་དང་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆང་མ་ནི། འཛིག་པ་དང་བྱས་པ་
ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྟོས་མེད་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆང་མ་ནི། འཛིག་པ་དང་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྟོས་མེད་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་རྩལ་

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ནི། གཉན་བྱ་སྤྱོད་མི་རྟག་སྤྱོད་གྱི་ལྟོག་ཁུབ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལས་སྟོག་ལྟན་ལྟོག་

ཁྱབ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཉོགས་པའི་

རྩལ་འདིས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དེ་དག་
བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་

མཉན་བྱ་ཉིད་ནི། དཔེར་བཞིན་པར་མཇད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།

@122B རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཞར་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་
དབྱེ་འཆད་པ་ན། རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཅི་ཞེས། སྐབས་དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་འབྲས་རང་གི་དཔེར་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་ལྟར་རུང་གི་རྒྱ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟོག་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དོན་ལྟོག་པར་ནི་བཞིན་པ་ལས་མི་དམིགས་

པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་ལས་མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བཟོད་གྲུབ་ཏུ་རྒྱག་མོད། མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་
ལྟར་རུང་གི་བྱད་པར་ལ་ལྟོས་པར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་

སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་གང་གིས་བསྟན། གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན་ན་ནི། འབྲས་རང་གི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་ལོག་པས་འབྲས་བུ་དང་བྱབ་བྱེད་ལོག་པ་གོ་བར་
བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ཉིད་སྤང་རུང་གི་བྱད་པར་

ལ་ལྟོས་པར་མི་ཤེས་པས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་པོ་དཔེ་དཔེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་དེ་ལའང་། ཡོད་ན་བསྟར་རུང་
བའི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་ངེས་དེ་གོ་བར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ན། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བདག་ལྷོག་པར་ཁས་སྤངས་པ་
ལ་སྐྱེས་བུའམ་བདག་དེ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པ་

@123A ༄། །སྤྱི་སྤྱི་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། བདག་སྤྱོད་པ་ཆོད་མས་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་།
སྤྱོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་

ཆོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལའང་པ་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཆོག་དང་པོས་ནི། བུམ་པ་ལ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་

དམིགས་པ་ཅམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དགག་ཏུགས་སྤྱོད་འགྲུར་བ་མ་
ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་གསུམ་དུ་འགྲུར་

ཞེན། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལའང་དངོས་པོར་གྲུར་པའི་བསྤྱོད་བྱའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་ཤིང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བསྤྱོད་བྱའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་ཤིང་
སྤྱོད་པ་མེད་པར་དངོས་ཀྱི་བསྤྱོད་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་འབྲས་རང་

གི་གཏན་ཚིགས་དག་གིས་ནི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དགག་པ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་ཏུགས་འདི་དག་འབྲས་
རང་གཉིས་ལས། ལོགས་སུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་

དབྱེ་བར་བྱས་པ་འབད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏུགས་སྟོར་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་

@123B བདག་ཉེ་བར་འགོད་པའི་ཚིག་གི་ཕྱད་དོ། །དམིགས་སུ་རུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པའི་འཛོག་བྱེད་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་དམིགས་པ་
གྲུབ་ན། ཡོད་པའི་དོན་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་བཞིན་དུ། ཡོད་ན་དམིགས་

སུ་རུང་བའི་ཚོས་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་ཚོས་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་མི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐའ་སྐད་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་གཅིག་

གྲང་སློབ་དཔོན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་ལྟོ་ལྟོར་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཞེད་དང་བྱམ་པ་ཡོད་དམ་སྟམ་

པའི་ཐེ་ཚོམ་འགོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་བྱམ་པ་མེད་པ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱམ་པ་བདག་པའི་ས་

ཕྱོགས་སུ་ལྟོ་ལྟོར་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་ཤེས་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ལྟོ་ལྟོར་བ་
ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས། དེའི་རྒྱ་

མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ། བྱམ་པ་མེད་པ་དེ་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་ཐལ། གཞི་དེར་དམིགས་སུ་རུང་བའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་འཛོག་བྱེད་ནི་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་དེ་ཉིད་དེའི་འཛོག་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་

@124A ཨྲ། །བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་རྩང་བྱམ་པ་མེད་པ་དེ་སྒྲུང་རྩང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྒྲུང་རྩང་བྱམ་པ་མ་
དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་རང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲ་གྲོའི་ཡུལ་བྱམ་

མེད་དེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྲུབ་པས་བྱུང་སྟེ། ཡོད་ན་སྒྲུང་རྩང་བ་ལས། མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟད་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་སྒྲུན་པོ་གནག་ཇིའི་བར་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་
དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་གནག་ཇིའི་བར་ལ་གྲུབ་ན།

སྒྲུང་རྩང་མ་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི། འཇིམ་གོང་དང་ཡན་ལག་སོགས་ལ་
བྱམ་པ་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་སོགས་མེད་པའི་

ཐ་སྟད་གྱི་ཡུལ་གྱི་དོན། དེ་དག་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཅིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་དག་མེད་པའི་ཐ་སྟད་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྒྲུབ་པས་འཇིམ་གོང་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་འདིར་གྲངས་ཅན་
དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་བྱམ་པ་དང་

ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་ཇེས་སུ་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་གི་ངོར་སྒར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་
སྟད་སོགས། བྱབ་ཟིན་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་པར་

བསྟན་པ་ལས། འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བདད་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ཅི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མེད་པམ་འདོགས་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་
ཞིང་ལོག་པ་ལས་དུ་བ་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཇེས་

@124B སུ་འབྲེལ་བར་བྱབ་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྒྱ་དང་དུ་བ་མེད་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རྒྱ་པན་བྱེད་དུ་
ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དང་། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ས་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པ་པོ་དང་།

བྱས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་ཐ་སྟད་ཟོར་ཡང་པའི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་རྒྱའི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་གྱི་དཔེ་མ་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་སྟབ་པས་ན། རང་
བཞིན་རྟགས་གྱི་དཔེ་སྟོན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཏན་ཆོག་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས་རང་བཞིན་རྟགས་ཐ་དད་པར་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དཔེར་མ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྟབ་
བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལས་

འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི་བྱུང་འབྱེལ་སྟབ་པའི་རྩལ་ཡང་། སྤར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གྱི་ཕྱོག་བྱུང་སྟབ་པའི་སྐབས་དག་དུ་རྒྱས་
པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་གྱི་བྱུང་འབྱེལ་གྲུབ་པའི་རྩལ་ནི། རྟགས་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྟབས་ཟིན་མ་ཐག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོད་མ་ཇི་ལྟ་
བུས་གྲུབ་པའི་རྩལ་སྤར་མ་བཤད་པས།

@125A ཨྲ། འདྲི་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་མཚོན་ན། གཅིག་ལྟོ་ལྟེན་བས་མ་དག་པས་དང་། དག་པའི་ས་སྟོན་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཤིང་། དེ་

ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་སྟོ་ལྟེན་བ་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྟོ་ལྟེན་བ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྟེ་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོང་
བ་པན་ཚུན་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅན་སྟོ་

ལྟེན་བས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ས་སྟོན་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་དེ་ནས་ས་སྟོན་རྣམས་བུམ་པ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅན་དུ་སོ་སོར་
རྟོགས་ཤིང་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་

པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་འདི་ནི་དབང་སྟོ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི་སྟོ་ལྟེན་བས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ས་སྟོན་
དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་

ས་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་ལྟོ་ལྟོར་བ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས། ལྟོ་ལྟོར་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ལྟོ་ལྟོར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ།

ལྟོ་ལྟོར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་དང་བཅས་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་བུམ་པ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཡང་།

@125B དེ་དག་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་ཙམ་གྱི་རྣམ་ལྗན་དང་། བུམ་པའི་རྣམ་ལྗན་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་བྱེད་
གཞན་དག་གཅིག་དམིགས་ཞེས་སོགས་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་

ཁོན་སྐྱར་ནས། ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་མོད། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དམིགས་པ་
དང་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོའི་དབྱེ་བ་རང་ཉིད་སྦྱོང་བའི་མངོན་སུམ་

ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སློང་དག་གི་དེའི་གཟུང་དོན་བུམ་པ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་སློང་དག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་སློང་གཞན་དབྱེ་བའི་
དབང་གིས་འགྲུབ་དགོས་ན། དེ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་

སློང་དབྱེ་བས་འགྲུབ་དགོས་པ་སོགས་བྱུག་པ་མེད་པར་བལ་བའི་ཕྱིར། འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། དགག་གཞི་དམིགས་པས་དེའི་སྟེང་གི་དགག་པ་དམིགས་
པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

སྟོ་ཕྱིར་བ་དང་བཅས་པ་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དགག་གཞི་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལས་དགག་བྱ་གཞན་བུམ་པ་བསལ་བའི་དགག་པ་ནི་རང་
བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་

པ་དེ་མི་དམིགས་པའི་དགག་པ་ཡང་བུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ས་ཕྱོགས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་
བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་རན་

@126A ཨྲ། ཉིད་མྱོང་བའི་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པས་རང་ཉིད་དོན་ལྡོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པའི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འབྱུག་པ་ཅན་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་
དེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་གི་རྣམ་

པར་གཞག་བྱ་བྱམ་མེད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིང་གི་བྱམ་མེད་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་ནི། དེ་སྒྲིང་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་

དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་སྒྲིང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
གྱིས་མེད་ངེས་བསྟན་མི་རྣམས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་རྟགས་

ཀྱི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་འབྲ་བར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་
དངོས་སུ་སྒྲུབ་པས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མི་སྒྲིང་བ་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ངེས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་དུ་བཞག་ཅུས་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
ཀྱང་མི་སྒྲུང་བའི་དོན་མེད་པར་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཡོད་ངེས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་
ངེས་བསྐྱབ་པར་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་

@126B འབྲས་བུ་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲུང་མི་རུང་གི་དོན་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་མེད་ངེས་
བསྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོ་སྒྲུང་རུང་མ་

དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་
རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་

དེ་བཞིན་དུ། མ་དམིགས་པ་རང་མིང་གིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། སྒྲུང་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུང་བའི་དགག་རྟགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རང་གི་སྒྲུང་བ། ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ན། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་

དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འབྲུབ་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་འགལ་སྟེ་དམིགས་པའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་

པའི་ཆད་མ་ནི། དགག་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་གྱི། འགོག་བྱེད་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་རང་གི་སྒྲུང་བ་དག་ལ་སྒྲུང་བ་འགོད་

ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲུང་བའམ། དགག་བྱའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་སྟེ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ།

@127A ༄། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟན་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་
རྟགས་གཉིས་སོ། །མེ་དང་གང་རེག་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག

མི་གནས་འགལ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གཞོད་བྱ་གང་རེག་རྒྱན་ལྟན་དུ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡོད་པ་ན་གཞོད་བྱེད་མེ་ཉི་བ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གང་རེག་རྒྱན་མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་ནི་ཆ་གང་

ལྟར་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་བྱ་ལྟོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྟོན་ས་འགལ་བར་ངེས་ཅུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྟོན་ས་ཕན་

ཚུན་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྟོན་ས་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱང་། དེ་
གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་

འབབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ངེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ནི། འཇིག་པ་ཕྱིས་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་བཅས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན་

འཇིག་ངེས་དེ་སྟོང་ལ་ཉི་བར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ག་ལ་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། སྟོང་གྱི་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེད་གོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྫ་བུམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་
རྫ་མཁན་སོགས་ལས་རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་

@127B བྱུང་ཞིང་། འཇིག་པ་དེས་རྫ་བུམ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རྫ་བུའི་བརྒྱུད་པའི་དྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྫ་བུམ་གྱི་རྒྱ་དེས་འཇིག་པ་གཞན་སྐྱེད་པས་རྫ་བུམ་དེ་ནི་
འཇིག་པར་འགྱུར་ན། དེས་རྫ་བུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་དུ་བསྐྱེད་

ན་ཉིས་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱིས་པ་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པར་གྱུར་
པ་ན། ཕྱིས་གྱི་རྒྱ་དེས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་གང་ཡང་

མེད་ཅིང་། དེས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་ན། བདག་ཉིད་དེའི་ལྟོས་བྱ་གང་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རྒྱལ་ས་འཇིག་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཆོས་
ཅན། ཏུས་ནམ་ཡང་འཇིག་ངེས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་

མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་རྒྱལ་ས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་ཀ་མར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཏུས་གཉིས་པར་སྟོད་པ་ལ་
བརྟན་པར་བྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ། རྒྱ་གཞན་

ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ད་ལྟ་གནས་
པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དངོས་མེད་

སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་ད་ལྟར་དུ་ཅི་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གང་དག་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཕྱིས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཙམ་ནས་
དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དེ་དག། དེའི་རང་བཞིན་དུ་

@128A ཨོཾ། །ཡོད་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ལས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟགས་

ལས་སྤྱག་བསྐྱེད། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་

རྩ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་མཐོན་པོ་བཙམ་པར་བྱས་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལྷའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་གྲུ་གཟིངས་དམ་པ་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་འཁོར་

བའི་འབྲོག་དགོན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་བཙུགས་
འདིར་ལྷ་བ་བཀར་བརྟགས་གྱི་སྤྱག་བརྒྱ་བཞིའི་

ནང་ནས་ཀྱང་འདུས་བྱས་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོས་མེད་གྱི་ཏྲགས་གྲིས་བསྟན་བཅས་གྱི་འཇུག་བསྟུ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་

སྟུང་པག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་གྱི་ཆོག་དོན་གྱི་ལེན་བྱས་པ་སྟེ་ལེན་བཞི་བའི་
འགྲེལ་བའོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བར་

@128B བསྟན་པ་མཇུག་གི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆོ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་འདི་སྤྲས་པའི་
ཕྱོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་ལེགས་པར་བཤད་

ཀྱང་སྤྲར་འདིའི་དོན་འཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་འདི་_(ZN) པར་བྱེད་པ་མང་པོ་མི་རྟོད་པའམ་རྟོད་དཀའ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་པ་མེད་པ་སྟོ་གྲོས་ལྡན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
རིགས་རྒྱལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཅན་ཡིན་

ལ་བཙུག་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་མཆོག་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ་ཡང་ན་སྒྲིའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་བ་མེད་ཅིང་སྒོ་གྲོས་དང་
ལྷན་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་།

ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་ལ་དེ་ཉིད་འདིར་བཞུགས་ལྷན་ཞིང་། རང་དོན་དུ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་བསྐྱོག་པ་ལྟར་ཐར་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུག་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་
པར་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་ལ་དེ་ཉིད་འདིའི་བཞུགས་ལྷན་པས་སོ། །ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བདག་གིས་རྣམ་འབྲེལ་འདིར་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྩལ་བཤད་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་རྟོག་པར་
དཀའ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་

དུ་བཤད་པ་དག་ཀྱང་སྒོ་དང་བཙུག་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་
འབབ་ཅིང་། སྤྱར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་

@129A ཨྲ། །བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྡེ་བདུན་གྱི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་དག་འབབ་ཅིང་། །སྤར་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཞིང་རྩས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་
རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་ནི། གདུལ་བྱ་དག་རྟོགས་དགའ་

བར་མཐོང་ནས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གཞིམ་པ་དང་། འདུན་པ་ཆེས་ཆེར་བྱུང་པར་དུ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་དགའ་ན་
བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། རྟོགས་པར་དགའ་བ་

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རྟོགས་ན་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཆོས་ལྟ་ཉི་བར་གནས་པ་ལྟ་རོ། འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ལྟ་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།
མཐའ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི། རྣམས་

ཚང་ཚིང་མ་ལུས་བ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་པོ་དག་གི་འཇུག་ལྗོག་གི་གནས་དང་། གཞུགས་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉིན་མོ་སྔོང་བའི་སྔོག་ཆགས་འབྱུང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་
འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདབ་སྟོང་ཀུན་ཏུ་

རྒྱལ་པའི་པད་མེའི་ཚལ་དག་ཁ་འབྱེད་ཅིང་། གུན་མུ་ཏ་རྣམས་ནི་གས་བར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་པ་རྣམས་འབྱེད་པར་
མཁས་པའི་བྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་

ཚ་ཟེར་གྲིས་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ནགས་ཚང་ཚོང་སྟུག་པོ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཇི་བཙུན་འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་གྲིས་
ཐུ་བོར་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་གདུལ་བྱ་ལ་

@129B ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་རྒྱ་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་དཔལ་ལྷན་སྟོགས་གྱི་སྒྲུང་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལྟར་དག་ལེགས་གུན་གྱི་ཉིན་ནམ་གཞིང་བྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་
རིགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་

གུན་ནས་འཕྲོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཉིན་མེའི་སྒྲུང་བ་སྟོང་བའི་སྟོང་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་དག་གི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་འཇིགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་
ལ་ལྟར་སྟོང་མིག་རིགས་པའི་རྩི་སྟོན་གྲིས་

ནམ་པར་དག་པར་བྱས་པའི་མཁས་པའི་པད་མོར་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་པལ་ཆེ་བར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་
ནམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་ཞལ་ལས་འོངས་པའམ་

མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་ཅོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡམ་རིའི་འབྲེལ་བར་། སློབ་དཔོན་སྣ་དབང་སློབ་དང་བཙོན་པ་དང་ལྡན་ཡང་། འབྲེལ་བ་དགོངས་པར་སོན་པ་མ་གྱང་
ནས། སློབ་དཔོན་བླགས་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། སློབ་

རྒྱས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་མཛད་པར་བཤད་གྱུང་། འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པས་ནམ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་མ་ནི། དཔལ་
ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་ཆོག་གི་མཛུགས་ཏེ་

བར་བསྐྱབ་བ་བཀར་ཤིས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གང་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་མཆོན་ཡོན་ཏན་དེ་བསྐྱུང་སློབ་བྱེད་ཁ་ལས་སྤྱིང་ཡིག་ནི། །ནོར་འཛིན་བུ་མོའི་ན་
བ་དག་ལ་རྟོགས་པར་

@130A ཨྲ། །བྱས་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་ཀྱི་པད་མ་གང་། སྤང་ཙི་རྒྱ་ཆེན་ཐིག་ལེས་རྣམ་ཁེངས་རོ་བཅུད་དང་བཅས་སློ་གྲོས་སྤང་བུའི་རྒྱུ་པ་ལ། །དོག་པ་རྣམ་འགོད་རིགས་པའི་དར་དེར་
ཕྱོགས་ཀྱན་མཛེས་མའི་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་སློ་བར་བྱེད།

རབ་དཀར་བསོད་ནམས་གང་གའི་རྒྱ་བོས་ལན་གཅིག་མིན་པར་སྡོན་དུ་དག་བྱེད་བསྐྱབས་གྱུར་པ། དེ་ཡི་རྣམ་དཔྱོད་རལ་བ་འཐུག་པའི་རྩ་མོ་དག་ལ་དཔལ་སྤྱག་བཀའ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས།
རིགས་པའི་ཅོད་པན་དཀར་པོ་བཅིངས་པའི་ཐོར་

ཅོག་ཡོན་པོ་ས་གསུམ་གཞོན་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །གང་གི་སློ་གྲོས་སློ་ཡི་དཔུང་པ་ལེགས་ལཤད་ནོར་འཛིན་བྱུང་ཆེན་དག་གི་ངལ་སོར་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་འགོ་འདི་ཀྱན་དུ་སྒྲེངས་པའི་
མཚན་མོ་དང་བུལ་སྟོན་དུས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དཀར་

ཕྱོང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གཞུ་ཡིས་བྱབ་པར་བྲིས་པའི་རི་མོ་རྣམ་བཀྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའི་སྟོད་གཡོགས་བཞིན། །དབྱར་དུས་རྩ་སྤྱི་ཡོལ་བ་དང་མཚུངས་ལྷ་ངན་བྱི་མེད་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་རིགས་པ་
ཡི། །ཁ་དོག་རྣམ་བཀྱ་རི་མོར་བྱ་ཕྱིར་ལེགས་

བཤད་འདི་ལ་སློབ་གྲོས་ངལ་བ་ཅུང་ཞིག་བྱས། །གང་དག་ཤུགས་དྲག་གཡོ་བའི་རྩ་ལ་མཛུབ་ཅི་འཇུག་གིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དོན་འབྱེད་དོ་ལོ། །གཞན་ནི་རོལ་བའི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་
དངས་པའི་རྩ་ནང་གཟུགས་བརྟན་དག་ལ་སྟེ།

བར་སེམས། །ཕལ་ཆེར་གཅོང་རོང་བྲག་ཆའི་སྤྱོད་བཞིན་གཞན་ཟེར་འཕྲོས་པའི་མུ་ཙེར་ངག་ནི་ཅི་ཡང་བྱེད། །དེ་དག་སྦྱིང་ལ་བྱམས་པར་རབ་བཞག་བདག་ནི་དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་འདིར་
གོམ་པ་བཀོད། །ནག་གི་བྱ་མོའི་སྤྱོད་ཆོགས་རབ་རྒྱས་

@130B མེ་ཏོག་སྟེ་མའི་ལན་བྱ་ལན་ལྟར་བརྒྱད་མངས་མགྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་བ་དག། གཤེག་ཅི་བསྐྱོད་པའི་བསིལ་ཡབ་འཕུར་ལྗིང་ཉ་རི་ཙན་དན་ག་བྱར་འབྱུལ་བའི་དྲི་བཟང་རྩི་ངད་
ཕྱོགས་གི་མགོན་པོའི་འབྲམ་པ་ལ། །མི་མཉམ་འགྲོས་ཅན་མཛུབ་མོས་བརྒྱས་

པའི་དདུལ་ཐིགས་མུ་ཏིག་ཕྱིང་བའི་རྣ་རྒྱན་རིང་པོ་འཕྲོགས་པ་སྟེ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རྒྱང་། །སྦྱིང་ལ་རིག་པས་ཆ་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་དུ་པར་བྱག་པའི་སྤྱི་བ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་བདེ་ཞེས་འཇིག་
རྟེན་པ་དག་ལ་མཆོན་སྟོགས། །རྩ་ཞོས་ཉོས་པའི་རི་དགས་ཕུ་གྱ་

མིག་བྱམ་གྱུར་ཅིང་མེ་ཏོག་ཕོན་པོ་མ་བྱ་རོལ་བའི་མཆུག་ཅིའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཅན། གགས་ཚལ་གནས་ན་བསམ་གཏན་བདེ་བས་ངེས་པར་སེམ་ལྡན་ཞི་བ་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅས་ནི་ཐུབ་པ་
དག་ཀྱང་གཏམ་དུ་བགྱིད། །སྤིང་རྩེ་རབ་དཀར་ལྷག་བསམ་

དག་པའི་བྱ་ཆེན་ལ་ཞོན་བྱི་མེད་རིགས་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་འདོད་ཀྱན་མཁྱེན་མོར་བྱ་དོན་གཉེར་བ། །གང་དེའི་སྤིང་ལ་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་ག་བྱར་རྒྱན་འདི་ཡང་དག་བྱན་པའི་གདུང་སེལ་
དགའ་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དཔེར་བྱ་མིན། །ཟབ་ཡངས་རིགས་

པའི་ཆུ་གཏེར་ནས་འཐོན་ལོག་སྒྲོའི་རླུང་གིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མིན་པ་ཉིད། །གང་སྒོ་རིན་ཆེན་རི་བོའི་མདུན་སར་མཁས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱང་བ་གན་པོའི་གཤོག་རླུང་དང་། །མཚུངས་པར་ཉེར་
སྒྲོད་ཐུབ་བསྟན་སྐྱེ་མཆོའི་གོས་ཅན་འདི་ན་ལྷན་པོ་གཞན་

བཞིན་རྣམ་པར་སྒྲུང་། །དེ་ཡིས་ལེགས་བྲིས་རི་མོ་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་སྒྲུབ་བ་བཞིན། །མལ་གསར་བའི་དོག་པ་དག། རབ་འབྱུད་ཅུ་ཉའི་འཁྲི་ཤིང་
གིས། །ནགས་མཐར་མིག་དཀྱུས་རིང་བོ་ཅན། །རི་དགས་མོ་ནི་ཁིངས་

@131A ཨྲ། །ལྷན་བྱེད། །རིགས་པའི་དོག་པའི་སྐྱོད་ཆེངས་ཅན། །ལེགས་བཤད་མུ་ཏིག་འབྲི་ཤིང་འདིས། །སློབ་གྲོས་མིག་ཡངས་དཔྱིད་གྱི་ནི། །དཔལ་མོ་སྐྱལ་བཟང་བྱེད་མིན་
ནས། །སློབ་གྲོས་མིག་ནི་རྒྱ་དྲུག་པས། །ལེགས་བཤད་པད་མོ་ལ་

འཕྱངས་པ། །དེ་ཡི་ཁ་ལས་སྐྱུགས་པའི་ཆོག། །རིགས་ཚུལ་སྤྱང་ཅི་འོ་རྣམ་འབྱུང་། །གང་སློབ་དཔལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་ནི། །བྱ་རྒྱུ་དྲུག་པོས་བཟུང་པ་ལྟར། །རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཉིད་
གྱིས། །ཞིག་ཅིང་ཞིག་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་། །ད་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་མུན་

སྤྱལ་གྱི། །ཕྱོད་བ་རིང་པོར་བརྒྱས་པ་ཡང་། །བསོད་ནམས་མིན་པའི་དམོད་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་སྤྱིང་ལ་ལྷུང་བ་བཞིན། །རིགས་པ་ཡི་ནི་མིག་ལོང་བས། །འཆལ་བ་ལྷུང་གི་དབྱུང་པ་
དག །དྲང་པོ་མིན་པས་སློབ་གྲོས་གྱི། །གོམ་པ་གཡང་དུ་ལྷུང་བྱེད་པ། །

དེ་དག་ཆོག་གི་ལུ་བ་ན། །ལྟ་ངན་པ་ཆའི་རོས་བྱུང་གང་། །ཡི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལ་སོགས་པ། །རྗེས་བཙུ་

ཉིང་པོ་མེད་པའི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །སློབ་སྦྱ་བྱུང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ལོག་པར་འབྱུང་འདོད་གཡོ་ལྷན་པའི། །ཆོག་ནི་ལེགས་པ་ཆོལ་རྣམས་གྱི། །ཡིད་གྱི་རྗེང་

བྱ་བྱི་མར་བྱེད། །ཕྱག་དོག་དུག་གི་བྱམ་པ་ནི། །སླིང་ལ་ཡང་དག་བཟུང་གུར་པ། །དྲང་སྲོང་ག་དུག་པ་དེ་དག་གི། །དམེད་པའི་ཚིག་མདའི་ལྷུང་བ་ལ། །དམ་པ་སློབས་པ་དག་གི་བ་
ཅན། །རིགས་པའི་བདུད་ཅི་འཐུང་གུར་པས། །ལེགས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་། །

དྲང་པོར་འདོར་བར་བྱེད་པ་མིན། །འཁོར་བ་མི་བཟོད་འབྲོག་དགོན་པས། །ཐར་འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ནི། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འང་
བསྐྱབས། །དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་གྲགས་པའི་གསུང་། །སྤྲོད་ཆད་བྱ་ལོན་གུར་པ་ནི། །

@131B ལྷག་མ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱིས། །འོན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སླིང་ལ་ཆགས། །ཕྱོགས་ཀྱན་གྲོལ་པའི་མགོ་བོ་ནི། །སླིང་དང་ལྷན་ཅིག་འདར་བྱེད་ཅིང་། །ལོག་པའི་གཞུང་དང་
སྲིད་པ་དག །ལྷན་ཅིག་རྩལ་པོར་བྱེད་པ་གང་། །འདི་ལྟར་རིགས་པའི་བགོ་སྐྱལ་ནི། །

གསུང་རབ་ཞོར་འཛིན་མཐའ་དག་གི། །ཁོར་ཡུག་རྣམ་པར་གཞོད་བྱེད་པ། །སློབ་གྲོས་གོམ་པ་གཅིག་གིས་ཕྱིན། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འབད་བྱས་རབ་དཀར་དག་གི་བླ་བའི་བྱ་བས་སླིང་
གི་བྱམ་པ་གང་གུར་པ། །དེ་ཡི་དཔལ་ལས་བདག་ནི་སྲིད་པར་

སྒྲ་མའི་ཞབས་སྒྲིམ་སེན་མེའི་འདབ་ཕྱེང་སྒྲི་བོས་མཚོད་པ་མི་གཏོང་བཞིན། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་ཁ་ལ་འབྱུང་བའི་སྤྱིང་ཡིག་འགོ་ལ་བརྩེ་བའི་ཡིད་གྱིས་གྲོག་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་
འཛིན། །ཇི་སྤྱིད་ཀུན་གསལ་མཛོས་མའི་རྣ་ཆས་འཇིག་རྟེན་

དགའ་བྱེད་དེ་སྤྱིད་གཏམ་འདིའང་འགོ་ལ་རྣ་རྒྱན་ཐོབ་བྱུང་ཅིག །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་གྱི་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་རིང་ལུགས་པ་

སྒྲ་ན་མེད་པ། །དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ན། རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ནང་གི་ཁྲ་བའི་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། རོན་གྱི་

སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སྤྲས་ཏེ། ཇི་བཅུན་དམ་པ་ཀུ་མ་ར་ཏིའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། ལྷར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་རྣམས་གྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ། རྣམ་པར་དགའ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་སའི་སྤྱང་
མ་ལུས་པ་བྲབ་ཅིང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་

@132A ཨྲ། །པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ལ། རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལ་
སོགས་པ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་

ཀྱི་ཞབས་དུལ་སྦྱི་བོས་ལེན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ། བས་ཀྱི་ཚོལ་བས་བརྗེ་བར་མི་རྣམས་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་
སྟོབས་པ་དག་བ་ཅན། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་

བཟང་པོས་རན་གི་སྟོབ་མ་སྟོ་གསལ་ཞིང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་དུ་མས་ཉི་བར་བསྐྱལ་བའི་ངོར། གཙང་ཉམ་སྟོད་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ལྷུང་ར་དཔལ་འབར་
ལེགས་བཤད་སྟོགས་པའི་ཆོལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་བའོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། དགའོ། །